བྷོ་ཊི་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའི་སློབ་དེབ།

Bhoti Text Book

Class X

ཇམྨུ་ཀཤྨཱིར་སི་ཊེ་ཊ་བོ་ཊ་ཨཕ་སི་ཀུལ་ཨེ་ཇུ་ཀེ་ཤན།

© ཛམྨུ་ཀཤྨི་ར་སི་ཊེ་ཊ་བོ་ཊ་ཨཕ་སི་ཀུལ་ཨེ་ཛུ་ཀེ་ཤན།

པར་ཐེངས་དང་པོ། ༡༩༩༧ Ist Published 1997

པར་ཐེངས་གཉིས་པ། ༢༠༡༠ Revised Edition 2010

དེབ་གྲངས། ༡༠༥༠༠ Copies of Books 10,500

ཞུ་བྲིད་པ། རིག་མཚོ་འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།

རི་མོ་བ། དགེ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལྡན།

གློག་ཀླད་དུ་འགོད་པ་པོ༔ དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དབང་འདུས

གློག་ཀླད་དུ་དེབ་བཀོད། ༡༽ སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱུག གློག་ཀླད་སློབ་དཔོན།
༢༽ དབང་འདུས། ཤ་ལི། བ་མགོ

ཀླུ་ཡོན་སྒོར།
Price : Rs........

ཛམྨུ་ཀཤྨི་ར་སི་ཊེ་ཊ་བོ་ཊ་ཨཕ་སི་ཀུལ་ཨེ་ཛུ་ཀེ་ཤན་གྱིས་པར་བསྐྲུན་བྱས།

༄ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས།

༄༅ ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ཤེས་དགོས། ང་ཚོས་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཡིག་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་ན། ནམ་ཞིག་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མི་གོ་བའི་དུས་ཤིག་ཤར་དུས། ལེ་ལན་རང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ལེ་ལན་རང་གིས་ཁུར་ཤེས་པའི་དམན་ས་བཟུང་ན་ལྷ་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་དཔེ་ཆ་མ་འགྲིགས་པར་བསྐྱད་ནས་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཕར་བཞག་སྟེ། དཔེ་ཤོག་འདི་ཚོར་གོ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་ཉེན་ཡོད།།

སྐྱུར་ཞིབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

- རིག་མཚོ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན། ཨཱ་ཙཱརྱ། ཨེམ་ཨེ་ པི་ཨེཇ་ཌི། གཙོ་སྒྲིག་པ།
- དགེ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལྡན། ཞིབ་འཇུག་ལས་རོགས་ཟུར་པ། ཤེས་རིག་ལས་སྡེ། གླེ
- དགེ་དཀོན་མཆོག་དབང་འདུས། དགེ་ཕྲིས་ལྷ་རམས་པ། མཚན་ཉིད་སློབ་དཔོན། ཧྲ་ས།
- ཤེགས་མོ་སྒྲོན་ཛ་ཕེད། ཟུབ་དྷུ་ཕེ། ཨ་ར་པིའི་སློབ་ཟུར།
- དགེ་ཕྲད་སྐྱབ་བྱམས་པ། བོད་ཡིག་དགེ་རྒན། གཞུང་གི་མཐོ་སློབ།

Text book Committee

Dr. Jamyang Gyaltsan (MA/ Acharya/ Ph.D) Chairman

Ven. Thupstan Paldan (Ex. Assist. Editor. J&K Culture Academy)

Ven. Kunchok Wangdus (Geshey Lharampa, Senior Lecturer IBD, Dharamsala)

Seikh Mohamad Jawad, Zubdavi (Fazil of Arabic)

Rev. Shatdup Champa (Bhoti Teacher, Govt Hr. Sec. School, Leh)

Forward

As per the new education policy of the country, textbook revision are to take place so that children can also learn about the developments taking place in different spheres of learning. Similarly, Jammu and Kashmir State Board of School Education also has allowed the existing textbooks to be revised so that changing developments taking place in Ladakh. Jammu and Kashmir are incorporated. Accordingly the State Board of School Education constituted a committee of learned scholars of Ladakh for revising the textbook. I congratulate the Bhoti textbook committee, which was constituted to compile the class X text book who selected the lessons for the books. I am also pleased to learn that while compiling the book, the committee conducted workshop inorder to improve the quality of the book. I also congratulate the CDR for doing the same.

On July 1 to 5, 2009, a workshop was conducted in order to revise the Bhoti textbooks of classes IX and X for assisting the committee, Mr. Surender Singh Mahajan, Dr. Yasir Hamid Sarwal, Dr. Nawang Tsering,Tsering Morup, Dr. Lobsang Tsewang, Dr. Jamyang Gyaltsan, Chief Editor of Bhoti textbook committee, Ven. Thupstan Paldan, Geshe Konchok Wangdus Senior Lecturer IBD Dharamsala, Ven. Shatdup Champa, Sheikh Mohammad Jawad Zubdavi participated. I extend my heartfelt congratulation to them for bringing improvements to the text. I am certain will improve the text. I would also like to say thank you to Mr Jigmet Takpa for providing necessary wildlife pictures for elaboration of the book. Mr. Eshey Stanzin for typing out the texts of the book and Mr. Kalsang Wangchuk and Mr Wangdus Basgo Shali for designing and layout the book in computer. Finally, I hope the lesson that were incorporated in the revised book will enhance the knowledge of the students in regards to the geography and history of Ladakh.

Prof. Deshbhandhu Gupta.
Chairman
Jammu and Kashmir State Board of
School Education

ཆེད་དུ་བརྗོད་པ།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་དུ་དུས་དང་བསྟུན་ནས་སློབ་ཕྲུག་ཕོ་མོ་ཀུན་ལ་རིག་གནས་གསར་རྙིང་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གི་སྐོར་ལ་དམིགས་བསལ་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་ཆེད་དཔེ་དེབ་སོ་མ་སྐད་རིགས་སོ་སོའི་ནང་དུ་འདེམས་སྒྲིག་རྩོམ་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ནང་བཞིན། ཧིནྡི་ཀ་ཤྨཱི་ར་གཞུང་གི་བོཊ་ཨཕ་སི་ཀུལ་ཨེ་ཇུ་ཀེ་ཤན་གྱིས་ཀྱང་མངའ་སྡེ་འདིའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེ་ཤོས་ལ་དྭགས། ཧིནྡི་དང་ཀ་ཤྨཱི་ར་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་ད་རེས་ལ་དྭགས་ཀྱི་མཁས་པའི་སྡེའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་པ་ཡིན། ཚོགས་ཆུང་འདིས་དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའི་སློབ་དེབ་འདི་བཞིན་བདམས་བསྒྲིགས་རྩོམ་གསུམ་སོགས་ཆ་ཚང་གང་ལེགས་མཛད་པ་ལ་ངས་ཁོང་ཀུན་ལ་སྙིང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ངེས་ཡིན། དེ་ནང་བཞིན་སློབ་དེབ་འདི་གཏན་འབེབས་མཛད་ཆེད་ཡོན་ཏན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སློབ་རིམ་ཡར་རྒྱས་དང་ཞིབ་དཔྱོད་ཡན་ལག་གིས་ཉིན་ལྔའི་རིང་ལས་གྲྭ་(Workshop)ཡི་གྲ་སྒྲིག་མཛད་ནས་གཏན་ལ་ལེགས་པར་ཕབ་པ་ལ་ངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཡན་ལག་(C.D.R.)གི་ལས་མི་ཀུན་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ངེས་ཡིན། ༢༠༠༩ སྤྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡-༥ བར་ཉིན་ལྔའི་རིང་ཟློ་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སྔར་གྱི་སློབ་དེབ་ལ་སྐྱར་ཞིབ་དང་། འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེད་དབྱིན་སྐད་དུ་ནང་ཆོས་སློབ་པའི་སློབ་ཚན་དང་། སློབ་དེབ་བཟོ་ཕྱིར་ལས་གྲྭ་བྱས། དེ་དུས་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་སློབ་གསོའི་ལས་སྡེའི་ངེས་དོན་པ་གཞོན་པ་སུ་རེ་ནྡྲ་སིཧྨ་མ་ཧྣ་ཧན་དང་ཊཀ་ཏར་ཡ་ཤིར་ཧ་མིད་སར་ཤལ་དང་། དབུས་གཞུང་ནང་པའི་རིག་གནས་མཐོ་སློབ་ཁང་གི་སློབ་སྤྱི་རིག་མཚོ་ངག་དབང་ཚེ་རིང་དང་འཛིན་སྐྱོང་དཔོན་པོ་སྐུ་ཞབས་ཚེ་རིང་དངོས་གྲུབ། རིག་མཚོ་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་། རིག་མཚོ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན། དགེ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལྡན། དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དབང་འདུས། དགེ་བཤད་སྐལ་བཟང་བྱམས་པ་དང་། ཤིག་ཇ་ཤེད་བཅས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁག་བླངས་ཏེ། སློབ་དེབ་འདི་ལ་སྐྱར་ཞིབ་མཛད་པ་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དེབ་འདི་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཐུན་འགྱུར་ལྷགས་རྩོམ་སྒྲོལ་མཁན་མཁས་པ་ལྷུན་རྒྱས་དང་དགེ་རྒན་ལྷུན་རྒྱས་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སློབ་དེབ་འདི་སློབ་དུས་ད་དུང་ཇི་ལྟར་ལེགས་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་རང་རང་གི་བསམ་འཆར་བཟང་པོ་ཀུན་སྟོལ་ན། རྗེས་སུ་སྤར་སྐྲུན་བྱེད་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བྱས་ནས་སློབ་ཕྲུག་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་ལེགས་པར་

འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྐུ་ཞབས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སློབ་དེབ་འདིའི་སྤྱར་ཛ་ཀཤྨུ་ཏར་ནང་ལེགས་པར་བཙུག་གནང་བ་དང་ལམ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་གློག་ཀླད་སློབ་དཔོན་སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དང་། དབང་འདུས་པ་མགོ་ཤ་ལི་ལགས་ཀྱིས་བཟོ་བཀོད་ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད་པ་ལ་ངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སློབ་དེབ་འདི་ནས་ལ་དྭགས་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཕོ་མོ་ཀུན་ལ་རང་གི་སྐད་དང་ཤེས་རིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་བསམ་བློ་གོང་མཐོར་སྤེལ་བ་ལ་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རེ་སྨོན་བཅས།

པྲོ་ཕེ་སར་དེ་ཤ་བནྡྷུ་གུཔྟ།
ཁྲི་པ།
ཛམྨུ་ཀཤྨཱིར་གཞུང་གི་སི་ཊེ་ཊ་བོ་ཊ་ཨོཕ་
སི་ཀུལ་ཨེ་ཛུ་ཀི་ཤན།

Introduction

It gives us immense pleasure to compile the class X text book on behalf of Jammu and Kashmir Board of School Education. This book was made possible through the efforts of the authorities of Ladakh Automonous Hill Development Council who are striving for the preservation of Ladakh's language and literature and who constituted a committee to undertake the job. While compiling the book, the committee has received input from learned scholars and teachers of the region and accordingly, the committee incorporated their suggestions. The committee has strived to make the book vibrant and easily understandable for the students. Incorporated in the book are writings of Ladakhi scholars as well as new lessons. In the book one finds two sections : One of prose and one of poetry. The explaination of difficult words are given according to modern scientific definations and style so that unlike the previous textbook, which was published in 1984, the information is current.

In the present book we have included lessons on the formation of the land, mountains,animals, environment, the scholars and saints of Ladakh. Also, new terminology has been added, which helps students to expand their knowledge of Bhoti. The last edition was written in 1997, so the present book come after a gap of more than 12 years.

In 2008, the committee also had the pleasure of revising the textbook for classes VI, VII and VIII.

Finally, we would like to thank the chairmain of the State Board of School Education, Professor Deshbandhu Panday and the Secretary Sheikh Bhashir Ahmad and Asir Bhatt of the Board, without whom this book would not have been possible. We would like to say thank you to the reviewing committee of the book (CDR) whose support was also considerable.

Chairman
Dr. Jamyang Gyaltsan
Bhoti Textbook Committee

སྔོན་དུ་གླེང་པ།

ལ་དྭགས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་རྣམས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའི་སློབ་དེབ་འདི་ནི། ཛམྨུ་ཀཤྨཱི་ར་སི་ཊེ་ཊ་བོ་ཊ་ཨོ་ཕ་སི་ཀུ་ལ་ཨེ་ཌུ་ཀེ་ཤན་གྱི་དབུ་འཛིན་ལྷན་རྒྱས་དང་ལ་དྭགས་རི་ལྗོངས་རང་སྐྱོང་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དབུ་འཛིན་ཀུན་གྱིས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། སྐད་ཡིག་ཉམས་པ་གསོ་བ་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཆེད་ལྗོངས་འདིའི་མཁས་པ་ལྷན་རྒྱས་བསྡུས་ནས་སྔར་གྱི་སློབ་དེབ་ལ་སྐྱར་ཞིབ་དང་དུས་བསྟུན་སློབ་དེབ་སོ་མ་བཟོ་ཕྱིར་སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་པར་མཛད། ཚོགས་ཆུང་འདི་ལ་མཐོ་སློབ་བོད་ཡིག་སློབ་དགེ་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཐུགས་བསམ་དང་ཉམས་མྱོང་མངོན་བཙུག་པར་མཛད། དེ་ཀུན་སེམས་ལ་བཞག་ནས་ཚོགས་ཆུང་འདིས་སློབ་ཚན་ཀུན་ཏུ་ཅང་གོ་སླ་སོ་དང་དགོས་དོན་ཆེ་བ་བདམས་བསྒྲིགས་བྱས། སྔོན་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་མཁས་པའི་གསུང་རྩོམ་དག་ནས་སློབ་ཚན་བདམས་བསྒྲིགས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལ་དྭགས་རང་གི་ད་ལྟའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལྷུགས་རྩོམ་ཡང་བདམས་ནས་བཞག་ཡོད། སློབ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཚིག་ལྷུག་དང་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་གཉིས་ཡོད། ཚིག་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་དྲི་བ་དང་བར་སྟོང་འགེངས་རྒྱུ་དེང་དུས་ཀྱི་ཐབས་གསར་པ་གཞིར་བཞག་ནས་བྱས་ཡོད། ༡༩༨༩ ལོར་བྱས་པའི་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའི་སློབ་དེབ་རྫོགས་ནས་ལོ་མང་སོང་རྗེན་སློབ་ཕྲུག་ཀུན་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཕྲད་པ་དེ་ཡང་ད་རེས་སེལ་ཐུབ་པས་དགའ་སྤྲོ་བརྗོད། སྔར་གྱི་སློབ་དེབ་ནང་མེད་པའི་ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་གཞི་ཆགས་ཚུལ། རིའི་སེམས་ཅན། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འགའི་མཛད་པ་བཅས་ཀྱང་ད་རེས་ཀྱི་སློབ་དེབ་འདིའི་སློབ་ཚན་ནང་བཙུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་འདུན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྔོན་དང་ད་ལྟའི་ཚིག་ལྷུག་དང་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཀུན་གྱི་བློ་བསྐྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་། རང་རང་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་རྩོམ་གྱི་བྱ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་ཐུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་མང་མཁྱེན་འདོད་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རེ་བ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་འཛིན་གྲྭ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སློབ་དེབ་གཉིས་ཀ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ནས་སྤེལ་ཏེ་ ༢༠༠༩ བར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་ཡོད་པ་དང་། ༢༠༠༨ ནང་འཛིན་གྲྭ་དྲུག་པ། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་བཅས་ཀྱི་སློབ་དེབ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་ནས་གསར་དུ་སྤེལ་པས། དེ་ཀུན་དང་མཐུན་

པར་བྱས་ནས་འཛིན་གྲྭ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སློབ་དེབ་གཉིས་ཀ་ལའང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀར་ཙུང་ཟད་སྐྱུས་དག་ཏུ་བཏང་སྟེ་སྤེལ་ཡོད། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་བཟོ་དགོད་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སློབ་དེབ་འདི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཛམྨུ་ཀཤྨཱིར་སི་ཊེ་ཊ་བོ་ཊ་ཨཕ་སི་ཀུ་ལ་ཨེ་ཇུ་ཀེ་ཤན་གྱི་ཁྲི་པ་པོར་ཕེ་སར་དེ་ཤ་བནྡྷུ་གུཔྟ་མཆོག་དང་། ཇུང་སྲི་ཤེ་ཁ་བ་ཤིར་ཨཧ་མད་དང་། སློབ་གསོའི་དཔོན་པོ་རིག་མཆོ་ཡ་སྒྲིར་ཏ་མིད་སར་ལྷལ་བྷཊ་མཆོག་དང་། སློབ་རིམ་ཞིབ་དཔྱོད་ཡར་རྒྱས་ལས་སྡེའི་(C.D.R.)ལས་བྱེད་པ་ལྡན་རྒྱས་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་དང་རོགས་རམ་གང་ལེགས་མཛད་པ་ལ་ངེད་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།།

གཙོ་སྒྲིག་པ།
རིག་མཆོ་འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།
སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

དཀར་ཆག

ཚིག་ལྷུག་གི་སྡེ་ཚན།

	སློབ་ཚན།	རྩོམ་པ་པོ།	ཤོག་གྲངས།
༡	ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་གཞི་ཆགས་ཚུལ།	འཚེ་མེད་རྣམ་རྒྱལ།	1
༢	ཆོས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།	༧་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།	8
༣	རིག་གནས་བཅུའི་ངོ་སྤྲོད།	འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།	17
༤	གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན།	བཀྲ་ཤིས་རབ་རྒྱས།	28
༥	ལེགས་བཤད་འཕྲུལ་གྱི་དྲ་བ།	ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།	34
༦	ལ་དྭགས་སུ་ནང་ཆོས་དར་ཚུལ།	འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།	45
༧	ཞིང་ལས།	དགེ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལྡན།	55
༨	རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་དང་སྡིག་དོན།	སྒྲུང་། ཀླུ་སྒྲུབ།	62
༩	སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ།	དགེ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ།	70
༡༠	ལ་དྭགས་སུ་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་དར་ཚུལ།	ག་ཉི་ཤེ་ཁ།	77
༡༡	རིའི་སེམས་ཅན།	དགེ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལྡན།	82
༡༢	ལག་བཟོ།	འཚེ་མེད་རྣམ་རྒྱལ།	89
༡༣	གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ།	འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།	97

དཀར་ཆག

ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྡེ་ཚན།

སློབ་ཚན།	རྩོམ་པ་པོ།	ཤོག་གྲངས།
༡ ཁོར་ཡུག	༧རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།	102
༢ དམངས་ལུགས།	བཀྲ་ཤིས་རབ་རྒྱས།	110
༣ ཤེས་རབ་སྡོང་བུ།	ཀླུ་སྒྲུབ།	115
༤ སེམས་དང་ལུས།	འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།	122
༥ གསུང་མགུར།	རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ།	127
༦ ཀ་བཤད།	དགེ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལྡན།	132
༧ ཁ་རོག་འདུག	ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ།	137
༨ སྒྲ་རིག་པ།	སྲས་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ།	142
༩ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད།	ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།	147
༡༠ སྐྱོ་བའི་འཕྲིན་ཡིག	བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ།	153
༡༡ དེང་གི་ཀཥྚི་ར།	འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།	159
༡༢ རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།	འཇུ་མི་ཕམ།	162
༡༢ དམངས་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ།	འཚེ་མེད་རྣམ་རྒྱལ།	166

ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་གཞི་ཆགས་ཚུལ།

འབྲོག་ཡུལ་ནི། ལ་དྭགས་གཤམ་མཐའ་ཐུག་གི་སེནྡྷི་གཙང་པོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་རོང་ས་ཚད་ཆེ་བ་དག་ལ་ཆགས་པའི་ཡུལ་ཁ་ཤས་ལ་ཟེར། ཡུལ་འདི་རྣམས་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མཐོ་ཚད་མི་ཏར་ ༢༦༣༠ ནས་ ༢༨༠༥ བར་ཡོད་པ་དང་། ས་རྒྱ་ཁྱོན་སྡོམ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ཁ་གང་མ་ ༡༦༢༠ ཡོད། གྲང་དྲོའི་ཚད་ནི། དབྱར་ཚད་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཚད་རིམ་སེལ་སེས་ ༣༣°-༥ དང་། དགུན་གྲང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཚད་རིམ་གླད་ཀོར་ནས་སེལ་སེས་རིམ་པ་ ༣༥ མར་འབབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡུལ་ཐོག་མ་འཛུགས་མཁན་ནི། འབྲུ་ཤ་(གིལ་གྱིད)ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་ཨཱརྻའི་མི་རིགས་འབྲོག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔེ་ཁག་རེ་སྔ་རྗེད་བྱུས་སྔལ་ཏེ་སྟོན་བརྒྱུད་ར་ལུག་དུད་འགྲོ་འཚོ་སྐྱོང་དང་རི་དྭགས་སོགས་རྔོན་ཅིང་། རིམ་བཞིན་མདའ་ལུང་པའི་ཕུར་སླེབས་ནས་མདའ་དང་ཏ་ནུའི་ཕུ་སོགས་སུ་འབྲུ་ནས་བཏབས་ཏེ་བཏུག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་རིམ་པའི་ཡུལ་བཙུགས་པ་ནི། གནྲ་གྲུམ་ཟེར་བས་གར་དཀོན་དང་། ཀ་ལོ། མེ་ལོ། དུ་ལོ། ཟེར་བ་གསུམ་གྱིས་ཏ་ནུ་གོང་འོག་གཉིས་དང་། གཤོ་ཟེར་བས་གནོགས་ཀྱི་ཡུལ་སོགས་ཐོག་མར་བཙུགས། དེང་སང་འབྲོག་པའི་མི་གྲངས་ཁྱོན་སྡོམ་ ༣༠༠༠ ལྷག་ཙམ་ཡོད། འབྲོག་ཡུལ་ཁ་ཤས་དེང་སང་དཀར་འཁྱིལ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་དོ།།

ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ཤྱ་ཡོག་ནི། རི་བོ་ཀར་བུ་རམ་ནས་ཐོན་ཏེ་ས་སེར་གྱི་ཉེ་འཁོར་བར་རིང་ལ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༩༧ ཙམ་དང་། བྱང་ཆེན་མོར་ཀླུངས་གོང་མའི་ཆུ་ཡང་འདི་དང་འདྲེས་ཤིང་། སྟོན་དར་གྱི་ཐད་དུ་ནུབ་རའི་གཙང་པོ་རིང་དུ་ཀི་ལོ་མ་ཏར་ ༡༦༡ ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་མར་སེནྡྷི་གཙང་པོའི་ཆུ་འདྲེས་ཀྱི་བར་རིང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༦༠༠ ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་འདི་ཡི་ཀླུངས་ལ་ཆགས་པའི་ལྗོངས་ལ་ནུབ་ར་ཞེས་འབོད་ཅིང་། ཞང་

ཞུང་གི་ངོས་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནགས་ཚོགས་ཀྱི་ར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཡང་ན། ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་ར་(དགྲ)ཞེས་པ་དམག་འཐོན་བཞིན་བསྡད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་ཟེར། གང་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མཛེས་ཤིང་སྐྱིད་ཚལ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ན། ལྡུམ་ར་ཞེས་

མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྡུམ་ར་གླི་ནས་བྱང་དུ་མཁར་རྫོང་ལ་༥༣༣༩ ཡི་རྒྱབ་དུ། ཤར་ན་བྱང་ཆེན་མོ་དང་། གླིང་བཞི་ཐང་ཆེན། ལྗོ་ན་གླི། བྱང་ན་ཤིང་ཀུང་དང་། ནུབ་ན་སྦལ་ཏི་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་ཡོད་པ་དང་། ས་རྒྱ་ཁྱོན་སྡོམ་ཀི་ལོ་མི་ཊར་ཁ་གང་མ་ ༢༣༤༧༨ དང་། མཐོ་ཚད་མང་ཉུང་ཆ་སྙོམས་བྱས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མི་ཊར་ ༣༤༢༨ དང་། ཐོག་མའི་མི་རྒྱུད་ཞང་ཞུང་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་བོད་སོག་པོའི་མི་རིགས་ཡིན། མི་གྲངས་ཁྱོན་སྡོམ་ ༡༩༡༠༠ ཡོད་པ་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་གཞན་པ་ནི་ཤི་ཡ་མུས་ལིམ་ཡིན་ནོ།།

ཟངས་དཀར་ཆུ་ཀླུང་འདིའི་ཆུ་མགོ་ནི་པ་ར་ལ་རྩའི་ཉེ་འཁོར་ནས་ཐོན་པའི་ཡུ་ནམ།

གསེར་ཆུ་དང་། ཅེར་ཕྲ་ཟེར་བའི་ཆུ་ཕྲན་གསུམ་ཡིན། ཆུ་གསུམ་འཛོམས་འདི་ལ་ལིང་དེ་ཆུ་ཞེས་དཔའ་གདུམ་བར་རིང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༣༠༨ ཡོད། དཔའ་གདུམ་དུ་ནུབ་ཀྱི་ཆུ་ཡང་གཙང་པོ་འདི་དང་འདྲེས་ཏེ། དེ་ནས་སེཏྲི་གཙང་པོའི་ཆུ་འདྲེ་ས་སྐེ་མོ་བར་རིང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༡༣༨ ཙམ་ཡོད། སྟོམ་ཟངས་དཀར་གྱི་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་འདིའི་རིང་ལ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༣༣༨ ཡོད་དོ།།

ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་འདི་དང་དེའི་ཆུ་ཕྲན་དག་གི་ཀླུངས་ལ་ཆགས་པའི་ལྗོངས་ལ་ཟངས་དཀར་ཞེས། ཤར་ན་རི་ཤོད། ལྷོ་ན་གར་ཞྭ། ནུབ་ན་བོད་རིགས་དང་། བྱང་ན་གླིས་བསྐོར་ནས་ཡོད་པ་དང་། ལྗོངས་འདིའི་རིང་ལ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༡༡༦ དང་། ཞེང་ལ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༤༤ ཡོད། ས་ཁྱོན་སྟོམ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ཁ་གང་མ་ ༧༧༧༠ ཙམ་ཡོད་པ་དང་། མཐོ་ཚད་མང་ཉུང་ཆ་སྙོམས་བྱས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མི་ཏར་ ༩༠༡༣ ཙམ་ཡོད་དོ།།

ལྗོངས་འདིར་ཡུལ་ཆགས་ཚུལ་ནི། ཐོག་མ་ཨོ་རྒྱན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ཕེབས་ནས། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དམ་ལ་བཏགས་ནས་ས་བཀྲ་ངན་པ་རྣམས་མནན་ཏེ། ཡུལ་དབུས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་འདྲ་བའི་མགོ་ཁར་ས་ནི་ཀ་ནི་ཀ། སྙིང་ཁར་པི་པི་ཏིང་གི་གཉའ་རྣམ་གཙུ་རུ་བཞེངས། ཡུལ་ནི་བྱང་ངོས་སུ་རང་འཐག་ཤ་དང་རི་རྣམ། ལྷོ་ངོས་སུ་པིབ་ཅ་དང་གཙུ་མི་སོགས་ཐོག་མར་ཆགས་ཤིང་། རིམ་གྱི་ཡུལ་གཞན་རྣམས་ཆགས། ཐོག་མའི་མི་རིགས་མོན་ཡིན་པར་མངོན། དེང་སང་ལྗོངས་འདི་ལ་ཡུལ་ཆེ་བ་ ༣༥ ཙམ་ཡོད། མི་གྲངས་ཁྱོན་སྟོམ་ ༡༣༠༠༠ ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དགུན་གྲང་ཞིང་ཁ་བ་མང་པོ་འབབ་ན། དཔོན་རྩེ་ལ་མི་ཏར་ ༩༩༠༡ ཡོད་པ་དེས་ཟངས་དཀར་དང་གཞན་ཡུལ་ལྗོངས་དག་གི་བར་ཐྲལ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་འབྲེལ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་སུ་རུ་ནི། ཟངས་དཀར་དཔོན་རྩེ་ལའི་གངས་རི་ནས་ཐོན་ཏེ། ཆུ་ཕྲན་གཞན་དག་ཁྲིད་ཅིང་། དཀར་འཁྱིལ་ནས་ཐུར་དུ་ས་གནས་མོ་རལ་གྱི་ཐད་དུ་སེཏྲི་ཁ་འབབ་དང་འདྲེས་ཤིང་། རིང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༨༧ ཡོད་པ་དང་། ཤཁ་དང་ཕུ་རྒྱལ་གྱི་ཆུ་བོ་གཉིས་རིང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༡༦༡ ཡོད་པ་ཡང་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་སུ་རུའི་ཆུ་ཕྲན་ཡན་ལག་ཏུ་བརྩི་ཞིང་།

དཀར་འཁྱིལ་དུ་སླེབས་ནས་འདི་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་སུ་རུ་དང་དེའི་ཆུ་ཕྲན་དག་གི་ཀླུངས་ལ་ཆགས་པའི་ལྗོངས་ལ་པོད་རིགས་ཞེས་འབོད། འདི་ཟངས་དཀར་གྱི་ས་མཚམས་ནས་སྨལ་ཧྲིའི་ས་མཚམས་བར་རིང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཊར་ ༡༣༥ དང་། སུ་རུ་ལུང་མགོ་ནས་སྤྱི་མཐོ་ལ་བར་ཞེང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཊར་ ༤༠ ཡོད། ས་རྒྱ་ཁྱོན་སྡོམ་ཀི་ལོ་མི་ཊར་ཁ་གང་མ་ ༡༠༤༥༤ དང་། པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་དེང་སང་ཡུལ་ཆེ་བ་ཁྱོན་སྡོམ་ ༤༦ ཡོད་པ་དང་། མཐོ་ཚད་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མི་ཊར་ ༣༥༥༣ ཙམ་ཡིན། པོད་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་དང་དེང་སང་གི་ཁྲིམ་ས་ཆེན་པོ་ནི་དཀར་འཁྱིལ་ཡིན་ནོ།།

ཡུལ་ཐོག་མ་ཆགས་ཚུལ་ནི། དཀར་འཁྱིལ་དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཡུལ་ཐོག་མ་འཛུགས་མཁན་ཡང་གིལ་གྱིད་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་མི་རིགས་རེ་ཡིན། ཀླར་གི་ཟེར་བས་དཀར་འཁྱིལ། ཐག་ཛོ་ཟེར་བས་བ་རུ་དང་། ཕུ་ཡོན་ས་རལ་གྱིས་སོད་ཀྱི་ཡུལ་སོགས་ཐོག་མར་བཙུགས་ཏེ་སོ་ནམ་འབད་འགོ་ཚུགས། སུ་རུ་དཀར་རྩེར་ཡང་ཐོག་མ་འབྲོག་པའི་མི་རིགས་གཞི་ཆགས་པར་མངོན། རྗེས་སུ་པོད་པའི་མི་རིགས་འདྲེས་པ་ནས་ལྗོངས་འདི་ལ་པོད་རིགས་ཞེས་མིང་ཐོགས་པ་ཡིན་ནོ། དེང་སང་བུ་རིག་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་པོད་རིགས་ཟུར་ཆགས་ནས་མ་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེང་སང་གི་པོད་རིགས་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ནི། པོད་སོག་པོའི་མི་རིགས་དང་འབྲོག་པའི་མི་རིགས་གཉིས་འདྲེས་པའི་མི་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཟུང་མི་མང་ཕལ་ཆེ་བས་མུ་སུལ་མན་ཤི་ཡའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྟེན། དེང་སང་པོད་རིགས་དཀར་འཁྱིལ་ཇོང་ཁག་གི་མི་གྲངས་ཁྱོན་སྡོམ་ ༤༥༠༠༠ ཡོད་པ་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༡༤ ཙམ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ཧིམ་འབབ་ནི། མདོ་བཞི་ལ་རྒྱའི་ཉེ་འཁོར་མ་ཚོའི་ཡི་གངས་རི་ནས་ཐོན་ཏེ། གཞན་ཆུ་ཕྲན་སོགས་ཁྲིད་ཅིང་། དཀར་འཁྱིལ་ཡུལ་མདུག་གི་ཁ་ཏུ་རུ་སུ་རུའི་གཙང་པོ་དང་འདྲེས་ཤིང་རིང་དུ་ཀི་ལོ་མི་ཊར་ ༡༣༥ ཡོད་དོ། །ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་འདི་དང་དེའི་ཆུ་ཕྲན་

དག་གི་གླུ་ངས་ལ་ཆགས་པའི་ལྗོངས་ལ་རྗིམ་འབབ་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་རྗིམ་ནི་ཁ་བ་ལ་ཟེར་བ་དང་། འབབ་ནི་བོད་སྐད་ཡིན་ཅིང་། ལྗོངས་འདི་ལ་ཁ་བ་ཧ་ཅང་མང་པོ་འབབ་པས་ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་རྗིམ་འབབ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ས་གཞི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་དགུན་དུས་ཁ་བ་མང་པོ་འབབ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡུལ་གྲང་ངར་ཆེ་ཤོས་ཨང་གཉིས་པ་ཡིན། གྲང་དྲོའི་ཚད་ལ་ནི། དགུན་གྲང་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཚད་རིམ་གླད་གོར་ནས་སིལ་སིས་ ༩༥° མར་འབབ་པ་དང་། མཐོ་ཚད་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མི་ཊར་ ༣༩༡༥ ཡོད༑ ལྗོངས་འདི་ལ་ཐོག་མ་གནས་པའི་མི་རིགས་ནི། ཅི་ལས་གིལ་གྱིད་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་འབྲོག་པའི་མི་རིགས་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ནི་ས྄ུ་སྨུལ་སྨན་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོང་མཚན།

ཁག་དང་པོ། རང་གི་སློབ་དེབ་ནང་གི་སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ལན་བྲིས།

༡༽ ལ་དྭགས་ཀྱི་ཆུ་གླུང་ཆེན་པོ་ལྔ་གང་གང་ཡིན། དེ་ཀུན་གང་གང་ནས་ཐོན། རིང་དུ་ཅི་ཙམ་ཡོད་དམ།

༢༽ འབྲོག་པའི་མི་རིགས་གང་གང་ཡིན་ཐོག་མ་གང་ནས་བྱུང་།

༣༽ བོད་རིགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་གིས་འོག་གི་སྟོང་ཆ་རྣམས་སྐོངས་ཤིག

མི་གྲངས། མི་རིགས། མི་རྒྱུད། རི་ཤོད། གླིས། གར་ཞྭ། བོད་རིགས།

ཀ༽ ཐོག་མའི’’’’’’’’’’’’’’’’’’ཞང་ཞུང་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་བོད་སོག་པོའི’’’’’’ཡིན་ཅིང་། ’’’’’’’’’’’ཁྲོན་སྡོམ་ ༡༩༡༠༠ ཡོད་དོ།།

ཁ༽ ཤར་ན་……། ལྷོ་ན་……། ནུབ་ན་……། བྱང་ན་……བསྐོར་ནས་ཡོད་དོ།།

ཁག་གསུམ་པ། ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ཇོན་པ།	=	ལིངས་པ། རི་དྭགས་གསོད་མཁན།
ཕལ་ཆེ་བ།	=	མང་ཆེ་བ།
གླུད་གོར།	=	ཐིག་སྒོར་། (༠) འདི་ལྟར།
ཚད་རིམ།	=	ཚད་མཐོ་དམའ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ།
སྔོན་དར།	=	ནུབ་རའི་ཡུལ་ཞིག
རི་ཤོད།	=	བྱང་ཐང་གི་ཡུལ་ཞིག
དཔོན་རྫེ་ལ།	=	ཟངས་དཀར་དང་དཀར་འཁྲིལ་བར་གྱི་ལ་ཞིག

ཁག་བཞི་པ། གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་གི་ནང་ནས་རང་རང་དོན་མཚུངས་ཀྱི་ཚིག་གསུམ་བཟོ་དགོས།

གན་གྲུམ་ཟེར།		དཀར་འཁྲིལ་བཙུགས།
ཀར་གི་ཟེར།	བས།	གར་དཀོན་བཙུགས།
གཤོ་ཟེར།		གཙོགས་བཙུགས།

ཁག་ལྔ་པ། རང་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་དཀར་འཁྲི་ལ་རྫོང་ཁག་གི་ས་གཞི་ཆགས་ཚུལ་ཀྱི་སྐོར་མིང་ཚིག ༣༠༠ ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྲིས།

ཆོས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

༄༅། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་མཉམ་ཞིང་། དེ་ཡང་རང་རེ་ཤེས་རིག་བཀྲ་བའི་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། க்லུན་ཞིང་གཏི་མུག་པ་ཐ་ན་སྲོག་ཆགས་འབུ་སྲིན་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱང་བདེ་བ་ཞིག་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེས་ན་རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས། དེ་མིན་རང་ལ་བདེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ན་སྙམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་མེད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་རེ་འདོད་ཆེན་པོས་བསྐུགས་ནས་བསྡད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་མི་ནུས་པས། བདེ་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་གཞི་སྤོང་ནུས་པ་ཞིག་དགོས། ཕན་པ་བདེ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། གནོད་པ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་ཐབས་ནི། ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་པ་དང་འདྲ་བ་ཐབས་ཚུལ་གཞན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས། ཆོས་ཀྱི་སྙིང་ནས་ཚེ་འདི་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ༔ དེའི་ཡང་ཕྱི་མ་སོགས་འདི་ཕྱི་ཚེ་རབས་མང་པོའི་བདེ་བ་སྐྱིད་ཐུབ་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་ནུས། ཚེ་འདི་ལ་མཚོན་ནའང་བདེ་བ་སྐྱིད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ལ་ཆོས་ལས་ལྷག་པ་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན། ལུས་ལ་ན་ཚ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་དང་དེ་སེལ་ནུས་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྗེ་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་དེ་ར་ལུས་ཀྱི་ནད་ཀྱི་ཙོར་བ་དྲག་པོའི་སྟེང་དུ་སེམས་ལ་ནད་དེ་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་གནོན་ནས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་རེད། ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་ལ་ན་ཚ་བྱུང་བ་དེ། སྔོན་བསགས་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་བདག་གིར་བྱ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླངས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་།

དེ་མི་འབྱུང་བས་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནང་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟི་ལ་གྱིས་མནན་ནས་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ནུས་པ་འབྱུང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། སེམས་དེ་ལུས་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུར་གནས་པས་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་སེམས་ཀྱི་དེ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱུག་པོའི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་འདོད་ནས་རྒྱུ་ནོར་གསོག་སྤུང་བྱེད་ཀྱང་། ཐོག་མར་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་བ་ཆེན་པོས་འབད་རྟུང་རེ་འདོད་ལྟར་བསག་མི་ནུས་པའི་སྡུག་བསྔལ། བར་དུ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་དང་། བོར་སྟོར་འབྱུང་བ་དང་། ཆུད་ཟོས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྲུང་མི་ནུས་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཐ་མར་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཛས་སུ་གྱུར་ནས་རང་ཉིད་གཏན་འབྲལ་བྱེད་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་མ་རྟོགས་པས་ལན། དེ་རྟོགས་ན་རྒྱུ་ནོར་མཐའ་དག་རྩྭ་རྩེའི་ཟིལ་པ་ལྟར་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་གསོག་སྤུང་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྲལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་གཞན་གྱིས་འཕྱ་སྨོད་དང་། སྤྱོ་ཞིང་གཤེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་མི་སྙན་པ་སྨྲས་ཚེ་སྙིང་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟར་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལ་འཕྱ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིད་མི་བདེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོའང་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མཚུངས་ཚེ་འདིར་དགྲ་མི་ཐུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། གཉེན་མི་འཕྲོད་པའི་སྡུག་བསྔལ། གཞན་རྒྱལ་ཞིང་རང་ཕམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་མདོར་ན། རྙེད་དང་མ་རྙེད། བདེ་དང་མི་བདེ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རེ་དོགས་དང་ལུས་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་ཅི་མཆིས་དང་། དེ་ར་མ་ཟད་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་འཁོན་རྩོད་ཀྱིས་འཇིགས་དངངས་ཅན་གྱི་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ། སྐྱེ་འགྲོ་གྲངས་མེད་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་མིང་གི་ལྷག་མར་བཅོམ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་ལྟར་འཁྲུགས་པ་

སོགས་མདོར་ན་ཚེ་འདིར་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་མ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་ལག་ལེན་དུ་མ་བསྒྲར་བའི་སྐྱོན་ཡིན།

ཆོས་ཤེས་ཤིང་བསྒྲུབ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོད་ནུས། ཇི་ལྟར་ནུས་ན་དེ་འདྲའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ང་རྒྱལ་དང་། སེར་སྣ། ཕྲག་དོག་དང་། ཆགས་སྡང་། རྨོང་གསུམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་མཐུས་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཞི་ཞིང་བཟློག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོག་ཤེས་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ། བག་ཡོད་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཏེ། ལུས་སེམས་རྟག་ཏུ་ཞི་འཇམ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བ་ལས་གདུང་བ་མི་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས། ཚེ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པར་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་དུ་བསྒྲར་བ་ཉིད་གལ་ཆེ།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ནི་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཆེ་ཡང་མ་ཤི་ཙུན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚེ་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལས་མི་འོང་བས་དེའི་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཚེ་ཕྱི་མ་བཤུལ་ཐག་རིང་བས་དེའི་དོན་ཞིག་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་བདེ་བ་འཐོབ་ཐབས་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་ཐབས་ཤིག་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་བྱ་སྤྱོད་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད།

འདིར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཤད་སྐབས་ཆོས་མི་ཤེས་པའམ། ཕྲན་བུ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པར། ད་ལྟའི་སེམས་འདི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ལས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་སྙམ་པ་ཡོང་སྲིད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ནི། ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པར་བསམ་པའམ། ཡང་ན། སེམས་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། ལུས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་ལུས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་།

སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཟེར་བ་མེད་སྙམ་པ་ཡིན། བློ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ལའང་། ཚང་དང་ཚང་གི་ནུས་པ་སྨྱོས་བྱེད་གཉིས་བཞིན་དུ་ཡིད་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་བསམ་པ་དང་། སྒྲོན་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་ཡིད་དེ་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། རྩིག་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་ཡིད་དེ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་བར་བསམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་སྙིང་ཚེ་འདིའི་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ་རིགས་མཐུན་སེམས་ལས་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་རིགས་མི་མཐུན་པ་སེམས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དཔེར་ན། ཚང་ལས་སྨྱོས་མཐུ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་སོགས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་མཐུན་པ་ལྟར་བསམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སྲན་མ་རླུམ་པོ་དང་། ཚེར་མ་རྣོ་བ་དང་། རྨ་བྱའི་མདོངས་བཀྲ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་པོ་མེད་པ་དང་། སེར་སྣ་ཅན་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བར་ཕྱུག་པོར་གྱུར་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་མཁན་ཚེ་རིང་བ་སོགས་མཐོང་བས་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཡང་སྒོམས་འཇུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་ཚེ་སྔ་མར་སེར་སྣ་ཅན་ཚོ་ཚེ་ཕྱི་མར་འབྱོར་ལྡན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཟུགས་ཐོབ་པ་ན་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། དེ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་སླར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཐར་པ་མེད་དོ་སྙམ་ཞིང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་།

༄ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ངེས་པར་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ལོ་སྔོན་མ་དང་དེའི་ཡང་སྔོན་མ་སོགས་སྔར་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཚུན་གྱི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་ད་ལྟའང་དྲན་དུ་ཡོད་པ་འདིས་ད་ལྟ་ལོ་ན་སོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་པ་འདིའི་རྒྱུན་སྔ་མར་རིག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར། ཚེ་འདིའི་རིག་པའི་ནང་གི་ཐོག་མ་དེ་འང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། ཉེར་ལེན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་རིགས་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས། སེམས་དེ་ཉིད་ཡིད་བློ་

གསལ་རིག་གི་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས་ དེ་དང་འདྲ་བའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་ཞིག་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རིག་པ་སྔ་མ་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རྗེན་ལ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད། དེ་མིན་འབྱུང་ལུས་ཁོ་ནས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན། ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་ན། ཤེས་རིག་ངེས་ཅན་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་རུང་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཕྲ་མོའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཙམ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ཉེར་ལེན་གཏན་ནས་བྱེད་མི་སྲིད། དེས་ན། སེམས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ནི་གཏན་ནས་མེད།

དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འགྱུར་ལྡོག་འགའ་ཞིག་དཔེར་བཀོད་སྲིད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་བྱེད་ཚུལ་དང་༵ གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་འགྱུར་ལྡོག་མི་འདྲ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ཡིད་བློ་འདི་ནི་དཔེར་ན༵ ནམ་མཁའ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ཉིད་ནམ་མཁའ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ད་ལྟའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་། གཟུགས་མེད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གིས་བྱས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཕ་མའི་སེམས་དེས་ནམ་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཕ་མ་ཤེས་རབ་ཅན་ཤེས་བྱ་རིག་གནས་ལ་ཧི་ལྟར་མཁས་ཀྱང་བུ་གླེན་ལྐུགས་སྐྱེ་སྲིད་པ་འདི་ཚོས་ཤེས་ཐུབ་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཕ་མའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་བུའི་ཚེ་འདིའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མེད།

དེས་ན་གནས་ཚུལ་དངོས་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འོངས་བའི་སེམས་དེས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། ད་ལྟའི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚེ་རབས་སྔ་པའི་ལས་ཤིག་གིས་བསྒྲུབས་ནས་ཚེ་འདིའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་རེད།

དེའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་། བེའུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཟས་ཟ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་སོགས་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་ཟས་ཟ་བ་དང་། མའི་ནུ་ཞོ་འཐུང་བ་སོགས་བསླབ་མི་དགོས་པར་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའང་ཡིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན།

སློབ་དཔོན་མ་ཏྲི་ཙེ་ཏྲས༔

བློ་ཡི་མཐུ་སྟོབས་བསམ་བ་མེད་པ་དང་།།
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ བླུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན།།
བཙས་མ་ཐག་ཏུ་སུས་ཀྱང་མ་བསྟན་པར།།
ཁ་ཟས་ཟ་བར་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།།
ནུ་ཞོ་འཐུང་བར་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་།།
དེ་དག་ཚེ་རབས་གཞན་ལ་གོམས་པའི་མཐུས།།

ཞེས་གསུངས།།

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་བསམ་པའང་མི་རུང་སྟེ། རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་པར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དུས་རབས་སྔོན་མའི་མེས་པོ་དག་གིས་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང་བའི་རིགས་གསར་གྱི་རྫས་འགྱུལ་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསར་དུ་མཐོང་ཐོས་འབྱུང་བཞིན་པ་འདི་ས་ཤེས་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་པ་དང་། དེ་མིན་ཡང་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་གནས་ཚུལ་དྲན་པའི་མི་མང་པོ་ཡོད།

སྔར་རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས། རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་རྩོད་ཅིང་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཆེད་རྒྱལ་པོ་སོགས་དཔང་དུ་བཙུགས་ནས་གྲོངས་པའི་སྐྱེ་བ་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བོད་ལ་ཡང་རང་གིས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་དྲན་ནས་དེའི་

དུས་ཀྱི་མི་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ངོ་ཤེས་པ། སྔོན་མའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ན་རང་རེ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ངེས་པར་ཡོད་པས་དེའི་དོན་ཞིག་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། བློ་བཟང་པོའི་རྒྱུན་གོམས་ནས་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་འང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུན་བསྟུད་ནས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཐབས་ཟབ་མོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདི་རང་ལ་འང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་མི་དགོས་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གཅོད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།

༄རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གནད་གལ་ཆེ་བ།

ཤ་སྟག ཿ ཁྱང་ག ཁོ་ན། འབའ་ཞིག

སླམ་པ། ཿ བསམ་པ།

བསྒྲུགས་ནས་བརྗོད་པ། ཿ བསྡུངས་ཏེ་འདུག་པ།

གནད་དོན་རྟོགས་པ། ཿ གནད་དོན་ཤེས་པ། གནད་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ།

འཕྱ་སྨོད། ཿ འཕྱས་བཏགས་ཏེ་སྨད་ར་གཏོང་བ།

སྤྱོ་ཞིང་གཤེ་བ། ཿ སྨད་འདྲུ་བ། བཀའ་བཀྱོན་གཏོང་བ།

འཇིགས་དངངས ཿ འཇིགས་པ། སྐྲག་པ།

དངངས་པ། ཿ འཇིགས་པ།

རྨོངས་པ། ཿ མི་ཤེས་པ། གཏི་མུག

གཏན་ནས་མེད། ཿ རྩ་བ་ནས་མེད།

དཔྱིས་ཕྱིན་པ། ཿ མཐར་ཐུག་པ། མཐར་ཕྱིན་པ།

མནར་བ།	༔	གདུང་བ། གཟིར་བ།
ཡིད།	༔	སེམས། རྣམ་ཤེས།
རྨ་བྱའི་མདོངས།	༔	རྨ་བྱའི་ཇ་མཐའམ། སྒྲོ་མདོངས།
ཉེར་ལེན།	༔	དངོས་པོ་ཞིག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ།
གླེན་པ།	༔	ཡིད་ལ་སྐྱོན་ཤོར་བ་ལ་གླེན་པ་ཟེར།
ལྐུགས་པ།	༔	ངག་ལ་སྐྱོན་ཤོར་བ་ལ་ལྐུགས་པ་ཟེར།

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་ཐོབ།

༡༽ བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་ལ་གང་བྱེད་དགོས།

༢༽ ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་དུས་ཁྱད་པར་གང་ཡོད།

༣༽ ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན།

༤༽ ཆོས་ཤེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་གཅོད་ནུས།

༥༽ སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡོད།

༦༽ ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།

ཁག་གསུམ་པ། ནོགས་གཅོད་དྲི་བ།

ཀ༽ སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་མེད་ཟེར་ན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡོད།

ཁ༽ ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད།

ག༽ ཆོས་མ་བྱེད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད།

ང༽ ཡིད་ལུས་ལ་རྟེན་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད།།

ཟུར་དུ་བཀླ་རྒྱུའི་དཔེ་དེབ།

ལེགས་བཤད་བློ་གསལ་མིག་འབྱེད།

རིག་གནས་བཅུའི་ངོ་སྤྲོད།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རི་ལ་བུ་འདིའི་ནང་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རིག་གནས་བཅུ་ཡི་ནང་དུ་མ་བསྡུས་པའི་རིག་པའི་གནས་ཤིག་ནི་མེད། འོ་ན་རིག་གནས་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་གང་གང་ཡིན་སྙམ་ན།

སྒྲ་དང་ཚད་མ་བཟོ་དང་གསོ་བ་དང་།།
ནང་དོན་བཅས་ནི་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྔ།།
སྙན་ངག་སྡེབ་སྦྱོར་མངོན་བརྗོད་ཟློས་པའི་གར།།
རྩིས་བཅས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་པ་ནང་བཞིན་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་བཅས་བཅུ་ཡོད། སུ་ཞིག་ངེས་པའི་དོན་དུ་མཁས་པར་འགྱུར་འདོད་ཡོད་ན་རིག་གནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ཚང་མའི་ནང་ནས་ཀྱང་འགོ་མ་འགོ་མ་ནི་སྒྲ་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༽ སྒྲ་རིག་པ།

སྒྲ་རིག་པ་ནི་མིང་དང་ཚིག་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཀུན་སེལ་བ་དང་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་མ་ནོར་མ་འཁྲུལ་བར་སྤེལ་བ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན། སྔོན་དུས་སྒྲ་རིག་པ་ཟེར་ན་སཾསྐྲྀ་ཏའི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་དེ་ལྟ་མིན། སྐད་ཡིག་ཚད་ལྡན་རེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཡིག་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་རིག་པ་སྟེ་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་རེ་ངེས་པར་ཡོད། དཔེར་ན་བོད་ཡིག་ལ་དཔེ་མཚོན་ན་བོད་ཡིག་གི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ནང་བཞིན་ཨང་རེ་ཛིའི་(Grammar)བརྡ་སྤྲོད་པ་དང་། ཧིནྡིའི་བྱཱ་ཀརཎ་ཧིནྡིའི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་

གཞུང་ཀུན་ཀྱང་སྒྲ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་རིག་པ་ནི་གཞན་རིག་གནས་ཚང་མ་འབྱུང་བའི་ཁུངས་སམ་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སྒྲ་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཐར་འཁྱོལ་བར་བྱེད་དགོས། སྙན་ངག་སོགས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་པོའང་བསྡུ་ན་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་དུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ།།

༢༽ ཚད་མ་རིག་པ།

རིག་པ་འདི་ནི། དོན་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཞུགས་ཡོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཀུན་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཐུབ་པ་ཡིན། རིག་གནས་འདི་ལ་ཨང་རེ་ཟིའི་སྐད་དུ། (Logic) དང་ཧིན་སྐད་དུ་པྲ་མཱ་ཎ་ཞེས་ཟེར། རིག་པ་འདི་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཕྱིར། བསྡུས་གྲྭ། བློ་རིག རྟགས་རིགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན། དེང་སང་ཚན་རིག་གི་དུས་འདིར་ཕྱིའི་རྫས་དང་ནང་གི་བསམ་བློ་སོགས་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ནས་མ་གཏོགས་རྩོད་ངས་བྱེད་ས་མེད། དེའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་འདི་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ན། ཚན་རིག་གི་ལམ་དང་མཐུན་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ལས་སླ་མོ་དང་མཉམ་དུ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། མ་ཟད་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་རིག་པའི་གནས་འདི་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཚར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་ཡང་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ནས་བྱེད་པ་དང་། གཏམ་སྨྲ་དགོས་པའི་ཚེ་ནའང་རྒྱུ་མཚན་ཚད་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན།།

༣༽ བཟོ་རིག་པ།

བཟོ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་ཅག་མིའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་སྟོན་པའི་རིག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་བཟོ། ངག་བཟོ་དང་། ཡིད་བཟོ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ལུས་བཟོ་ལ་དབྱེ་ན་ལུས་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ལུས་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། བླ་མ། ཡིད་དམ།

དཔའ་བོ༔ མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྐྱོང་། སྲུང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རི་མོར་འབྲི་བ་དང་འབུར་དུ་བཞེང་རྒྱུ་དེ་ཡིན༔ ལུས་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་ནི་རང་རེའི་མཁར་དང་ཁྱིམ་བརྩིག་པ་དང་། ཁང་པ་དང་དེ་ཀུན་གྱི་སྒོ་དང་སྐར་ཁུང་ལ་ཤིང་བརྐོས་རྒྱབ་པ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་རྩིག་བཟོ། ཤིང་བཟོ། གསེར་བཟོ། དངུལ་བཟོ། ཐགས་འཐག་བཟོ། གར་འཁྲབ་པ་དང་རྩེས་གཏོང་བ། ལྕམ་བཟོ་དང་འཕྲུལ་འཁོར་བཟོ་བ་སོགས་ཀུན་ཡིན། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་བཟོ་འདི་ལ་དེང་སང་(Engineering)ཟེར།

ངག་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གདངས་དབྱངས་སྙན་པོའི་སྒོ་ནས་ཆོས་འདོན་པ་། ཚོགས་གླུ་དང་མགུར་སོགས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ངག་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་ནི། གཉའ་བོའི་གླུ། གཞུང་གླུ། གྲོགས་གླུ། ཤོན་གླུ་དང་ཞབས་བྲོའི་གླུ་སོགས་ཡིན།

ཡིད་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། བསམ་བློ་ངན་པ་མི་དགེ་བ་དང་རང་འདོད་ཀྱི་བློ་ཀུན་མེད་པར་བྱས་ནས་རང་བས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། ཡིད་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་ནི། འཇིག་བརྟེན་གྱི་བྱ་བ་སོགས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་ལ་ཟེར། སྤྱིར་ལུས་བཟོ་དང་ངག་བཟོ་གཉིས་ཀའང་ཡིད་བཟོའི་ནང་དུ་བསྡུ་བ་ཡིན། ཡིད་དམ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་སྔོན་དུ་བཏང་ཏེ་མ་གཏོགས་ལུས་བཟོ་དང་ངག་བཟོ་གཉིས་ཀའང་མི་འབྱུང་། མདོར་ན་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ཀ་བསྡུ་ན་ཡིད་བཟོའི་ནང་དུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ད་ལྟ་ངེད་ཅག་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཀུན་སྤངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་བློ་སྦྱང་ན་འཐོབ་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་བཟོ་ཚང་མའི་འབྱུང་གནས་སམ་གཞི་ནི་ཡིད་བཟོ་ཡིན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་འབྱུང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ཆུང་དུས་ནས་བཟུང་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཡིད་ཕྱུག་པོར་འགྱུར་ཐབས་དང་ཆེར་སོང་ནས་སྙེར་དང་གཞུང་སྒེ་ཚོགས་དང་། སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀུན་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བཟོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་གཞོན་དུས་ནས་བཟོ་རིག་པ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་

པོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༤༽གསོ་བ་རིག་པ།

གསོ་བ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་ནས་ནད་བྱུང་བ་ཀུན་གསོ་བའི་ཐབས་ཏེ་ནད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ནད་ཅི་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། ནད་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ནད་བསལ་ཅིང་མེད་པར་བྱས་ཚར་རྗེས་སླར་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་གཞུང་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་སོགས་སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པའི་སྨན་གཞུང་དང་། གཡུ་ཐོག་སྙིང་པ་དང་སོ་མ་ནས་དར་བའི་བོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་ཧ་ཅང་གི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་བསྡུ་ན། རྩ་རྒྱུད། གཤད་རྒྱུད། མན་ངག་གི་རྒྱུད། ཕྱི་མ་རྒྱུད་བཅས་བཞི་རུ་བསྡུས།

དེ་ཡང་མཁས་པ་ཞིག་གིས༔

དང་པོ་རྩ་བའི་རྒྱུད་འདི་ས་གཞི་འདྲ།།
འདི་ལས་མ་སྐྱེས་གསོ་དཔྱད་ཡོད་མ་ཡིན།།
རྒྱུ་ཡི་བཤད་རྒྱུད་བར་སྣང་ཉི་ཟླ་འདྲ།།
ཚིག་དོན་མ་ལུས་སྒྲིབ་མེད་གསལ་པོར་སྟོན།།
མན་ངག་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་འདི་ནོར་བུ་འདྲ།།
དགོས་པ་མ་ཚང་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད།།
ཕྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་འདི་ཕ་མ་འདྲ།།
ནད་ཀྱི་སྙིང་དུ་ཐོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་པ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་དྲུག བཤད་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག མན་ངག་

རྒྱུད་ལ་ལེའུ་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས། ཕྱི་མ་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད། ཁྱེད་རང་སྨན་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ཀུན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།།

༥༽ ནང་དོན་རིག་པ།

ནང་དོན་རིག་པ་ནི། འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་དུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཕེབས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བསྟུན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བར་མཛད་ནས་འདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པར་མཛད་པ་དེ་ཀུན་ཡིན། ཡང་བསྡུ་ན། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པ་བཅས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བཀའ་འགྱུར་པོད་ ༡༠༨ དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་འགྱུར་པོད་ ༢༢༥ བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་འདི་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ན་ཚེ་འདིར་སྐྱིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ལྷ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་འཐོབ་ཐུབ་པ་མ་ཟད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་འཐོབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༦༽ སྙན་ངག།

མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྩོམ་རྒྱལ་ཐུ་ནི་སྙན་ངག་ཤེས་དང་མི་ཤེས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་ངག་གི་སྦྱོར་བ་སྤྱིར་བཏང་གི་བརྗོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་དགོས། དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་ཡིད་རངས་ནས་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འཇུག་ནུས་ན་མཁས་པ་དེའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ཕྱི་མའི་ལྷ་ལམ་གྱུར་ཚར་པའི་རྗེས་སུའང་ལོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་རིང་ས་སྟེང་འདིར་རྟག་གནས་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རྗེ་མི་ལའི་མགུར་འབུམ། དཔའ་བོའི་

སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ། ཀཱ་ལཱི་དཱ་སའི་སྤྲིན་གྱི་ཕོ་ཉ་དང་། གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྙན་ངག་ཅེས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྙན་ཅིང་འཇེབས་པའི་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྙན་ངག་གི་ལུས་རྒྱན་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། ལུས་ལ་ཚིགས་བཅད། ཚིག་ལྷུག་དང་སྤེལ་མ་གསུམ་དང་། རྒྱན་ལ་དོན་རྒྱན། སྒྲ་རྒྱན་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གསུམ་དང་། སྐྱོན་སེལ་ལ་ཡུལ་དང་འགལ་བ་སོགས་སྐྱོན་བཅུ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་ཨཱ་ཙཱརྻ་དཎྜི་ས་མཛད་པའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་མའི་ནང་དུ་བཤད་ཡོད་ཅིང་། ཁྱེད་རང་རྩོམ་པ་པོ་མཁས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འདོད་ཡོད་ན། སྙན་ངག་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། དེ་སྦྱང་ན་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་མེད་པར་མཁས་པའི་གྲས་སུ་སླེབ་ཐུབ། ཚེ་འདི་ལ་དགོས་པའི་ཟས་གོས་གནས་མལ་དང་། ཕྱི་མར་དགོས་པའི་དགེ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་གསོག་ཐུབ། མཁས་པ་ཞེས་པའི་གཏམ་སྙན་གྲགས་རང་ཉིད་ཤི་བའི་རྗེས་སུའང་ས་སྟེང་འདི་རུ་ལུས་ཐུབ་པས། སྙན་ངག་གི་རིག་པ་འདི་ལ་སློབ་སྦྱོང་ངེས་པར་མཛད་དགོས་སོ། །

༧༽ མངོན་བརྗོད།

མངོན་བརྗོད་ཅེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མིང་གཅིག་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དོན་གཅིག་མིང་མང་པོས་འཇུག་པ་དང་གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན་དོན་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི། ཟླ་བ་ལ། འོད་དཀར་ཅན། བསིལ་ཟེར་ཅན། རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་པོ། མཚན་མོའི་མགོན་པོ། ཀུ་མུད་གཉེན་ལྟ་བུ་དང་། མིང་གཅིག་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། འཕྲོག་བྱེད་ཅེས་པ་སེངྒེ། ཁྱབ་འཇུག དབང་ཕྱུག་དང་རི་དྭགས་སོགས་དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་།

༄ གྲངས་ཀ་བརྒྱད་ལ། ལྷ། ཀླུ། གདེངས་ཅན། ཉི་བའི་སྲས། བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ལྷ་བརྒྱད། ཀླུ་བརྒྱད། ཉི་བའི་སྲས་བརྒྱད། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་

ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་སོགས་གྲངས་ཀ་གཞན་ལའང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དོ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱས་པ་ནི། མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་ཡིན། དེའི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། སཱ་པཎ་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་བརྗོད་ཚིག་གི་གཏེར་དང་། རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན། དངུལ་ཆུ་རྡོ་རྗེ་དྲས་མཛད་པའི་མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་སོགས་ཡིན་ནོ། །

མངོན་བརྗོད་ལེགས་པར་སྦྱང་ན་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཚང་མས་མཛད་པའི་སྙན་ངག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་སླ་མོ་དང་གོ་ཐུབ་པ་དང་། རྩོམ་འབྲི་དུས་ཏ་ཅང་གི་ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་རིག་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ནོ།

༤༽ སྡེབ་སྦྱོར།

སྡེབ་སྦྱོར་ཞེས་པ་ནི། ཡི་གེ་ལྡི་བ་དང་ཡང་བ་བསྒྱུར་བ་དང་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲིགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། རིག་པ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཚིགས་བཅད་ཏ་ཅང་གིས་སྙན་པོ་དང་སྒྲིག་པོ་འབྲི་ཐུབ། དེའི་སྐོར་ལ་གཞུང་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཡིན། དེ་ནི་སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་ནང་ཡི་གེ་ལྡི་ཡང་སྤེལ་ནས་ཚིགས་བཅད་སྦྱོར་བདེ་"བཟོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། རང་རེའི་སྐད་དུ་ཡི་གེ་སཾསྐྲི་ཏའི་ནང་བཞིན་ལྡི་ཡང་དབྱེ་རྒྱུ་མེད། ཡིན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ས་སྐྱ་པཎྜཏས་སྡེབ་སྦྱོར་མེ་ཏོག་ཆུན་པོ་ཞེས་པ་བརྩམས་པར་མཛད་ཡོད།།

༥༽ ཟློས།

ཟློས་ནི་གྲངས་ཀྱི་རིག་པས་ཚོད་དཔག་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་ངོ་མཚར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་དཀར་རྩིས་དང་ནག་རྩིས་གཉིས་ཡོད། དཀར་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་

སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། དཀར་རྩིས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གྲངས་ཀྱི་གནས་ལ་མི་རྨོངས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩིས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་འཛིན། ཉི་འཛིན་འོང་བ་དང་། གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་བ། ཁ་བ་འབབ་པ། ཆར་འབབ་པ། རླུང་དྲག་རྒྱུག་པ་སོགས་དེ་ཀུན་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་དུ་འཁྲུལ་མེད་ཧ་གོ་ཐུབ། དེ་ཙམ་མ་ཚད་སྐྱེས་སྐར་འདོན་པ་དང་ཞག་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་དང་། ལོ་ཐོ་དང་། ལོ་ཐོ་ཤོག་རྐྱང་མ་འདོན་ཐུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་རྩིས་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འདོད་ཡོད་ན། དེའི་སྐོར་བསྟན་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་བཻ་ཌཱུརྱ་དཀར་པོ་དང་། བཻ་ཌཱུརྱ་གཡའ་སེལ་སོགས་ཏ་ལས་ཤིང་ངོ་མཚར་བའི་གཞུང་ཀུན་ལ་བལྟ་དགོས། ནག་རྩིས་ནི་རྒྱ་ནག་ནས་གངས་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་རྩིས་ཤིག་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་གཏོ་བཅོས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་མང་པོ་ཡོད། །

༡༠༽ ཟློ་གར།

ཟློ་གར་ཞེས་པ་ནི། སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས། སྒྲུང་དང་གཏམ་རྒྱུད། དེང་སང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལེགས་ཉེས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་ཚུལ་དང་། སྔོན་དང་ད་ལྟའི་མི་དང་སྤྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་གྱི་སྐོར་ངོ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་རིག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། ཟློས་གར་འདིའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་ཉེས་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་ཕན་ཐབས་གང་ཡིན་ལས་སླ་མོ་དང་མཉམ་དུ་སྤེལ་ཐུབ། སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་བྷ་རཏ་མུ་ནིས་བརྩམས་པའི་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྷ་རཏ་ན་ཊ་ཡ་ཀམ་ཞེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ད་བར་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་མེད། ཡིན་ཀྱང་བོད་སྐད་དུ་བརྩམས་པའི་ཟློས་གར་གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མ། སྣང་ས་འོད་འབུམ། དྲི་མེད་ཀུན་ལྡན་དང་། འགྲོ་བ་བཟང་མོའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཡིན། དེ་ཀུན་ཟློས་གར་ཡིན་ཀྱང་ཟློས་གར་གྱི་གཞུང་ནི་མིན་ནོ།།

དོན་བསྡུས།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཁས་པ་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་རང་ཉིད་འགྱུར་འདོད་

ཡོད་ན། རིག་པའི་གནས་བཅུ་པོ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ནའང་རང་ཉིད་གང་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་དེ་མཐར་འཁྱོལ་བ་ཞིག་སྦྱངས་ན་དེ་ལའང་གཞུང་དེ་དང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། གཞུང་ལ་མཁས་པ། རྩིས་ལ་མཁས་པ། སྨན་ངག་ལ་མཁས་པ། བཟོ་ལ་མཁས་པ་དང་སྒྲ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས༔

མཁས་གང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན།།
ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད།།
བྱེ་བྲག་སྦྱངས་པའི་དོན་ཤེས་ན།།
དེ་ཡང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་བཅུ་པོ་ཚང་མ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་ན་ཞུ་ག་ལ་དགོས། དེ་ར་མ་ཟད་རིག་གནས་བཅུའི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་གཅིག་ཙམ་སྦྱངས་ཤིང་དོན་ཤེས་མཁན་དེ་ཡང་རིག་གནས་དེ་དང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཅག་ན་གཞོན་ཚང་མས་ཀྱང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་མཛད་ན། རང་གཞན་ཚང་མའི་དོན་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ངེས་སོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་ཐོབས།

༡༽ རིག་པའི་གནས་བཅུ་པོ་གང་གང་ཡིན།

༢༽ སྒྲ་རིག་པའི་དོན་གང་ཡིན།

༣༽ ཚད་མ་རིག་པར་སྦྱང་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད།

༤༽ ལུས་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ངོས་ཟུངས།

༥༽ གསོ་བ་རིག་པའི་དོན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་བཞི་པོ་གང་གང་ཡིན།

༦༽ ཀློས་གར་ཤེས་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད།

ཁག་གཉིས་པ། དོགས་གཅོད་དྲི་བ།

ཀ༽ གལ་ཏེ་རང་གིས་ནང་དོན་རིག་པ་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་ན་སྐྱོན་གང་ཡོང་བ་འདུག

ཁ༽ དཔེ་དེ་བ་རྩོམ་པ་ལ་སྙན་ངག་གི་དགོས་པ་གང་གང་ཡོད་དམ།

ག༽ མངོན་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་དང་དེ་ཤེས་ན་ཕན་ཐོགས་གང་འདུག

ང༽ རྩིས་ལ་མ་སྦྱངས་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད་དམ།

ཁག་གསུམ་པ། ཚིག་གནད་ཤེས་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

མཐའ་ཡས།	ཿ	མཐའ་ཧ་གོ་མི་ཐུབ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟ་བུ། མང་པོ།
སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད།	ཿ	ལུས་སྤྱིའི་ནད་ཀྱི་ཡན་ལག བྱིས་ནད། མོ་ནད། གདོན་ནད། ཚོན་ནད། དུག་ནད། རྒ་བ་གསོ་བ་དང་རོ་ཙའི་ནད་གསོ་བའི་ཡན་ལག་བཅས་ཡིན་ནོ།།
བླ་ན་མེད་པ།	ཿ	གོང་ན་མེད་པ། དྲག་ཤོས།
གསོ་དཔྱད།	ཿ	སྨན་གཞུང་།
ཕྱི་མའི་ལྷ་ལམ་དུ་གྱུར་པ།	ཿ	གྲོངས་ཚར་བ། ཤི་ཚར་བ།
ཀློག་གྱུར།	ཿ	རིགས་པས་དཔག་ན་མ་གཏོགས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་རིགས།
ཤིན་ཏུ་ཀློག་གྱུར།	ཿ	ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གཞི།

དཔེར་ན། དམུལ་བ་ལྔ་བུ།

ཁག་བཞི་པ། གཞམ་གསལ་བརྗོད་གཞི་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་རང་ཚིག་ཐོག་ནས་ཡིག་ཕྲེང་བཅོ་ལྔ་རེ་བྲིས།

ནང་དོན་རིག་པ། བློས་གར། བཟོ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། སྙན་ངག །

ཁག་ལྔ་པ། གཞམ་གསལ་རེའུ་མིག་ནང་ནས་བཙལ་ནས་བརྗོད་པ་མ་ཚང་བ་དེ་ཀུན་ཚང་བར་གྲིས།

རྩ་རྒྱུད།	ལ་	ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག
བཤད་རྒྱུད་	ལ་	ལེའུ་དྲུག
མན་ངག་རྒྱུད་	ལ་	ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་།
ཕྱི་མ་རྒྱུད་	ལ་	ལེའུ་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས།

ཁག་དྲུག་པ། མངོན་བརྗོད་ཤེས་པར་མཛོད།

བློ། ཿ རིག་པ། ཤེས་པ། མཁྱེན་པ།

གསེར། ཿ རིན་ཆེན་དང་པོ། ས་ལེ་སྦྲམ། ཟོང་མཆོག ཧེམ།

མི། ཿ ཤེད་བུ། ཤེད་བདག གང་ཟག ཤེས་ལྡན།

དངུལ། ཿ རིན་ཆེན་གཉིས་པ། མདོག་ངན།

དུད་འགྲོ། ཿ རྐང་བཞི་པ། ཕྱུགས།

ན་བ། ཿ འདུ་བ་འཁྲུག་པ། ཟུག་རྔུ། སྙུན། འབྲི་འཚལ་བ།

ནད། སྙུང་ཟུག

གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན།

ས་སྟེང་འདིར་མི་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་འཚོ་བ་ལ་སླར་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་དུད་འགྲོ་ཚང་མས་རྩྭ་ཟ་ཞིང་ཆུ་འཐུང་བ་ཡིན། རྩྭ་ནི་རི་ལུང་རྣམས་སུ་དབྱར་ཁ་སྐྱེ་ཞིང་། སེམས་ཅན་རི་དྭགས་ཀུན་དང་སྒོ་ཕྱུགས་གཡག་འབྲི། རྟ་བ་ལང་དང་། ར་ལུག་ཚང་མས་ཟ་བ་ཡིན། དགུན་ལའང་རྩྭ་སྐམ་པོ་དག་ཟ་ཞིང་། སྒོ་ཕྱུགས་ཀུན་ལ་དགུན་ཁ་ཕུབ་མ་དང་འོལ་སྐམ་པོ་གཏོང་བ་དང་། དབྱར་ཁ་དེ་རྣམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཆུ་ནི་དགུན་ལ་ཁ་བ་འབབ་ཅིང་། དབྱར་ཤར་བ་དང་ཉི་མའི་ཚད་ཀྱིས་ཁ་དང་གངས་ཞུ་ནས་ཆུ་ཀླུང་གི་ཚུལ་ལ་འབབ་པ་ཡིན། ཆུ་མང་པོ་ཞིག་ས་ལ་འཐིམས་ནས་ཆུ་མིག་གི་ཚུལ་ལ་དབྱར་དགུན་མེད་པ་རྒྱུག་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དབྱར་ཁ་ཆར་པ་འབབ་ཅིང་ཆུ་འཕེལ། འདི་ཀུན་སླར་ཡང་གསོ་ཐུབ་པས་ན་ གསོ་ཐུབ་པའི་ཐུན་རྐྱེན་ཟེར་བ་ཡིན། མི་རྣམས་ཀྱིས་ལ་དྭགས་སུ་འབྲུ་སྣ་ལྔ་ཞེས། ནས། དཀར། གྲོ སྲན་མ་དང་ཡུངས་ཀར་འབད་

ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན། དཔྱིད་ཀ་ཞིང་རྣམས་ལ་ས་བོན་བཏབ་ནས་དབྱར་ལ་ཆུ་གཏོང་ཞིང་ཆེར་ལྡན་པ་སྟོན་ཁ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཡིན། ཡུངས་ཀར་ནས་སྣུམ་བཏོན་ཏེ་མཆོད་མེར་འབུལ་ཞིང་། ཟས་ཀྱི་ཚུལ་ལའང་སྤྱོད་པ་དང་སླར་ཡང་ས་བོན་བཏབ་ནས་འཕེལ་ཅིང་བསྐྱུན་ཐུབ་པ་ན་འདི་དག་ཀྱང་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནང་བཞིན་མི་ཀུན་ལ་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྣམ་བུ་དང་རས་ཆ་དགོས། སྣམ་བུ་ནི་ལུག་གི་བལ་བཀལ་ནས་འཐག་པ་ཡིན། རས་ནི་རས་བལ་ལ་བཟོ་བ་ཡིན། བལ་ནི་ལུག་གི་གཟུགས་པོ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རིང་པོ་སོང་བ་དང་དབྱར་ཁ་འབྲེག་དེ་ནས་སླར་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་གསོ་ཐུབ་པ་ཡིན། རས་བལ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་དམའ་བ་ཆུ་མང་པོ་ཡོད་སར་འཕེལ་ཅིང་ཞིང་ཀུན་ལ་སྐྱེ། དེ་ནས་བླངས་ཏེ་རས་བལ་བཀལ་ཏེ་རས་འཐག་པ་ཡིན། འདི་དག་ཀྱང་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་ལ་དགོས་པའི་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ།།

འོ་ན་གསོ་མི་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། གནས་ཚུལ་འདི་དུས་རབས་སོ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། དུས་རབས་སོ་མའི་ནང་ཐོར་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ནི་གློག་ཤུགས་བསྐྲུན་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་ས་སྣུམ་བཏོན་ནས་གཙང་མ་བཟོ་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ། པེ་ཊ་ཀྲོལ། ཊི་ཟལ་དང་ས་མར་རྣམས་ཡིན། འདི་དག་མེ་ལ་སྦར་ནས་གློག་ཤུགས་སྐྱེད་ཐུབ་ཅིང་། འདི་དག་མེ་ལ་སྦར་བའི་ཤུགས་དང་མོ་ཊར། བཱུས་དང་གཞན་གཱ་ཊཱི་མང་པོ་སྐྱོལ་ཐུབ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐངས་མ་གཅིག་མེ་ལ་བསྲེགས་ན་འདི་དག་སླར་ཡང་བསྐྲུན་མི་ཐུབ། དེ་བས་ན་འདི་དག་ལ་གསོ་མི་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཟེར་བ་ཡིན།

ས་སྣུམ་ད་ལྟར་སའི་མཐིལ་ལ་རྡོ་སོལ་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡོད། རང་རེའི་རྒྱ་གར་ནང་བི་ཧཱར་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་སོལ་གྱི་གཏེར་ས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། རྡོ་སོལ་མང་པོ་བཏོན་ནས་དེ་དག་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་རླངས་འཁོར་(རེལ་ཞི་)ཆེན་པོ་ཀུན་ལོ་འཁོར་གང་པོ་སྐྱོལ་བ་ཡིན། འདི་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་ཆུ་འཁོལ་བཙུག་ནས་རླངས་པའི་ཤུགས་དང་གློག་གི་ཤུགས་སྐྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བཟོ་གྲྭ་ཁང་རྣམས་ལ་གློག་ཤུགས་གཏོང་ཞིང་། དེ་རྣམས་སུ་གློག་ཤུགས་དང་འཕྲུལ་འཁོར་རྣམས་སྤྲུལ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་འོད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚན་གང་གློག་ཤུགས་གཏོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྡོ་སོལ་ཡང་མཐུན་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་ཁག་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ཀྱང་ས་སྣུམ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་གསོ་མི་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ས་སྣུམ་དང་རྡོ་སོལ་འདི་དག་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་ན། འདི་དག་ནི་ལོ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོའི་སྔོན་ལ་ཤིང་ནགས་ཆེན་པོ་དག་ས་འགུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་སའི་མཐིལ་དུ་བསུབས་པ་ཡིན། དེ་ར་རླུང་རྒྱ་ནས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ནང་யུན་རིང་པོ་ལུས་པ་ས་སྣུམ་དང་རྡོ་སོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། གང་ཡིན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་མི་ལ་དགོས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཁག་ཅན་ཡིན་རུང་གསོ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། ལོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅུའི་སྔོན་ལ་ས་སྣུམ་དང་རྡོ་སོལ་སོགས་ལ་བེད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མི་བྱེད་ཅིང་། འདི་དག་ཟད་མི་ཤེས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཚང་མས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཆོད་ཆེར་སོང་བ་དང་རྫས་འདི་ཀུན་བཀོལ་བའི་འབོར་ཚད་ཧ་ཅང་མང་དུ་སོང་། ད་ནི་ཚན་རིག་པ་དག་གིས་དེང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་བཀོལ་ཚད་འདི་ལུས་ན་ རྫས་མ་ལོ་ལྔ་བཅུའམ་བརྒྱའི་ཧྲིང་ལ་གཏེར་ཕལ་ཆེར་འཛད་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བཤད། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བོ་བློ་ལྡན་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་ཅན་མང་པོས་འོ་ན་དེ་ལྟར་ཚད་ལས་འདས་ཏེ། རྫས་འདི་ཀུན་བཀོལ་ཏེ་ཟད་བཅུག་ན་མ་འོངས་པའི་བུ་རྒྱུད་ཀུན་ལ་ཅི་འཞག་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྐད་རྒྱོབ་བཞིན་ཡོད།

འོ་ན་གློག་ཤུགས་སྐྱེད་པ་ལས་སྣུམ་དང་རྡོ་སོལ་རྣམས་གསོ་མི་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡིན་ན་གློག་སྐྱེད་པ་ལ་ཅི་བཀོལ་དགོས། ལན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་བཀོལ་དགོས། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུགས་པའི་ཆུ། རླུང་དྲག རྒྱ་མཚོའི་རྦ་རླབས་དང་། ཉི་མའི་ཟེར་རྣམས་ཡིན། ཆུའི་ཤུགས་ཀྱིས་གློག་སྐྱེད་ཐུབ་སྟེ། ལ་དྭགས་ནང་སྟག་སྣའི་གློག་གི་འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆུ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པ་བཞིན་ཁ་བ་དང་ཆར་པ་ནས་འབྱུང་། ཆུ་ཀླུང་དང་

གཙང་པོའི་ཆུ་ལ་ལ་མི་ཀུན་གྱི་དགོས་པ་སྐོང་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་པ་ཡིན། དེ་ར་ཉི་མའི་ཚ་ཟེར་ཕོག་པ་དང་རླངས་པ་ལངས་ནས་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། སླར་ཡང་དམའ་སར་ཆར་པ་དང་མཐོ་སར་ཁ་བའི་ཆུ་ལ་འབབ་པ་ཡིན། དེ་ནང་བཞིན་རླུང་དྲག་ཀྱང་ཚད་མེད་རྒྱུག་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རླབས་ནི་རླུང་དྲག་ལངས་ཏེ་གཡོ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གློག་སྐྱེད་ཐུབ། ཉི་མ་ནི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཉི་མའི་ཟེར་ལ་ཚར་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། ཉི་ཟེར་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གློག་ཤུགས་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། འདི་དག་ནི་གློག་ཤུགས་སྐྱེད་པ་ལ་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན། གཞན་ཡང་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་འདི་ཀུན་གྱིས་ཁོར་ཡུག་ལ་མི་གནོད། འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་སྐྱེལ། གློག་ཤུགས་ནི་རྫ་ལ་ཕྲན་ནས་ཀྱང་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་དེའི་རྫས་རིགས་དུག་ཅན་གྱི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་རེ་ལུས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་བློ་འཁེལ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྫས་སུ་མི་འགྱུར་རོ།།

<u>སྦྱོང་ཚན།</u>

ཁག་དང་པོ། མིང་ཚིག་དཀའ་བ་ཀུན་གྱི་དོན།

མཐུན་རྐྱེན། ༔ དགོས་རིགས་ཀྱི་རྫས། འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཟས་དང་གོས་ལྟ་བུ།

གསོ་ཐུབ་པ། ༔ སླར་ཡང་སྤྲུབ་ཐུབ་པའམ་འགྲུབ་པ།

ལོངས་སྤྱོད་པ། ༔ བཟའ་འཐུང་དང་གོས་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ།

དུས་རབས། ༔ དེང་སང་ལོ་བརྒྱ་ལ་དུས་རབས་རེ་རྩི་བ་ཡིན།

འཁྱུལ་འཁོར། ༔ མ་ཤིན་ལ་ཟེར།

ས་རྫོང། ༔ མགྱོགས་ཚད། ཀཱར་གྱི་ས་ཚོད། ཆུ་ཚོད་གཅིག་ནང་ཀི་ལོ་མི་ཏར་བརྒྱ་འགྲོ་ཐུབ་པ།

འཁོར་ཚད། ༔ རྫས་མང་ཉུང་གི་ཚད།

གཏེར། ༔ སའི་ནང་གྱི་ནོར་གྱི་མཛོད། མཛོད།

ཉེན་ཁ།　　ཿ　　གནོད་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་གཞི།

བློ་ལྡན།　　ཿ　　བསམ་བློ་ཅན། མཁས་པ།

མིག་རྒྱང་རིང་པོ།ཿ　　ཕྱུགས་སུ་ཕན་ཕྱིར་རྒྱང་་རིང་པོ་ལ་ལྟ་ཐུབ་མཁན།

སྐད་རྒྱབ་པ།　ཿ　　ཀུ་ཅོ་གཏོང་བ།

སྐྱེད་པ།　　ཿ　　སྨྲུན་པའམ་འདོན་པ།

འཆར་གཞི།　ཿ　　ཐབས་གདིང་།

ཁག་གཉིས་པ། འོག་གི་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་ཐྲིས།

༡༽ གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གང་གང་ཡིན།

༢༽ ཆུ་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་ཡིན།

༣༽ གསོ་མི་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གང་གང་ཡིན།

༤༽ ས་སྟུམ་ཀུན་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན།

༥༽ གློག་སྐྱེད་པ་ལ་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཅི་ཅི་ཡོད།

༦༽ ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཚར་རྒྱུ་ཨེ་ཡོད།

༧༽ གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱིས་ཁོར་ཡུག་ལ་ཅི་གནོད།

༨༽ རྡུལ་ཕྲན་ནས་གློག་སྐྱེད་པ་ལ་ཉེན་ཁ་ཅི་ཡོད།

ཁག་གསུམ་པ། སྟོང་པ་རྣམས་སྐོངས་ཤིག

མཐུན་རྐྱེན། གསོ་མི་ཐུབ། ཁ་བ། ཚར་པ། གློག ཐུབ་པ།　　རླངས་པ། བུ་རྒྱུད་ཀུན། སྤྲིན། དམའ། མཐོ།

དགུན་ལ……………དང་དབྱར་ལ…………འབབ་པ་ཡི། ཆུ་ཡི་ཤུགས་ཀྱིས…………སྐྱེད…………ཡིན། ཉི་མའི་ཚ་ཟེར་ཕོག་པ་དང…………ལངས་ཞིང……………དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།　　སྤར་ཡང…………སར་

ཆར་པ་དང་།

……………སར་ཁ་བའི་ཚུལ་ལ་འབབ་པ་ཡིན། ས་སྐམ་ཀུན……………པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན། གསོ་མི་ཐུབ་པའི……………ཀུན་ཟད་ན་མ་འོངས་པའི……………ལ་ཅི་བཞག་བྱ་ཡིན།།

ཁག་བཞི་པ། ཡིན་པ་ཀུན་ལ་རྟགས་འདི་(✓)རྒྱོབས།

1) ཆུ་གསོ་མི་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན།

2) རྡོ་སོལ་གསོ་་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན།

3) པེ་ཊ་ཀྲོལ་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན།

4) ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གསོ་མི་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན།

ཁག་ལྔ་པ། གློག་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པའི་གསོ་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ཡིག་འཕྲེང་བཅུ་བྲིས།

ལེགས་བཤད་འཕྲུལ་གྱི་དྲ་བ།།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིས།།
བློ་གྲོས་བློ་ཆེ་བློ་ལྡན་བློ་ཡི་མཆོག་གྱུར་པ།།
ཚད་མེད་བློ་ཡངས་འཕགས་པའི་ཚོགས་ལ་གུས་བཏུད་དེ།།
ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གཏམ་འདི་ནི།།
འཇམ་དབྱངས་བརྩོན་པས་འགྲོ་ལ་བཤད།།

ཀྱེ་མ། གནའ་དུས་བཟང་པོ་ནུབ། ད་དུས་ངན་པ་ཤར། གནའ་མི་མཁས་པ་འདས། ད་ནི་བླུན་པོ་སྐྱེས། ལྷ་ཆོས་དར་གྱི་མདུད་པ་གྲོལ། མི་ཆོས་སོག་མའི་ཡོན་ཐག་ཆད། རྒྱལ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ཆག །གཙོ་བོ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་བསྐམས། དཔའ་བོ་སྟག་གི་རི་མོ་ཡལ། མོ་བཙུན་ངོ་ཚའི་གཡང་ལུག་བུད། ཡ་རབས་ཀྱི་སྲོལ་མི་བསྐྱུང་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱང་། ཕུགས་ཀྱི་ཁ་མི་བཙྟེ། འཕྲལ་གྱི་རྩིས་གཏང་། ལེགས་པའི་སྲོལ་མི་འཛིན། ཉེས་པའི་དཔེ་འདྲེན། མཁས་པའི་གཞུང་མི་བསྲུང་། རྨོངས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག བཟང་པོའི་དོན་མི་བྱེད། ངན་པའི་ཡ་བ་བྱེད་པ་མང་དུ་མཐོང་བས། མཁས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ལ་དམ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། ལྷ་ཆོས་མི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གཏམ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

༈ ཐོག་མར་ཅི་བྱེད་ཀྱང་བློ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གཏོད། རྒྱུ་རྟེན་ལས་དང་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་པས། འཕྲལ་གྱི་ཚོད་དང་འདུན་མ་ལ་གཟབ་ནས། ལག་ལེན་ཕོ་རྒོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་བསྟུན་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོས་དང་འདུན་མ་བཤམས་ཚད་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་འདི་དཀའ་བ་ཡིན་པས། འཕྲལ་ཚོད་ལེན་ཅིང་བྱེད་པ་ཕོ་རྒོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན།

འཕྲུལ་བཅོས་མ་ཐག་འཛུམ་དམུལ་ལེ་བ་བྱེད་པ་འདི་གྲུང་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། འགྲུས་པའི་མི་ལ་སྙིང་མི་ན་བའི་མི་སུ་ཡང་མེད། ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་འཐད་མི་འཐད་སུ་ལ་ཡང་འོང་སྙེ་གཟུ་ཁོག་ལ་ལེན་པ་འདི་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། སེམས་ལ་མནོ་མི་མནོ་འཆར་ཏེ། མནོ་ཚད་ཁར་མི་འདོན་པ་འདི་མཁས་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། རང་རྒྱལ་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་སུ་ཡང་མེད་དེ་ངག་འཇམ་དང་བློ་ཁོག་ནས་བྱེད་པ་འདི་སྤྱང་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། ངན་པ་ལ་ཁ་མ་སྡུ། ཕྱིས་ཅི་འོང་མི་ཤེས། བཟང་པོ་ལ་ངོ་བསྟོད་མ་ཆེ། ད་གཟོད་ཅི་གྱུར་མི་ཤེས། མ་བསམས་པའི་ཞལ་ལྕེ་མ་བཏང་། གང་གི་ཐོག་ཏུ་ཅི་འབབ་མི་ཤེས། མ་གྲུབ་པར་ཁ་ཡོ་མ་འདོན། ཕྱིས་ཅི་འགྱུར་མི་ཤེས། བྱམས་དྲགས་པ་བུ་ལ་ཡང་མ་བྱེད། སྲོལ་དུ་མི་ཚུད་པ་ཡིན། སྡང་དྲགས་པ་དགྲ་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ཐུབ་ཀྱང་ལ་ཡོག་འོང་བ་ཡིན། རས་ཆོད་ཆེན་པོ་གཉེན་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ནམ་ཕུགས་ཁོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འབར་འཐབ་དྲག་པོ་བྲན་ལ་ཡང་མ་བྱེད། འཁོར་མཁན་མི་འོང་བ་ཡིན། ཐོག་རྫིས་དྲག་པོ་འབངས་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ཞེ་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ངན་བཅད་དྲག་པོ་གྲོགས་ལ་ཡང་མ་བསླབ། རང་ལ་ཡང་གནོད་པ་ཡིན།།

༄ ཁ་འཐབ་རྒྱལ་ཡང་དགྲ་མི་ཐུབ་པས། བརྟག་པ་དེ་ཞེ་ལ་འཆང་། ངོ་བསྟོད་ཀྱིས་གཉེན་མི་བསྐྱངས་བས། བྱམས་པ་དེ་སེམས་ལ་ཞོགས། སྡང་གདུག་དྲག་ཀྱང་དགྲ་མི་ཞོག འདུན་མ་སྟབས་ཀྱི་ཆོད། སེར་སྣ་ཆེ་ཡང་ནོར་མི་སོགས། ཕྱི་ཧླབས་དང་བློ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལ་ཆོལ། ༄ གཏམ་མགོ་འཛུམ་གྱིས་སུས། གཏམ་འདུག་འཛུམ་ལ་ཞོགས། དགོས་དོན་ཕོག་པར་སློས། རན་ལ་མཛེས་པ་ཤོད་ཨང་། ༄ ངན་ཁོང་ན་ཡོད་ཀྱང་ཁ་རུ་འཇམ་སྐད་ཐོན། མི་ལ་མཛེས་པ་ཡིན། ཞེ་སྡང་སེམས་ན་ཡོད་ཀྱང་དགྲ་ལ་དགའ་ཚུལ་སྟོན། ནམ་ཕུགས་ཤགས་སུ་ཆེ་བ་ཡིན། སྙིང་དུ་བུ་ཚ་སྡུག་ཀྱང་ཉེས་འདུག་ན་ཀྲོལ་དང་། ཕུགས་སུ་བྱམས་པ་ཡིན། བདག་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། རང་འདོད་སྤོངས་དང་། ནམ་ཕུགས་རིང་བ་ཡིན། ཡིད་ལ་རང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་སྤྱིའི་ཆེས་གྱིས་དང་། ཕྱི་ཕུགས་བཙུན་པ་ཡི། འདུན་མ་ཆུང་མ་མཁས་ཀྱང་གྲོས་དབང་

རང་གིས་ཟུངས། རང་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན།

༄ བཟང་པོ་ལ་བཀུར་ཆ་མ་ཆེ། བཟང་སྐད་ཐོན་པ་འདི་དཀའ། ངན་པ་ལ་ཁྲིད་གསོད་མ་བྱེད། ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཡིན། གོ་ཆོད་པོ་ལ་བསྟོད་ར་མ་སྟ་། རེ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། གོ་མི་ཆོད་པ་ལ་སྨད་ར་མ་ཆེ། ཡིད་སྨུག་སྐྱེ་བ་ཡིན། ངན་པ་ལ་དབང་མ་བསྐུར། བླུན་པོ་གྲོས་སར་མ་བཞག ཡ་རབས་དམན་སར་མ་བཞག སྟ་རྫེ་མ་སྤྲངས། ཐྱི་རྫེ་མ་བཙལ། མཁས་པ་རས་སུ་མ་པོར། སྲྀ་མི་དགྲ་རུ་མ་ལེན། འདོད་པ་ཅན་ལ་ནོར་མ་བསྟན། ངན་སེམས་ཅན་ལ་བློ་མ་གཏད། ཚོད་མེད་པོ་ལ་གྲོས་མ་དྲི། ཁ་མང་པོ་ལ་སྙིང་གཏམ་མ་བྱེད། རྫོ་ཐུང་བ་ལ་ཀུ་རེ་མ་བྱེད། མི་ཐུབ་པ་ལ་དོ་མ་བསྡོ། མི་བདེན་པ་ལ་ཤགས་མ་འདེབས། མི་འགྲུབ་པ་ལ་ཁས་མ་ལེན། མི་ལྡོགས་པའི་ལས་མ་འཛུག མི་ཉན་པ་ལ་གྲོས་མ་འདེབས། མི་འོང་བ་ལ་ལས་མ་བཙོལ། མེད་པའི་ནོར་ལ་ནན་མ་ཆེ། མི་ཤེས་པ་ལ་ཀོ་ལོང་མ་བསྟམ། དྲིན་དགྲ་ལ་ཡང་མ་བཞག གུས་པ་ཆེན་པོ་གཉེན་ལ་ཡང་མ་བྱེད། སྙིང་གཏམ་ཟབ་མོ་གྲོགས་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ནོར་མཚང་ཅན་བུ་ལ་ཡང་མ་བསྟན།

༄ གཞན་སྡུག་པ་ལ་སྙིང་ཚིམས་མ་བྱེད། སྡུག་པ་རང་ལ་ཡང་འོང་། རང་སྐྱིད་པ་གཞན་ལ་མ་ངོམས། སྐྱིད་པ་གཞན་ལ་ཡང་འོང་། གྲོས་ཉེས་པ་ལ་འཁྱོད་པ་མ་བཟླ། འཁྲུལ་པ་རང་ལ་ཡང་འོང་། ཕན་བཏགས་པ་ལ་དྲིན་མ་འདྲེན། བྱས་པ་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། མི་ཁ་བྱམས་སྡང་སྒྲོད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། སྒྲོད་པ་གཟོབས། ཟབ་མི་ཟབ་ཁ་མང་ཉུང་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དོན་མེད་མི་སྨྲ། སྤྱང་གླེན་ཕ་རོལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡོན་མ་ཡོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། ཡུན་རིང་དུ་སོམས། སེམས་གྲུང་མི་གྲུང་རང་མགོ་ཐོན་མི་ཐོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། རང་མགོ་ཐོན་པར་གྱིས། མི་ཆེས་དུས་སུ་ཁེངས་བསྐྱུང་དགོས་པ་ཡིན། ཨང་ལྷིར་མ་ཆེ། ཡོན་ཏན་འགྲན་དུས་སུ་དྲིགས་པ་བསྐྱུང་དགོས་པ་ཡིན། དྲེགས་པ་ང་རྒྱལ་མ་ཆེ། བཀུར་མི་མང་དུས་སུ་འོག་ཏུ་འཛུལ་དགོས་པ་ཡིན། སྒྲོད་པ་གཟོབས། འཁོར་མང་དུས་སུ་མི་རྩིས་ཆེ་དགོས་པ་ཡིན།

གང་ལ་ཡང་སྲེལ། གྲོས་ལེགས་དུས་སུ་ཚོད་ཟིན་དགོས་པ་ཡིན། གྲུབ་ཆད་མ་བྱེད། དཔོན་བཅོལ་དུས་སུ་རང་འདོད་བསྐྱུང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱི་ཆེས་ཀྱིས། དབང་བསྒྱུར་དུས་སུ་ཕམ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་ཚོད་ཟུངས། སྐྱིད་པའི་དུས་སུ་མི་དང་བསྟུན་ཞེས་དགོས་པ་ཡིན། ཀུན་གྱིས་སེམས་ཟུངས།

༄ མང་པོ་མ་སྨྲ། སྨྲ་ཚོད་སོམས་ལ་སློས། དྲན་ཆད་ལག་ཏུ་མ་ལེན། ལེན་ཆད་མགོ་ཐོན་པར་གྱིས། དྲིས་ཆད་ཁས་མི་ལེན། ཁྲངས་ཆད་ཐོག་ཏུ་ཁོལ། ལག་མི་གཙང་ན་མི་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། མི་བཟང་དུ་གྱིས། ཁ་མང་ན་གྲོས་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། ཁ་མ་མང་། མི་གཞི་མི་ལེགས་ན་གྲོས་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། སྡེ་སྣོད་མི་ཤེས་ན་བསྡོད་པའི་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། སྡིག་ལ་མི་འཛེམ་ན་ཆོས་པའི་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། ཟབ་པ་འཐོམ་པོར་མ་ཤོར་བ། སྨྲ་བ་ཉུང་བ་ལྷུགས་པར་མ་ཤོར་བ། ཕོ་རྒོད་དྲག་རྩུབ་ཏུ་མ་ཤོར་བ། རྫུན་འཆལ་པོར་མ་ཤོར་བ། གསལ་དྲག་རྣོ་མཐོང་དུ་མ་ཤོར་བ། ཕོ་བཟང་དབྱིག་པོར་མ་ཤོར་བ། དྲང་པོ་གྲུའི་ཟུར་མི་འདོན་པ། བཟང་པོ་གཞན་ལ་མི་གཤེ་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །

༄ མི་སྤྱང་པོ་དང་མགོ་སྟོང་ལ་ནོར་ས་ཡོད། དྲང་པོ་དང་གླེན་པ་ལ་ནོར་ས་ཡོད། ཚོད་ཅན་དང་ནོག་པོ་ནོར་ས་ཡོད། བརྟུ་བག་ཅན་དང་མི་ཤེས་པ་ནོར་ས་ཡོད། ཕོ་རབ་ཁོང་ཡངས་དང་བརྟུ་ཁོང་ནས་ཟབ་འཚོལ་བ་ནོར་ས་ཡོད། ཕོ་འབྲིང་གླེན་པ་དང་འཇམ་ཁོང་ནས་ཟབ་འཚོལ་བ་ནོར་ས་ཡོད། ཕོ་མཐའ་མགོ་སྟོང་དང་ཁོང་ནས་ཟབ་འཚོལ་བ་ནོར་ས་ཡང་མཐོང་ངོ་།

༄ ཟས་ཁ་རུ་ཞིམ་པ་དེ་མི་ལ་བྱིན། ནོར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་རང་གི་ཚོངས། གཏམ་སྙིང་ལ་ཉེ་བ་དེ་ལྟེ་རྩར་ཟུངས། དགྲ་རང་དང་འགྲས་པ་དེ་ནང་དུ་མ་གཞུག

༄ འཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་ངོ་ཤེས་མ་བྱེད། འདྲིས་མ་ཐག་ཏུ་བློ་མ་གཏད། དགའ་མ་ཐག་ཏུ་འཇུམ་མ་བསྟན། ཁྲོ་མ་ཐག་ཏུ་བཞིན་མ་བསྡུ། མ་མཐུ་བ་ལ་མིག་ཡོག་དང་མཆུ་འབྲུག་མ་བྱེད། དགའ་བ་ལ་ཨ་ནུས་གཅེས་གཅེས་མ་བྱེད། མི་ཞིམ་པའི་ཟས་ལ་སྣ་མ་བསྙེར། ཞིམ་པ་ལ་ཧུབ་མ་

ཆེ། ཕྱུག་པོ་སྦྱིན་ཤེས་པ་གྱིས། མི་ལྟོགས་པ་ཙམ་དུ་བསྲི་ཤེས་པ་གྱིས། འཛོམ་ན་སྐྱིད་ཁྱགས་པ་གྱིས། ཕོངས་ན་སྡུག་ཁྱགས་པ་གྱིས་ཨང་།

༄ བཟང་པོ་ཁ་ཆེ་མ་འདོན། ཀུན་ལ་རྒྱུས་ཡོད། ངན་པ་ཆེ་སྐད་མ་ཆེ། གཞན་གྱིས་ཁྲེལ་འོང་བ་ཡིན། ཡོད་པ་མི་ལ་མ་ངོམས། གཞན་སེམས་ངན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། མེད་པ་གཞན་ལ་མ་འཁང་། སྙིང་ཞེམ་བསྒྲུབ་ཏུ་འོང་།

༄ དྲག་པོ་དགྲ་ཁྱེར་མ་མཁས་ན་ཞན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། གྲུང་པོ་གྲུང་ཁྱེར་མ་མཁས་ན་གླེན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། ཡོད་པ་ཡོད་ཁྱེར་མ་མཁས་ན་ཕོངས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། མཛའ་བ་མཛའ་ཁྱེར་མ་མཁས་ན་འཁོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཆེན་པོ་ཆེ་ཁྱེར་མ་མཁས་ན་དམའ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། མཁས་པ་མཁས་ཁྱེར་མ་མཁས་ན་བླུན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན། བཙུན་པོ་བཙུན་ཁྱེར་མ་མཁས་ན་འཆལ་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན།

༄ ཟས་ལ་ངོ་ཡོད་པས་བྱིན། ནོར་ལ་དགྲ་ཡོད་པས་སྲོས། གྲོས་ལ་གཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་བསྡུན། གཏམ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་ཟུངས་། མི་ལ་གྲོགས་མཁོ་བས་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་བསྟེན། ངག་ལ་ལྷ་འོག་པ་ཡིན་པས་ཁ་ཏོན་བཟང་པོ་གྱིས།

༄ ལར་གསར་འགྲོགས་ཆེ་བའི་གཉེན་པས་ཕྱི་ཐག་རིང་བའི་དགྲ་དགའ་བ་ཡིན། ངན་པའི་དཔོན་བས་བཟང་པོའི་གཡོག་དགའ་བ་ཡིན། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་གྲལ་མགོ་བས་བཟང་པོའི་གྲལ་མཇུག་དགའ་བ་ཡིན། སྙིང་གཏམ་མང་ན་གློ་བར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་གཏམ་མ་བཤད། ཁ་མང་ན་དགྲ་ལྡང་བས་སྨྲ་བ་སྐྱུངས། ནོར་ཡོད་ཚད་འདོད་པ་ཅན་ལ་སྐྱུངས། ཁས་ལེན་མང་ན་མི་ངན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་མ་མང་།

༄ མ་བཤད་ན་ཕས་ཀྱང་མི་གོ་བས་ལྐུག་པར་ཤོད། མ་བསྐུལ་ན་བུས་ཀྱང་མི་ཉན་པས་སྐུལ། མ་བསླབས་ན་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་མཁས་པར་སློབས། མ་བྱིན་ན་བུ་ཡང་འཁོར་དུ་མི་འདོད་པས་བག་ཙམ་རེ་བྱིན། སྟེར་བའི་སར་གཏན་དུ་མ་འགྲོ། བྱམས་པའི་མི་སུན་དུ་མ་

བཙུག འབྲེལ་ཆད་པ་ཡིན། སྡང་བའི་དགྲ་ཉེ་སར་མ་བཞག རང་གི་གོང་དུ་ཤོར་བ་ཡིན། མི་གང་ལ་ཡང་ངན་བཙད་མ་བྱེད་ཕན་སུས་ཐོགས་མི་ཤེས། བཙོལ་བའི་ལས་གོ་ཆོད་པར་གྱིས། རང་མགོ་འཐོན་འོང་བ་ཡིན། བརྟན་དང་གཡོ་རྒྱུ་སྤྱོངས་དང་གར་ཡང་འགྲིམ་པ་ཡིན། ཁ་ཉུང་ལ་ལག་གཙང་བར་གྱིས་དང་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱམས་པ་ཡིན། མི་གཞི་ཡག་ལ་རང་འདོད་ཉུང་ངུ་གྱིས་དང་ཀུན་དང་མཐུན་པ་ཡིན།

༄ བློ་ཁོག་ཆུང་ལ་སྣ་ཐུང་བའི་མི་ལ་ཀུ་རེ་མ་བྱེད། ཁ་འཛམ་ལ་གཏིང་དྲིགས་པའི་མི་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱེད། ལྷུགས་པ་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ཤ་ཚ་སྤྱོངས། མཚང་ནས་འདྲུ་མ་བསླབས། ཕྱི་ཐག་ཐུང་བའི་མི་དང་འཕྲལ་ཉམས་དགའ་ཡང་མ་གྲོགས། ཞེ་ནག་པའི་མི་འཕྲལ་ཁ་འཛམ་ཡང་བློ་མ་གཏད། འདྲིས་ཆུང་བའི་མི་ལ་བློ་མ་འགེལ། གལ་ཆུང་བའི་མི་དང་གཏམ་ཁ་སྐྱུར་མ་བཤད། དོན་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མ་ཆེ། སོད་ཧེང་དགྲ་ལ་སྙིང་ཁམས་མ་ཆུང་། འབབ་ངེས་པའི་ཁྲལ་བཞིན་དུ་གྱིས། དགོས་ངེས་པའི་གྲོགས་པོ་མདངས་དང་འཛུམ་གྱིས་སུས།

༄ གྲོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་ཞུགས་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་སོམས། འཕྲལ་གྱིས་ཁེ་ཆེ་ཆུང་བརྩི། བསྒྲུབ་ན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་བརྩི་བ་སྙེ་བརྟག་པ་གལ་ཆེའོ། །སྔར་གྱི་གྲོགས་ལེགས་ཉེས་ད་ལྟ་སོམས། མ་འོངས་པའི་གྲོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་སོམས། གཞན་གྱི་གྲོས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དཔེ་རང་ལ་ཞོག གྲོས་ལ་མི་དབང་བའི་མི་གྲོས་སར་མ་འབོད། གྲོས་སྐབས་ལ་མི་ཕེབས་པ་ཡིན། གྲོས་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་མ་བཀུག གྲོས་ཀྱི་དཀྲུགས་ཤིང་བྱེད་པ་ཡིན། མང་པོའི་ནང་དུ་གྲོས་མ་གླེང་། ཀུན་གྱིས་ཚོར་བ་ཡིན། གྲོས་མ་གྲུབ་པར་མ་བཤད། ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། གྲོས་མང་སར་བགྲོས་ན་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན། རྒན་རིགས་ལ་གྲོས་དྲིས་ན་མི་འགྱོད་པ་ཡིན། ཤ་ཚ་བ་ལ་གྲོས་བསྡུར་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན། ཉམས་ཅན་ལ་གྲོས་དྲི་ན་མཐའ་ཆོད་པ་ཡིན། གྲོས་མ་བཤད་ན་གང་དུ་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་ལ་བསམ་གཞིག་བཏང་ན་འཕར་འབུབ་ཆུང་བ་ཡིན། གྲོས་ཐག་མ་བཅད་ན་བསྒྲིང་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་མ་ཐལ་ན་བཅོས་སུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་

ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ན་བཟབ་ཏུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་སྣ་མང་དུ་བྱས་ན་འདོམ་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་མགོ་ལ་ལོང་། གྲོས་རྒྱུ་བཀག་ལ་ཚོལ། དགོས་དོན་བསྡུས་ལ་ཕོག་པར་སློས། གྲོས་གཞུག་ནན་ལ་སྡུས་ཨང་། གྲོས་ལ་བརྒྱའམ་སྟོང་བཤད་ཀྱང་། ལྷུན་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བརྟག་དཔྱད་ཕོ་ཚོད་ལས་བྱུང་གཉིས་ལས་མེད་དོ།།

༄ མདོར་ན་ལས་གཙོ། གདམ་ཀན་སྐྱེ་བོ་མགོ་ནག་མི་ལ་བསོད་ནམས་གཙོ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་པ། མཛངས་པ་ནོར་བསགས་པས་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ་བར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བས་ན་ལས་དཀར་ནག་གི་སྤང་བླང་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །

༄ ཁ་ཉུང་བ་དང་གཅིག ཁོག་ཡངས་པ་དང་གཉིས། གདམ་དྲང་བ་དང་གསུམ། བསམ་མནོ་གཏོང་བ་དང་བཞི། ཉེ་རིང་མི་བྱེད་པ་དང་ལྔ་། རང་འདོད་ཆུང་བ་དང་དྲུག་པོ་དེ། གཙོ་བོ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༄ གཏོང་ཕོད་ཆེ་བ་དང་གཅིག གདོང་དྲག་པ་དང་གཉིས། བློ་བརྟན་པ་དང་གསུམ། འགྲན་ཐུབ་པ་དང་བཞི། སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ལྔ་། ཚོད་ཟིན་པ་དང་དྲུག་པོ་དེ། སྟག་ཤར་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༄ ཚ་རིགས་བརྩུན་པ་དང་གཅིག ཁྲེལ་འཛེམ་ཆེ་བ་དང་གཉིས། ནོར་གསོག་ཤེས་པ་དང་གསུམ། འཁོར་བསྐྱུང་ཤེས་པ་དང་བཞི། ལུས་སྲུང་ཐུབ་པ་དང་ལྔ་། གྲོགས་ལྷར་མཐོང་བ་དང་དྲུག་པོ་དེ། མོ་བཙུན་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༄ ཀྱེ་ཀྱེ། ཀྱེ་མ་ཀྱེ་མ།

རྒྱལ་ཁམས་བསྐོར་བས་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་མཐོང་། །

བློ་གྲོས་རྣོ་བས་ཕྱི་ནང་སྐྱོན་ཡོན་རིག །

རྣམ་འབྱེད་གཞི་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ། །

འདི་བཀོད་དགེ་བས་བདག་བློ་སྣང་ཆེན་རབ་བརྟན་བར། །

ཕན་བདེའི་ལུས་རྒྱས་ལེགས་བཤད་དྲ་བས་རབ་བརྒྱན་ནས། །
ཐོས་མང་རལ་གྲིའི་ཤེས་རབ་བློ་གྲོས་སྟར་བཟུང་སྟེ། །
གཏི་མུག་བླུན་རྨོངས་གཡུལ་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

སྦྱོང་ཚན། ཁག་དང་པོ། ཚིག་གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

གནའ་དུས།	༔	སྔོན་གྱི་དུས།
ད་དུས།	༔	དེང་སང་གི་དུས། ད་ལྟའི་དུས།
གནའ་མི།	༔	སྔོན་གྱི་མི།
འདས།	༔	གྲོངས། མེད་པར་གྱུར།
ངོ་ཚའི་གཡང་ལུག་བུད།	༔	ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པར་གྱུར།
དོ།	༔	ཡ་དོ། རོགས།
ཡ་བ།	༔	རོགས་རམ།
ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ།	༔	ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ།
ཕོ་རྒོད།	༔	ཕོ་གྲུང་པོ་དང་འཛོན་པོ།
འགྲུས་པའི་མི།	༔	དགྲ། རང་ལ་མི་དགའ་བའི་མི།
གཟུ་ཁོག་ལེན་པ།	༔	བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ། དྲང་པོ་བྱེད་པ།
སེམས་ལ་མནོ།	༔	སེམས་ལ་བསམ་པ།
སྤྱང་པོ།	༔	གྲུང་པོ།
ཞལ་ལྟེ།	༔	ཁྲིམས། ཉེས་ཆད།
རས་ཚོད།	༔	གདུག་རྩུབ།

ཞི་ལ་བཞག་པ།	༔	སེམས་ཀྱི་གཏིང་དུ་བཞག་པ།
ཉེས་དུས་ན་རྒོལ།	༔	ལས་ངན་པ་དང་ནོར་འཁྲུལ་བྱེད་ན་སྐད་འདུ་དགོས།
རས་སུ་མ་བོར།	༔	བརྩི་བ་དང་བཀུར་སྟི་མ་བྱེད་པར་མ་བཞག
ཇོ་ཐུང་བ།	༔	ཁྲོ་མགྱོགས་པ་འོང་མཁན། ཁྲོ་ཅན།
ཀུ་རེ།	༔	གཡེངས་པ། ཀྲར།
ཀོ་ལོང་།	༔	ཕྲག་དོག
ནོར་ཚང་ཅན།	༔	ནོར་རིན་ཐང་ཆེ་བ་དང་དཀོན་མོའི་གྲས།
དྲེགས་པ།	༔	ཁེངས་པ། ང་རྒྱལ།
བསྐྱུང་བ།	༔	སྤྱང་བ། འཕང་བ།
སྲེལ་བ།	༔	གཅེས་སྲུས་བྱེད་པ།
བཞིན་མ་བསྡུ།	༔	གདོང་ངན་པ་མ་སྟོན།
ཕོངས་པ།	༔	དབུལ་པོ། དམྱལ་པ་ཅན།
མཚང་ནས་འདྲུ།	༔	སྐྱོན་སློང་བ། སྐྱོན་འདོན་པ།
འཕར་འབུབ།	༔	ཉམས་ཆགས།
བཏུབ་པ།	༔	ཐུབ་པ། ནུས་པ།
གཙོ་བོ།	༔	དཔོན་པོ། འགོ་པ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བུ།
སྣག་ཤར།	༔	ན་གཞོན། ཕྲུག་ཐོང་།
མོ་བཙུན།	༔	མནའ་མ་འམ་བཙུན་མོ། བུད་མེད་ཀྱི་རིགས།
ཚོ་རིགས།	༔	མི་རབས་བདུན་རྒྱུན་ཆད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕོ་མོ་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྲུ་གུ་ནི་ཚོ་རི་ང་བཟང་པོ་ཡིན།

བརྒྱ་བག ཿ མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཁྲུལ་བྱེད་པ།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གྱི་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་བྲིས།

༡༽ མོ་བཙུན་ལ་གལ་ཆེ་བ་དྲུག་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན།

༢༽ གཙོ་བོ་ལ་གལ་ཆེ་བ་དྲུག་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན།

༣༽ གང་བྱེད་ན་འཕར་འབུབ་ཆུང་བ་ཡིན།

༤༽ དྲག་པོ་དྲག་ཁྲེར་མ་མཁས་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད།

༥༽ གྲུང་པོའི་མཐར་ཐུག་གང་ལ་བྱེད་པ་ཡིན།

༦༽ གཞན་སྡུག་དུས་སྙིང་ཚིམས་བྱེད་ན་སྐྱོན་གང་ཡོང་།

ཁག་གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་བསླབ་བྱ་ཀུན་གྱི་སྙིང་དོན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།

ངན་པ་ལ་ཁ་མ་སྡུ་། ཕྱིས་ཅི་འོང་མི་ཤེས། བཟང་པོ་ལ་ངོ་བསྟོད་མ་ཆེ། ད་གཟོད་ཅི་འགྱུར་མི་ཤེས། མ་བསམས་པའི་ཞལ་ལྟེ་མ་བཏང་། གང་གི་ཐོག་ཏུ་འབབ་མི་ཤེས། མ་གྲུབ་པར་ཁ་པོ་མ་འདོན། ཕྱིས་ཅི་འགྱུར་མི་ཤེས། བྱམས་དགས་པ་བུ་ལ་ཡང་མ་བྱེད། སྲོལ་དུ་མི་ཆུད་པ་ཡིན། སྡང་དགས་པ་དགྲ་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ཐུབ་ཀྱང་ལ་ཡོག་འོང་བ་ཡིན། །

ཁག་བཞི་པ། གཤམ་གསལ་ཚིག་ཀུན་ལ་བརྗོད་པ་མཛོད།

འཕགས་པའི་ཚོགས། ལེགས་པའི་འབྲས་བུ། འཕྲུལ་ཚོད་ལེན། ད་གཟོད། རང་འདོད། གོ་ཆོད་པོ། སྙིང་གཏམ། གཤེ་བ། རང་དང་འགྲས་པ། གསར་འགྲོགས་ཆེ་བ། ཚོ་རིགས། ཕོ་ཚོད།།

ཁག་ལྔ་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ང་རྒྱལ།	ཿ	ཁེངས་པ། དྲེགས་པ། རློམ་པ། རྒྱགས་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས།	ཿ	སངས་རྒྱས། རྒྱལ་བ། སྟོན་པ། རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ། དཔལ་སྟུག བདེ་བར་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀུན་མཁྱེན།
ལྷ།	ཿ	རྣམ་སད། འཆི་མེད། ཀས་མེད། ལེགས་བྱིས། སྐབས་གསུམ་པ།
འཇམ་པའི་དབྱངས།	ཿ	སྨྲ་བའི་རྒྱལ་པོ། ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ། བློའི་གཏེར། ཡེ་ཤེས་མི་ཡོང་།
བསོད་ནམས།	ཿ	དགེ་བ། ལེགས་བྱས། རྣམ་དཀར།
བསམ་པ།	ཿ	བརྟག་པ། དགོངས་པ། བཞེད་པ།

ལ་དྭགས་སུ་ནང་ཆོས་དར་ཚུལ།

ལ་དྭགས་ལ་སྔོན་དུས་མང་ཡུལ་ལམ་མར་ཡུལ་ཡང་ཟེར། འདི་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཆགས་ཡོད་པའི་གངས་རིའི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིག་ཡིན། རྒྱ་གར་ལ་མངའ་སྡེ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཛམྨུ་ཀཤྨིར་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ལ་དྭགས་གཞུང་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དཔལ་འགྲོ་སེནྡེ་ཁ་འབབ་རྟག་ཏུ་སྣན་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན་བཞིན་རྒྱུ་ངོ་།

དབྱར་དུས་རི་གླང་་གང་དུ་ལྟ་ནའང་ས་འཛིན་གྱི་འདབས་རྣམས་སུ་རིན་ཆེན་གཡུ་ཡི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ལྗོན་པ་དང་རྩྭ་སྔོན་རྣམ་མང་གིས་སྤྲས་ལ། དགུན་དུས་གྲང་ངར་ཆེ་བས་དལ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱང་དར་གོས་ཀྱི་བརླུབས་ཤིང་། ལྗོངས་ཕན་ཚུན་གྱི་རི་ལམ་མཐོན་པོ་ཀུན་ཡང་འགགས་འགྲོ་རྐྱེན་ཕྱིའི་མི་ནང་དུ་འགྱོར་བའི་རྒྱུན་ལམ་བཅད་པས་གཏན་སྡོད་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆོས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟའི་ལྗོངས་འདིར་མིའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གནས་ཡོད། སོག་པོའི་རིགས། རིགས་འདིའི་མི་རྣམས་ནི། ལ་དྭགས་སྟོད་

ཕྱོགས་ལ་ཡོད། འདི་རྣམས་མིག་ཆུང་ཞིང་། སྣ་ལེབ་ལ། བཞིན་དམར་མདངས་ཆེ་བ། གཟུགས་ཐུང་ལ་སྒྲིམ་ཙམ་ཡོད།

འབྲོག་པའི་རིགས། མི་རིགས་འདི་རྣམས་ལ་དྭགས་ཀྱི་སྨད་ཕྱོགས་ལ་གནས། འདི་རྣམས་གཟུགས་སྙོབས་ཆེ་ལ། སྣ་རིང་བ། མིག་དང་བྲང་ཆེ་བ་ཡོང་།

མོན་རིགས། རིགས་འདིའི་མི་རྣམས་ལ་དྭགས་གཞུང་འཁོར་ལ་མང་། ཤ་མདོག་ཅུང་ནག་ལ། སྣ་ཀྲོང་། གཟུགས་རིང་པོ་ཡོང་། ལ་དྭགས་ལྗོངས་སུ་མི་རིགས་འདི་གསུམ་སྔོན་ནས་ད་བར་ཧ་ཅང་མཛའ་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་། གཅིག་ཕན་གཅིག་རོགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད།

མི་རིགས་འདི་གསུམ་སྔར་ནས་འཕེལ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ནི་ཕྱིས་སུ་དར། དེ་ཡང་ལ་དྭགས་ལྗོངས་སུ་ནང་པའི་ཆོས། ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་དང་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་བཅས་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ནང་པ་ཤུགས་ཆེ། དེའི་རྗེས་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལ་བསྟེན་མཁན་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེ་དུས་མཚོའི་ནང་དུ་གནས་པའི་ཀླུ་མ་གཏོགས་མིའི་འགྲོ་བ་ཡང་དེ་ར་མེད་པར་མཛད། ཁོང་གིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཀླུ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཏུལ། བམ་པུར་དུ་གུར་ཀུམ་གྱི་ཞིང་བཏབ། མིའི་འགྲོ་བ་སྤེལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཙུགས། དེ་དུས་ཁོང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལ་དྭགས་སུའང་ཕེབས། གཡུང་དྲུང་གི་མཚོ་རལ། གླིའི་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཐུབ་བར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མཛད།

བརྒྱ་ཕྲག་དང་པོའི་ནང་དུ་ཀ་ཤྨཱི་ར་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐས་ལྗོངས་འདི་ར་ནང་པའི་དགོན་པ་དང་མཆོད་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པར་མཛད། དེ་དུས་ཁོང་གིས་དབུས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ནང་དུ་ནང་པའི་ཆོས་སྤེལ་ཕྱིར་དགེ་སློང་མང་པོ་བཏང་ངས། ཟངས་དཀར་དུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། དེ་ནི་ད་ལྟའང་ཀ་ནི་ཥྐའི་མཆོད་རྟེན་ཞུ་བཞིན་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

དེ་དུས་ལ་དྭགས་སུ་ནང་ཆོས་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། བརྒྱ་ཕྲག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ཀཤྨི་ར་དུ་གནྡྷ་ར་ཡི་བཟོ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ལ་དྭགས་སྨད་ཀྱི་ཧེ་མ་འབབ། སངས་སྐུའི་དཀར་རྩེ་དང་། དྲུལ་འཕིགས་སོགས་སུ་རྡོ་དང་བྲག་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྐན་སོགས་བརྐོས་ཡོད་པ་ཀུན་ནི་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

སྤྱིར་དགོན་པ་ཞེས་པ་ནི་དབེན་པའི་གནས་ལ་གོ དེས་ན་གྲོང་ལས་རྒྱང་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཐག་རིང་དུ་བཏབ་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་བཞུགས་སའི་གནས་ཤིག་ལ་དགོན་པ་ཟེར། གཙུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་མེད་ཅིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་བཞུགས་ཡོད་པའི་གནས་ལ་ལྷ་ཁང་ཟེར། དགོན་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགོན་པ་མི་ཡོང་། དེས་ན་བོད་དང་ལ་དྭགས་སོགས་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་ལྗོངས་སུ་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་ཧ་ཅང་མང་པོ་དང་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་མཆིས།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞུགས་ཆེད་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་པའི་དགོན་པ་དང་པོ་ཡིན། དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྲག་དགུ་པའི་ནང་དུ་གངས་ཅན་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་འུ་བཙན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཨོ་ཏནྟ་པུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དཔེ་མཛད་ནས་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ ༡༠༨ ལོར་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐོག་མར་བཙུགས། དེ་ནི་བོད་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཞུགས་པའི་དགོན་པ་ཐོག་མ་རང་ཡིན།

ལ་དྭགས་ལྗོངས་འདིར་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཁྲི་རྩེའི་ཉར་མ་དང་། གུ་གེ་མཐོ་ལྡིང་སོགས་སུ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པར་མཛད། ༡༡༡༠ ནང་ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་ཀླུ་འཁྱིལ་ཞེས་པའི་གྲོང་གསེབ་ཏུ་དགོན་པ་ཞིག་བཏབ

ནས་བཀའ་གདམས་པའི་འདུས་སྡེ་བཙུགས་པར་མཛད།

བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྙེ་གནས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྗེན་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། ཟངས་དཀར་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་སོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ནང་ཆོས་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཛད། བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྨད་ལ་ཀཤྨི་རར་དུ་ནང་ཆོས་དགོན་པ་དང་བཅས་པ་བསྙུབས་ནས་ཨིསླམ་གྱི་ཆོས་དར་བས་ལ་དྭགས་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད། དེ་དུས་གངས་ཅན་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། ལ་དྭགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བོད་ལ་བཞག བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་པ་ནས་བཅུ་བཞི་བར་དུ་བོད་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ཆུང་ཆུང་མང་པོ་ཞིག་དར་རྒྱས་བྱུང་། དེ་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིན་ནི། རྙིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ་དང་། དགེ་ལུགས་བཅས་ཡིན། ཆོས་བརྒྱུད་དེ་བཞི་རིམ་བཞིན་ལ་དྭགས་སུའང་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ཡིན།

རྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད།

རྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ་ནི། ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཡིན། ཁོང་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་ལ་དྭགས་ཟངས་དཀར། ཕོ་དཀར་རྫོང་དང་། བྲག་ཐོག་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མཛད། ཕོ་དཀར་རྫོང་དང་བྲག་ཐོག་ཏུ་གུ་རུའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཡོད། ལ་དྭགས་སུ་རྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་ནི་ ༡༩༣༠ ལོར་གྲུབ་ཐོབ་པདྨ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསེར་ཁྲི་ཞེས་པའི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཐོད་དུ་ཆགས་ཡོད་པའི་བྲག་ཐོག་ཅན་གྱི་ཕུག་པའི་འགྲམ་དུ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པར་མཛད། ཕྱིས་བློན་ཆེན་ཀུན་དགའ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་དར་རྒྱས་མཛད། ༡༨༤༠ ལོར་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་ཐང་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་ལྷ་ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བཞེངས་ནས་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་དང་། པདྨ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་འཛམ་སྐུ་ཕུད་ ༡༣ ཅན་པ་གཉིས་བསྟན་དགྲའི་ཁ་གནོན་དུ་བཞེངས་ཡོད། བྲག་ཐོག་དགོན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བྱིན་ཅན་དུ་མ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། །

བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད།

བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ནི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ ༡༠༡༣ ལོར་ཡབ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་ཡུམ་རྒྱ་མོ་ཟ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲོལ་གཏོད་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཐུགས་སྲས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་ཐེབས་པ་ལས་རིམ་བཞིན་ཁྱེས་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི། འབའ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད། ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད། ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་དང་། རྒྱུད་བརྒྱད། འབྲི་གུང་། གླིང་རས། སྟག་ལུང་། ཁྲོ་ཕུ། སྨར་ཚང་། ཡེལ་པ། གཡའ་བཟང་དང་། ཤུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་བཟང་པོ་ནི། ལ་དྭགས་ལྗོངས་སུ་ ༡༡༧༠ ཙམ་ནང་གྲུབ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ། ལ་དྭགས་ཟངས་དཀར་གྱི་རྫོང་ཁུལ་ཕུག་པར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་ཡོད་དུས། མར་པ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱང་དེར་ཐེབས་ཏེ། ཟངས་དཀར་དུ་དགོན་པ་ཞིག་བཏབ། དེའི་མཚན་ལ་ད་ལྟའང་སྟོང་སྡེ་མར་པ་གླིང་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་དུས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཀྱང་དར་རྒྱས་ཆེར་མ་སོང་། ༡༣༣༥ ཙམ་ནང་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་ཁྲོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལ་དྭགས་སུ་ཐེབས། ཧེ་མི་རྒྱུ་སྒྲུབ་སྡེ་ཞིག་བཙུགས། མ་ཚད་ད་ལྟའི་ཧེ་མི་དགོན་གྱི་ཕུ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕུག་པའི་ནང་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཀྱིན་ལོ་མང་བཞུགས། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ཕུག་པ་དེ་ལ་ཁྲོད་ཚང་ཟེར་བའི་མིང་ཐོགས་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་དུ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་དྭགས་སུ་དར་རྒྱས་བྱུང་།

བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་བླ་མ་སྟག་ཚང་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོས་ ༡༦༣༠ ལོར་ཧེ་མི་རྒྱུ་དགོན་པ་ཞིག་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པར་མཛད། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་ཕྱི་ལེའི་དགོན་པ། བཀྲ་ཤིས་སྒང་གི་དགོན་པ་དང་།

ཐེག་མཆོག་དགོན་པ་སོགས་ཕྱག་བཏབ་ནས་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ལེགས་པར་དར་བར་མཛད། དེ་མི་དགོན་པར་ཡན་ལག་དགོན་ཆུང་དང་ལྷ་ཁང་སོགས་བསྡོམས་ ༥༩ གྲོང་གསེབ་སོ་སོའི་ནང་དུ་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྟག་སྣ་དགོན་རྡོ་རྗེ་གདན་ནི་ཆོས་རྗེ་རྨུགས་འཛིན་གྱིས་ ༡༦༡༨ ཙམ་ནང་ཕྱག་བཏབ་པར་མཛད། འདི་ནི་ལྷོ་འབྲུག་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་ཡིན།

སྒང་སྔོན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ནི་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་བླ་མ་ཆོས་རྗེ་ལྷུན་མ་ཀུན་དགའ་གྲགས་པས་ ༡༥༡༥ ལོར་ཕྱག་བཏབ། དེ་བཞིན་དུ་གཡུང་དྲུང་དགོན་པ། ཤང་དགོན་པ་དང་། ཤར་ཆུ་ཁྲུལ་དགོན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་དུས་བཏབ། དགོན་པ་འདི་རྣམས་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་ཡིན། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ནི་ ༡༨༦༧ ལོར་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ལ་དྭགས་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་ས་གཞི་སྦྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལ་དྭགས་ལྗོངས་འདིར་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཆོས་སྡེ་ཞིག་བརྒྱབ་དགོས་པའི་བཀའ་༧སྐྱབས་རྗེ་འཆི་མེད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཧི་ལྷར་ཕེབས་པ་ལྷར་ཁོང་གིས་ཀརྨ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཆོས་གླིང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ ༡༨༧༣ གསར་དུ་བརྒྱབས། ད་ལྟ་ནི་ཏ་ཙང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོའི་ངང་ཡོད། འདི་ནི་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་ལ་དྭགས་མ་ཧེ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་འང་ཀརྨ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཞེས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འདིའི་དགོན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱག་བཏབ་ཡོད།

ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད།

དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ནི། འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་ ༡༠༣༣ ལོར་བོད་གཙང་དུ་ས་དཀར་ལོགས་ཀྱི་ངོས་སུ་དགོན་པ་ཞིག་ཕྱག་བཏབ་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པས་གནས་

མིང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཐོགས་ནས་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་མཚན་ཆགས་པ་ཡིན། ས་སྐྱ་རུ་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་ལྔས་གཙོས་པའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་གནམ་གྱི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བྱོན། བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་ལ་དྭགས་ལྗོངས་སུ་ས་སྐྱའི་ཆོས་བརྒྱུད་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་ཡོད་ཀྱང་ཁྱབ་སྤེལ་ཆེ་བ་ནི། བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་འབུམ་སྡེའི་སྐུ་དུས་སུ་བླ་མ་དྭང་པ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་གིས་མང་སྤྲོ་ཞེས་པའི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རིའི་མགོར་ ༡༩༢༨ ཙམ་ནང་ཐུབ་བསྟན་ཤ་གླིང་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་བྱུང་། ལ་དྭགས་ལྗོངས་སུ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་དགོན་པ་འདི་དང་སྐྱིད་མང་དགོན་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད། །

དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད།

དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ནི། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ ༡༩༡༣ ལོར་འབྲོག་རི་བོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕྱག་བཏབ། བསླབ་གསུམ་དུར་སྒྲིག་འཆང་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས། གནས་མིང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཐོགས་ནས་རྗེའི་བསྟན་པ་དང་། དེ་འཛིན་གྱི་འདུས་སྡེ་ལ་དགའ་ལྡན་པའམ་དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་མཚན་ཆགས། དགའ་ལྡན་ཟུར་ཆགས་ནས་དགའ་ལུགས། དེ་ཟུར་ཆགས་ནས་དགེ་ལུགས་སུ་གྱུར། ད་ལྟ་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ལ་དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་གངས་ཅན་བོད་དུ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་ཆེས་ཆེར་དར། དེ་དུས་ལ་དྭགས་ལྗོངས་སུའང་རྗེའི་དངོས་སློབ་སྙིད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་ཐོག་མར་སྟག་མོ་ཞེས་པའི་གྲོང་གསེབ་ཏུ་ ༡༩༢༧ ཙམ་ནང་ལྷ་ཁང་སེར་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་ཁོང་གི་སློབ་མ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ ༡༩༣༠ ཙམ་ནང་ཁྲི་རྩེ་དགོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གླིང་དང་། བླ་མ་ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ ༡༩༣༣ ཙམ་ནང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་འབུམ་སྡེ་ཡིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་དཔེ་ཐུབ་དགོན་དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་གླིང་དང་། བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ ༡༩༩༣ ཙམ་ནང་ཀླུ་འཁྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་གདམས་

པའི་དགོན་པར་ཉམས་གསོ་མཛད་ནས་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་གླིང་ཞེས་མཚན་བཏགས་པར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་ལྷུ་མ་ར་རུ་བདེ་སྐྱིད་དགོན་དང་། ཟངས་དཀར་དུ་དཀར་ཤ། ཕུག་དལ། སྟོང་སྡེ་སོགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཀུན་ལ་ཉམས་གསོ་མཛད་ནས་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར། གཞི་གསུམ་གྱི་སྲོལ་བཙུགས་པར་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༨༧༡ ལོར་རྗེ་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མས་རི་རྫོང་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དང་། ལྷུ་མ་རར་ ༡༨༩༣ ལོར་བསམ་གཏན་གླིང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་དེ་གཉིས་ཕྱག་བཏབ་པར་མཛད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལྗོངས་འདི་ར་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

མདོར་ན་ལ་དྭགས་ལྗོངས་འདི་ར་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཆོས་བརྒྱུད་དགོན་སྡེ་དང་བཅས་པ་སྔར་ནས་ད་བར་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ངང་དུ་གནས་བཞིན་ཡོད་དོ། །

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གནད་གལ་ཆེ་བ།

ས་འཛིན།	ཿ	རི།
དལ་འགྲོ།	ཿ	ཆུ།
ཕྱིའི་མི།	ཿ	ཕྱི་ལོག་གི་མི་དང་འགྲུལ་པ་སོགས།
གཞི་ཀྵ།	ཿ	ཀཱླི་ར་དུ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་པའི་རྒྱལ་པོ་ ཞིག །
སྐུ་བརྙན།	ཿ	སྐུ་འདྲ། འདྲ་སྐུ།
གཙུག་མར་གནས་པ།	ཿ	དུས་རྒྱུན་བཞུགས་མཁན། རྟག་ཏུ་གནས་པ།

འདུས་སྡེ། ཿ དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ།

བཀའ་གདམས། ཿ ཇོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིས་སློལ་གཏོད་པར་མཛད་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གདམས་པ་དང་དེ་འཛིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་བརྗོད། །

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་འོག་གི་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་ཕྲིས།

༡༽ ལ་དྭགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།

༢༽ ལ་དྭགས་སུ་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་གང་གང་ཡོད་དམ།

༣༽ ཀཤྨི་ར་དུ་ནང་པའི་ཆོས་ཐོག་མ་སུས་ཇི་ལྟར་སྤེལ།

༤༽ ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་གང་གང་ཡིན། དེ་བཞི་ལ་དྭགས་སུ་དར་རྒྱས་ཇི་ལྟར་བྱུང་།

༥༽ ལ་དྭགས་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་གང་གང་ན་ཡོད།

ཁག་གསུམ་པ། འོག་གི་ཚིག་ཀུན་གདམས་ནས་སྟོང་པ་ཀུན་སྐོངས།

གང་ཟག དགེ་ལུགས། ལ་དྭགས། དཀའ་ལྡན། དར།

རྒྱས། རིང་ལུགས། ལྗོངས། བཀའ་བརྒྱུད། དར་རྒྱས།

ཀ༽ དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པས་གནས་མིང་ཆོས་དང་..................ལ་ཐོགས།

ཁ༽ དེ་འཛིན་གྱི་འདུས་སྡེ་ལ..................པའམ..................པ་ཞེས་མཚན་ཆགས།

ག༽ ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི..................དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད..................འདི་ར་ཆེ་ར་ཆེ་ར

.... ཞིང..................པར་མཛད་དོ། །

ང༽ དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་དུ..................ཆེན་པོ་ཡོད་པའི..................ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་

..................སུ་དར་རྒྱས་བྱུང་།

ཁག་བཞི་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ངེས་པར་གྱིས།

རི། ༔ ས་འཛིན། མི་གཡོ་བ། འགྲོ་མེད། གྱེན་དུ་འཕྱུར་བ། ཆུ་སྐྱོབ།

གངས་རི། ༔ ས་འཛིན་དཀར་པོ། ཁ་བའི་ཇུལ་བརྒྱན།

རྡོ་བ། ༔ སྲིད་བྱེད། གོར་མོ། ཇུ་བོ། གཏུན།

རི་རབ། ༔ ལྷུན་པོ། རིན་ཆེན་བརྒྱན། རིའི་མཆོག

ལམ། ༔ བགྲོད་བྱ། འཇུག་བྱ། སྲོལ། བགྲུལ་ལམ།

ཞིང་ལས།

གངས་དང་རི་བོས་བསྐོར་བའི་ལ་དྭགས་འདི་ནི། འཛམ་གླིང་ནང་ས་མཐོ་ཤོས་ཡིན་པས་གྲང་མོ་དུས་མང་ཆེ་བར་ལུས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན༑ ས་གཞི་རྒྱ་ཁྱོན་མི་ལ་ཁ་གང་མ་ ༡༣༩༣༥༢ ཙམ་ཡོད་ཀྱང་མང་ཆེ་བ་ཞིག་རི་དང་ཐང་སྐམ་ཡིན་པས་འབད་བརྒྱིད་མེད་པར་ལུས་པ་ཡིན། ལ་དྭགས་ཀྱི་ཡུལ་གཤམ་སྟོད་གཞུང་གསུམ་དང་ལྗུམ་ར༑ ཟངས་དཀར་བོད་རིགས༑ འབྲོག་ཡུལ་ཚང་མར་

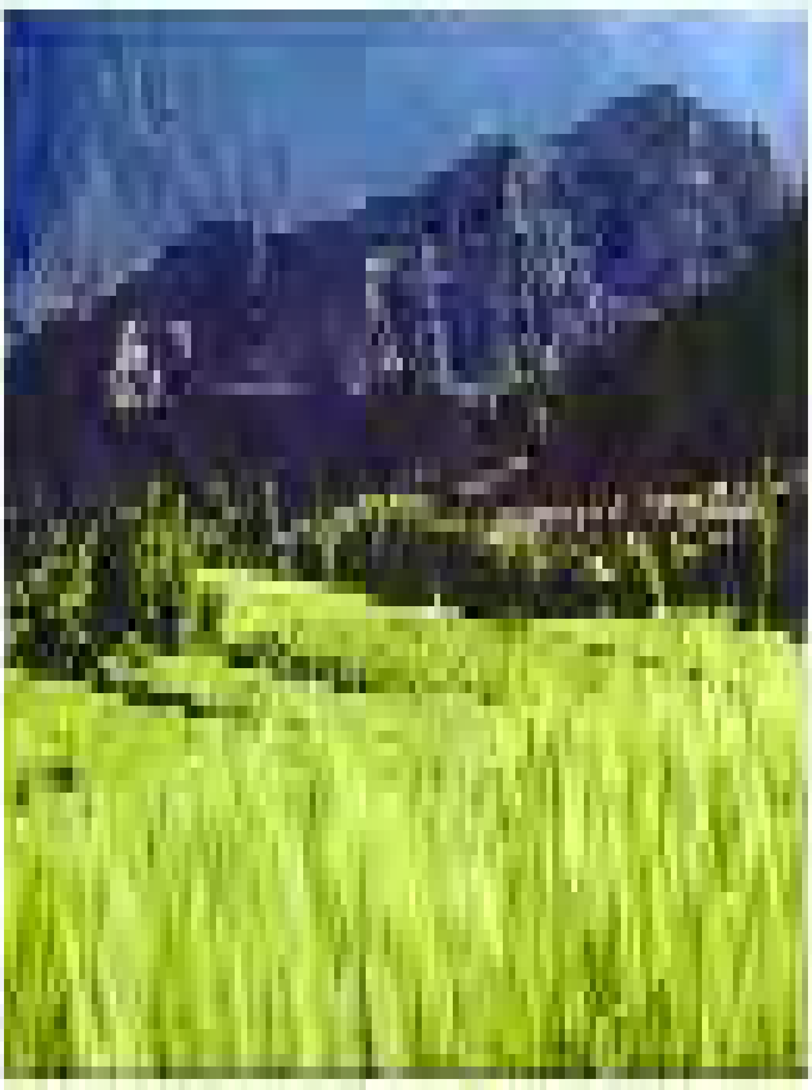

གནས་པའི་མི་རྣམས་ས་ཞིང་འབད་བརྒྱིད་པ་ཡིན། གཤམ་ཕྱོགས་སུ་འབྲུ་གྲོ་ནས་ཚོད་མ་དང་ཤིང་ཏོག་སོགས་འབད་དེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ། བྱང་ཐང་ཕྱོགས་སུ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ར་ལུག་དང་གཡག་འབྲི་སོགས་སྲལ་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཡང་ཡོད།

གངས་ལྗོངས་ལ་དྭགས་འདི་ར་སྤུར་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་མི་རྣམས་མ་ས་སོ་ནམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་གྲང་ཡུལ་ཡིན་པས་སྟོན་ཐོག་ཐེངས་གཅིག་མ་གཏོགས་སྨིན་མི་ཐུབ། དེ་ཡང་མགྲོ་ས་དང་ཕུ་ཀུན་དུ་ནས། ཡང་མ་མིན་པ་གྲོ་མི་སྨིན། ས་ཆ་དེ་དག་ཏུ་ཤིང་ཏོག་དང་ཚོད་མ་ཡང་མི་སྨིན།

སྤུར་ལ་དྭགས་ཀྱི་སོ་ནམ་པ་ཀུན་གཞན་ཡུལ་སུ་ལའང་རེ་མ་དགོས་པར་འཚོ་བ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པ་ཡོད། སོ་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མཛོ། བ་ལང་། རྟ་བོང་དང་ར་ལུག་སོགས་ཀྱང་སྲུལ་སྐྱོང་བྱེད། སྒོ་ལྕུང་ལག་ཚུགས་སོགས་ཀྱང་བཙུགས། དེ་བཞིན་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཚང་མ་ཐོན་ཐུབ་པ་དང་ལྷང་ཐུབ་པ་ཡོད། ལོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་སྔོན་ལ། ལ་དྭགས་ཀྱི་ཞིང་འབབ་པའི་ནང་ཀུན་ལག་ལས་ཀྱི་བཟོ་གྲྭ་ལྔ་བུ་ཡོད། བུ་མོ་ཀུན་གྱིས་བལ་ལས་དང་བུ་ཆ་ཀུན་གྱིས་སྐུད་ལས་དང་ལྷམ་གོས་ཀུན་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད། བ་ལང་མཛོ་མོ་ཀུན་གྱི་འོ་མ་ལས་མར། ཕྱུར་བ། ད་ར་སོགས་བཞིན་ཆུའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤེལ། ཁང་པ་སོགས་རྩིག་ཕྱིར་དང་བུད་ཤིང་ལ་ལྕང་སྡོང་ཀུན་ནས་ཤིང་ཆ་གང་དགོས་ཐོབ་ཐུབ། དེ་དག་རང་ལ་ལྡང་ནས་གཞན་ཀུན་ལའང་འཚོང་ཐུབ། རྒྱུ་ནོར་དཔལ་འབྱོར་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དགོས་མཁོ་ཀུན་སྒྲུང་ཐུབ། དེ་ཡང་རང་ལུགས་

ཀྱིས་འབད་པའི་ཐབས་གོས་ཀུན་ནི་ཡུལ་བབས་དང་བསྟུན་ནས་ལུས་ལ་ཕན་པའི་རོ་བཅུད་དང་ལྡན་པ་ཡོད། ལ་དྭགས་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་ཕྱེ། བག་ཕྱེ་དང་གཡོས་ཕྱེ་སུམ་མོ། རྩམ་ཕྱེའམ་རྩམ་པ་ནི་སྟོབས་ཐབས་བཅུད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཟ་བདེ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན། དེ་བཞིན་བག་ཕྱེ་ལའང་ཏ་གི་སྣ་ཚོགས་དང་སྐྱུ་དང་ཐུག་པ་སོགས་ཐབས་སྟོབས་ཅན་དང་། གཡོས་ཕྱེ་ལ་པ་བ་གཡོས་ཏེ་ཞིང་འབད་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ཟ་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཟ་བདེ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན། ཐབས་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་སོ་ནམ་པ་ཀུན་གཟུགས་པོ་མཁྲང་པོ་དང་སྟོབས་ཅན་ནད་མེད་ཚེ་རིང་ཅན་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་གོས་ལྷམ་སོགས་ཆས་ཀུན་ཡང་དྲོ་འཇམ་ལུས་ལ་ཕན་པོ་ཡིན།

སྔར་རྒྱལ་དུས་སུ་སོ་ནམ་པ་ཀུན་གྱི་ས་ཞིང་འབད་བགྱིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚིར་ཀུན་རྒྱས་པ་བཟོས་འདུག དུས་དེ་ཙ་ན་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་མ་མཁར་ལྷ་བུ་ཤེལ་ཡིན་པས་ སོ་ནམ་པའི་རྟགས་རྟེན་འབྲེལ་ཤེལ་དུ་བྱེད་སྲོལ་འདུག དེ་ཡང་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ ༣༨ དང་ནམ་གང་གཉིས་འབྲུ་ལོའི་དུས་སྟོན་རྒྱས་པ་རྩེ་ཞིང་། དུས་སྟོན་དེ་ར་ས་སོ་ནམ་འབད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆ་ཚང་དང་ས་ག་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་གཤམ་སྟོད་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོར་གཟའ་སྐར་གྱི་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟང་པོ་ལ་བལྟས་ཏེ་སོ་ནམ་པའི་ལས་ལ་འཛུག་པའི་ས་ག་བྱེད། དེ་མཉམ་དུ་ཡུལ་སོ་སོར་ཆུ་དཔོན་དང་ལོ་ར་པ་རྣམས་བསྐོ་སྲོལ་ཡོད། ཆུ་དཔོན་གྱིས་ཞིང་ལ་ཆུ་ཀུན་སྙོམས་པོར་བྱས་ནས་གཏོང་བ་དང་། ལོ་ར་པས་ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་ཚར་པ་ནས་བཟུང་རང་གཞན་སུ་ལའང་ཀླུངས་ལ་དུད་འགྲོ་ཕྱུད་མ་བཅུག་པར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་བོད་ཟླ་ ༨ པའི་ཚེས་ ༡༠ དང་ ༡༣ ཉིན་ཤེལ་དུ་སྲུབ་ལྷ་རྒྱས་པ་རྩེ་སྲོལ་དང་། དེ་རྗེས་ཡུལ་ཁག་སོ་སོར་རང་རང་གི་སྲོལ་ལྟར་སྲུབ་ལྷ་དང་། སྦོ་ལྷ་མེ་ཏོག་ལྟད་མོ་སོགས་སོ་ནམ་པའི་ལོ་སྟོན་རྒྱས་པ་བྱེད། དེ་སྐབས་སུ་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་ཁང་ཀུན་དུ་སྲུབ་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ། ནང་གི་ཀ་བ་ཀུན་ལ་སྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱན། སྲུབ་ལྷའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་བཟ་བཙས་གཏོང་། དེ་

ཡང་གཟའ་སྐར་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་བལྟས་ནས་འགོ་འཛུགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དེ་ནས་ལོ་ ༡༨༧༩ ནས་ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་སོ་ནམ་འབད་སྟངས་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སླེབས། གཞུང་གིས་འབྲས་དང་བག་ཕྱེ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ཐང་ནས་དྲངས། མི་མང་ལ་ཟས་ཕོགས་རིན་ཁེ་མོར་བཏང་། རང་འབད་ཀྱི་གྲོ་ནས་ཀུན་ལ་སྣང་ཆུང་ཤོར། དེ་ནས་འབྲུ་ནས་འབད་པ་ལ་སྐྱོན་སླེབས། དམག་མིས་ཚོད་མའི་རིགས་ཕོན་ཆེ་བ་ཉོས་པས་ཚང་མས་ཚོད་མ་འབད་པར་ཤུགས་བརྒྱབས། དེ་ཡིས་བྱས་ཏེ་ཚོད་མའི་རིགས་སྔར་མ་འབད་པ་མང་པོ་ཞིག་འབད་པའི་སྲོལ་དར། སོ་ནམ་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་སོགས་ཕྱེས། དེ་དག་བརྒྱུད་དེ་སོ་ནམ་པ་ཀུན་ལ་ཚོད་མ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་རྩ་སྦྱོས་དང་ལུད་བཙོས་མ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ལས་སླ་མོ་དང་ཐོབ། དེ་ཐོག་ནས་སྔར་ལུགས་ཀྱི་སོ་ནམ་འབད་སྲོལ་ལ་སྐྱོན་ཤོར། ལས་སླ་མོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཕྱུགས་ལུད་ར་ལུད་བ་ལུད་ཀུན་ལ་མ་འབད་པར་ལུད་བཙོས་མ་བཀོལ། དེ་ནས་དུད་འཁྲོ་འཚོ་སྐྱོང་མ་བྱས། བལ་དང་རལ་སོགས་མེད་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལག་ལས་དང་ཆས་གོས་ཀུན་སྔར་ལྟར་སྒྲུབ་མ་ཐུབ། ལོ་ཏོག་གི་འཐོན་བསྐྱེད་མང་ཡང་སྔར་ལུགས་ཀྱི་རོ་བཅུད་དང་ཕན་ནུས་མ་ལུས། དེ་ཡང་རིམ་པའི་མི་ཚང་མས་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

བར་སྐབས་ལ་དྭགས་ཀྱི་སྒོ་ཡངས་པོར་ཕྱེས། ཕྱི་རྒྱལ་ཀུན་ནས་སྐོར་གཡེངས་པ་མང་པོ་སླེབས། དེ་ཀུན་ལ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱ་གར་པ་མང་པོའང་སླེབས། མི་ཚོགས་མང་པོ་གྱུར། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་མགྲོན་ཁང་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བརྩིགས་དང་རྩིག་བཞིན་ཡིན། མང་པོ་ཞིག་གིས་ཞིང་གི་ཁར་མགྲོན་ཁང་བརྩིགས། ན་གཞོན་ཀུན་གྱིས་གཞན་ལས་སླ་ལ་འཛུག་ཅིང་སོ་ནམ་འབད་པ་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས། ས་ཞིང་ཡོད་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་ལ་གླ་སུ་བས་སུས་མང་བ་བཏང་སྟེ་འབད་བཙུག ས་ཞིང་འབད་བགྱིད་ཀྱི་ལས་ཐ་ཆད་ཀྱི་ལས་ཤིག་རྩི་བར་བྱས། དེ་ནི་མང་སྟེ་འང་ནོར་འཁྲུལ་ཞིག་ཡིན། ས་ཞིང་འབད་བགྱིད་ཀྱི་ལས་ནི་བརྟན་པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ཡིན། ཞིང་འབད་སོ་ནམ་གྱི་ལས་ནི་གསོ་སྐྱུ་ཁྲམ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཡ་རབས་དྲང་པོའི་སྒོ་ནས་མི་

ཚེ་སྐྱིལ་ཐབས་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཡིན།

སྔར་རང་རེའི་ཕ་མེས་ཀུན་གྱིས་ལོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་ཉམས་མྱོང་བསགས་ཏེ་སོ་ནམ་འབད་སྟངས་བསྟན་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་དེང་སང་གི་ཚན་རིག་གི་ཐབས་སོ་མ་ཀུན་བཀོལ་ཏེ། སོ་ནམ་འབད་བཞིད་ལ་འབད་ན་རིང་པོར་མ་འགོར་བར་སོ་ནམ་ལ་ཡར་རྒྱས་གྱུར་ཏེ། རང་མགོ་འཐོན་ཐུབ་པ་འགྱུར་ཐུབ། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དེབ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་ས་ཞིང་འབད་བཞིད་ལའང་བུ་དང་བུ་མོ་ཚང་མས་བརྩོན་དགོས། དེ་ནང་བཞིན་ཚོད་མ་སྐྱིད་སྤེལ། སྒོ་ཕྱུགས་སྲལ་སྐྱོང་། ལག་ལས་སོགས་ལའང་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་འབད་ན། རང་མགོ་འཐོན་ཐུབ་པ་དང་། འཚོ་བ་རང་སྐྱོང་ཡོང་བར་ངེས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་དག་ཆ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་མཛོད།

སོ་ནམ། ཿ ཞིང་ལས།

དཔལ་འབྱོར། ཿ རྒྱུ་ནོར།

མཁོ་བ། ཿ དགོས་པ།

ཆུ་བོ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ཿ མངར་བ། བསིལ་བ། འཇམ་པ། ཡང་བ། དྭངས་པ། གཙང་བ། མགྲིན་པ་ལ་མི་གནོད་པ། གྲོད་པ་ལ་ཕན་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །

འཚོ་བ། ཿ ཟས་གོས།

རང་རྐྱ་ཐུབ་པ། ཿ རང་མགོ་ཐོན་པ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ།

ལོ་སྟོན། ཿ ལོ་འཁོར་གྱི་དགའ་སྟོན།

ཕོན་ཆེ་བ།　　༔　　མང་ཆེ་བ། མང་པོ།

ཕྱུགས་ལུད།　　༔　　ཕྱུགས་སའི་ལུད།

གནས་མལ།　　༔　　ཁང་པ། སྡོད་གནས།

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ནས་བཙལ་ཏེ་གཤམ་གསལ་གྱི་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་གཞི་རྒྱ་ཁྱོན་མིལ་ཁ་གང་མ་ཙི་ཙམ་ཡོད།

༢༽ ལ་དྭགས་སུ་བརྟན་པོའི་ཡར་རྒྱས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཐུབ།

༣༽ སྔར་ཞིང་འབད་པའི་ནང་ལ་ལག་ལས་ཀྱི་བཟོ་གྲྭ་ཙི་ཕྱིར་ཟེར།

༤༽ སྤྱུབ་ལྷའི་དུས་སྟོན་ཟླ་བ་ཙམ་པའི་ནང་དུ་རྩི།

༥༽ དེང་སང་གི་ནས། ཚོད་མ་དང་ཤིང་ཏོག་ཀུན་ལ་སྔར་ནང་བཞིན་གྱི་བྲོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།

ཁག་གསུམ་པ།　　འོག་གི་ཚིག་གིས་སྟོང་པ་ཀུན་སྐོངས།

འཚོ་། སོ་ནམ་པ། རང་རྐྱ། རྟ་པོང་། ལག་རྩུགས། གནས་མལ། སྔར་ལ་དྭགས་ཀྱི···········
·····ཀུན་གཞན་ཡུལ་སུ་ལའང་རེ་མ་དགོས་པར··············བ··············ཐུབ་པ་ཡོད། སོ་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མཛོ་བ་ལང··········དང་ར་ལུག་སོགས་ཀྱང་སྲལ་སྐྱོང་བྱེད། སློ་ལྷང··············སོགས་ཀྱང་བཙུགས། དེ་བཞིན་ཟས་གོས················ཆང་མ་འཐོན་ཐུབ་པ་དང་ལྡང་ཐུབ་པ་ཡོད།

ཁག་བཞི་པ།　　དམིགས་བསལ་སྣང་བར་བཞག་དགོས་པའི་ཚིག

ལོ་ཏོག སོ་ནམ། ལྗོན་ཤིང་། ཚོད་མ། འབྲུ་ནས། ཤིང་ཏོག

དུད་འགྲོ། འབད་རྩོལ། འཚོ་བ། རང་རྐྱ་ཐུབ་པ།

ཁག་ལྔ་པ།　　རང་ཚིག་ཐོག་སློབ་ཚན་འདིའི་སྙིང་དོན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།

ཁག་དྲུག་པ།　　མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཁང་པ། ཿ གནས་མལ། ཁྱིམ། གནས་ཁང་། བླ་གབ་ཅན།

བ་ལང་། ཿ སྙོག་ཤལ་ཅན། ནོག་ཅན།

ལྕུང་མ། ཿ རྐང་འཐུང་། འདབ་ལྡན། ཡལ་ག་ཅན། བརྟན་སྐྱེས། ཆུར་མི་ལྷུང་། ཅེ་མོ་ཅན། ལྗོན་ཤིང་།

ཞིང་། ཿ འབྲུ་སྐྱེས། རྨོ་ས།

ཞིང་འབད་པ། ཿ སོ་ནམ་པ།

གཤོལ། ཿ རྨོ་བྱེད་། ས་འཇོམས། ཐོང་གཤོལ།

གཉའ་ཤིང་། ཿ གཉའ་ཤུར།

ཐོར་བ། ཿ གཙོད་བྱེད། ཛ་བྱེད།

ཏོག་ཙེ། ཿ འཇོར། རྐོ་བྱེད།

རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་དང་སྡིག་དོན།

སྔོན་ལྷ་རྣ་ཊ་སྐྱིའི་རྒྱལ་པོ་མཏྣ་རྣ་དྷྣ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་བཙུན་མོ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་། སྲས་མེད་ནས་རྒྱུན་དུ་ལྷ་མཆོད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །ནམ་ཞིག་ན་བཙུན་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་སྲས་རེ་བྱུང་ངོ་། བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ཞི་དུལ་བག་ཡོད། བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན། ཆུང་བ་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲམ་ཟེས་སྲས་གཉིས་ལ་འདང་དགེ་དོན་དང་སྡིག་དོན་དུ་བཏགས་སོ། །

དེ་གཉིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ན་མ་འོངས་པའི་སྡུ་ལྟས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་པར་སྡིག་དོན་ནི་ཕུ་བོ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད་བཞིན་པར་གནས་སོ། །དུས་ཕྱིས་དགེ་དོན་གྱི་ཞིང་ལས། ས་རྐོ། རྡོ་སློག་བྱེད་མིའི་དཀའ་ངལ་དང་། ར་ལུག་མ་དྲེ་སོགས་ལ་འཚེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྙིང་རྗེ་བཟོད་གླགས་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་ཡབ་ལ་བདག་གིས་ཞུ་བ་གཅིག་ཞུ་ན་གནང་ངམ་ཞུས་པ་དང་། ཡབ་ཀྱིས་ཀྱང་གནང་ངོ་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་མཛོད་ཕོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྟེར་རོ་གསོལ། དེ་ལྟར་རུང་ངོ་གསུངས། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་བསྒྲོད་དེ་ནོར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱིན་ཏོ། །དུས་དེ་ར་བློན་པོ་རྣམས་འདུས་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་ནོར་ལ་རག་ལས་པས། ད་ཇི་ལྟར་བྱ་ན་བཟང་ཞེས་གྲོས་བྱས་ཏེ། བཟོ། ཞིང་། འབྲོག་གསུམ། ཚོང་དང་རྒྱ་མཚོ་ནས་ནོར་བུ་ལེན་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཞུགས་སོ། །

དེའི་ཚེ་དགེ་དོན་ན་རེ། ངེས་པར་བདེན་ན་བདག་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་རུ་གསོལ་ཞུས་པས། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མ་གནང་། ནན་གྱིས་གསོལ་བས། ཡུམ་གྱིས་ཡབ་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་དུ་གསོལ། ལམ་ནས་ལོག་འོང་ཡང་སྲིད། གལ་ཏེ་མ་ལོག་ཀྱང་མ་ཤི་བར་འོང་བར་ཉེ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་གནང་སྟེ། ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཆས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ལྷ་རྣ་ཊ་སྐྱི་ར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ས་མཁན་ལ་བསྐུལ་པས། ས་མཁན་སྐྲག་སྟེ། དེ་ན་རེ། རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་ཕྱིར་ལོག་པ་ནི་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལགས་ན། རྒྱལ་པོ་ཅི་གསུངས་ཞུས། རྒྱལ་པོས། ངས་བུ་ཡི་ངག

མ་བཟློག་པས་སོང་ཞིག་གསུངས། འོན་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་ཆས་སོ། །དེ་ཚེ་སྡིག་དོན་སེམས་ཞིན་དུ་འཁྲུགས། ཁོས་ནོར་བུ་ལོན། ངས་མ་ལོན་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་སྟེ། སྡིག་དོན་ཡང་ཆས་སོ། ཐམས་ཅད་གྲུར་ཞུགས་པ་ན་ས་མཁན་གྱིས་འགའ་ཞིག་མི་སྤྱོ་བ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་ལོག་ཅིག ཅེས་ཉིན་རེ་བཞིན་བརྡ་སྤྲད་དོ།

དེ་ནས་རླུང་དང་བསྟུན་ཏེ་སོང་བ་ན། དགེ་དོན་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་སྙིང་རྗེའི་མཐུས་སྦྱར་དུ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་མཚམས་ས་མཁན་གྱིས་བསྒོ་བ། གྲུ་རྒྱོགས་པ་ཙམ་ལ་ལོངས་ཤིག ཧ་ཅང་ཆེ་ན་བྲི་ང་བའམ་ཡང་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས། དེའི་ཚེ་དགེ་དོན་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་བདེ་བར་ལོག་ཅིག་ཁོ་བོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འཚོལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་སྨྲ་ཏེ། ལམ་མཁན་དང་གཉིས་པོ་ཆུ་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་ལ་རྐྱལ་གྱི་ཉི་མ་བདུན་སོང་ངོ་། །དེའི་མཐར་དངུལ་དང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་ཡོད་པ་དང་། དེར་ལམ་མཁན་ན་རེ། བདག་དུབ་པས་སླར་ཡུལ་དུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རང་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཞག་བདུན་སོང་ཞིག་དང་གསེར་རི་འཕྲད། དེ་ནས་བདུན་ནས་པདྨ་རྣ་ག ཡང་བདུན་ནས་ལེབ་རྒྱན། དེའི་ཕ་རོལ་ན། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཁར་རོ། །དེའི་ནང་ན་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་ཅིང་དེའི་རྣ་བ་གཡོན་པའི་ནང་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པས། དེ་སློངས་ཤིག ཅེས་བསྒོས་ནས་ཁོ་རང་སོང་ངོ་། །

དེ་ནས་དགེ་དོན་གཅིག་པུ་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་པདྨ་རྣ་གའི་

འོག་ན་སྦྲུལ་གདུག་པ་ཅན་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་བུས་བྱམས་པ་བསྒོམས་ཏེ་པདྨའི་སྙེ་ང་ན་སོང་ངོ་། དེའི་སྒོ་དྲུང་ན་ཞེལ་གྱི་བུ་མོ་གཉིས་ཞེལ་གྱི་སྲད་བུ་འཁལ་བ་མཐོང་སྟེ། སུ་ཡིན་དྲིས་པས། ང་གཉིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་སྒོ་སྲུང་བའི་བྲན་མོའོ་བརྗོད། བར་སྒོ་བཞི་དངུལ་གྱི། ནང་སྒོ་བརྒྱད་གསེར་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཨྠ་རྣ་ཙ་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་འཕྲད་ཀྱིས་བྱས་པས། ཀླུས་འདིར་འོང་མཁན་དེ་ཐ་མལ་པ་མིན་ནོ་སྙམ་སྟེ་བསུའོ། །དེ་ནས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས། ཁྱོད་འདིར་ཅི་ལ་བྱོན་དྲིས་པས། རྒྱལ་བུས་འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་འཚོ་བས་ཕོངས་པས། དེ་རྣམས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་རུ་འོང་བྱུས་པས། ཀླུ་ན་རེ། ནོར་བུ་འདི་ཞིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་པས་དབྱིན་ནོ་གསུངས་ནས་ཕྱིན།

དགེ་དོན་གྱིས་གོས་ཀྱི་ནང་ནོར་བུ་དཀྲིས་ཏེ། ནོར་བུའི་མཐུས་འཕུར་ཏེ་ཕྱིན་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་སླེབས། ནུ་པོ་དང་འཕྲད་དེ་སྡིག་དོན་ལ། ཁྱོད་ཅི། གྲོགས་པོ་རྣམས་གར་སོང་དྲིས་པས། དེ་ན་རེ། གྲུ་བྲིས་ནས་ཐམས་ཅད་ཤིའོ། ཁོ་བོས་རོ་ལ་འཇུས་ཏེ་ཐོན། མ་ཤི་བ་འདིའོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་དོན་ན་རེ། ལེགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི་ལུས་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུངས། ནུ་པོ་ན་རེ། ཕྱུག་ཅིང་ཤི་ན་བླའི་དབུལ་ཞིང་གསོན་ཡང་ཅི་རུང་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེས་ང་ལ་ནོར་བུ་ཡོད་ཀྱི་བྱས་པས། སྟོན་དང་ག་རེ་ཟེར། ཁྱུར་སྐྱེའི་གོས་ནང་འདི་ནའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཁོ་ལ་གཏད། ཁྱོད་དུབ་ཅན་ངས་བསྲུང་བའི་ཚོག ང་དུབ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲུངས་ཤིག་ཅེས། ད་ང་གཉིད་ཉལ་གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་དུས་ནུ་པོ་སྡར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སེམས་ཞིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ། དགེ་དོན་མིག་མེད་པར་བྱས། བ་ལང་རྫི་ཞིག་ལ་བཅོལ། ནོར་བུ་ཁུར་ཏེ་སོང་ངོ་། །

དེ་ནས་དགེ་དོན་གྱིས་བ་ལང་རྫི་དེ་ལ་ང་མི་མང་པོ་ཡོད་ས་ཞིག་ཏུ་སྐྱོལ་ཅིག་བརྗོད་པས།

དེས་གྲོལ་པོའི་གྲོང་དུ་བསྐྱལ་ཏོ། །

དེ་ར་རྒྱལ་བུས་གཏམ་བརྒྱུད་དང་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་སྙན་ངག་སྙན་པོ་མང་པོ་བཤད་པས། གྲོང་ཁྱེར་བའི་མི་ཚང་མས་ཡོན་བཟའ་བཏུང་མང་པོ་བྱིན་ཏེ་སྤྲང་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་གསོས་སོ། དེ་ན་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་བསྲུང་ནུས་སམ་སྨྲས་པས། ང་ལ་མིག་མེད་པས་ཇི་ལྟར་བསྲུང་། སྐྱེ་ཤིང་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་ཏེ་སྐབས་སུ་འཐེན་པས་ནུས་སོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་ཡང་ཡང་འཐེན་ཏོ། །

བར་སྐབས་སུ་རོལ་མོ་ཆ་ལང་ཆུང་ངུ་དཀྲོལ་བས་དེ་ར་མི་མང་པོ་འདུས་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོའང་དུས་དེ་ར་འདུས། བུ་མོ་དེ་ཆགས་ཏེ། ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། ང་དམུས་ལོང་ངོ་བརྗོད་པ་སོགས་དེའི་རྩར་ཡུན་རིང་འདུག བུ་མོ་ཟས་ལ་བོས་ཀྱང་མ་འོངས་པར་ངའི་ཟས་འདི་ར་སྐྱོལ་ཅིག་དང་འདི་དང་ལྷན་དུ་ཟའོ་ཞེས་སོ། །

མཐར་བུ་མོས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ལོང་བ་འདི་ལ་སྩོལ་ཅིག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཅི་བུ་མོ་འདི་གདོན་གྱིས་མ་བསླད་དམ། ཁྱོད་ནི་སྔོན་ནས་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་ལ་བྱིན་ཟིན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཅི་སྟེ་སྤྲང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། གང་ལྟར་བུ་མོས་སྤྲང་པོའི་ཁྱིམ་ཐབ་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་ཟིན་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ཏེ། ཐབས་མེད་པར་སྤྲང་པོ་དང་གཉིས་ཀ་ཁབ་ཏུ་བཞག་གོ།

དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པ་ན་དུས་ལ་བབས་ཏེ་སྤྲང་པོ་དེས། བུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཁྱོད་ལ་སྔར་སྐྱེས་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་འདུག་ཅེས་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས། བུ་མོ་ཡིད་སྨུག་སྟེ་རང་ཉིད་གཙང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་རྒྱལ་བུའི་མིག་ཡ་གཅིག་ལ་དམོད་པ་བོར་ཏེ༔ ང་ལ་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་མེད་ན། བདེན་པའི་ཚིག་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཡ་གཅིག་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིག་བྱུང་ངོ་། །

བུ་མོས་སླར་དེ་ལ་གཤེར་པ་ན། རྒྱལ་བུ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་སུ་ཡིན་ཤེས་སམ། བུ་མོས། ཁྱོད་སྤྲང་པོའོ་ཟེར། ང་སྤྲང་པོ་མིན། ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་དགེ་དོན་བྱའོ་བྱས་པས།

བུ་མོས་དེ་རྒྱ་མཚོར་སོང་སྟེ་མེད་དོ་བརྗོད། དགེ་དོན་གྱིས་བདེན་པ་མིག་ལ་དམོད་བོར་ཏེ། ང་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་ཡིན་པར་བདེན་ན། བདེན་པའི་ཚིག་དེས་ང་ཡི་མིག་ཡ་གཅིག་པོའང་འོང་བར་གྱུར་ཅིག་བྱས་པས། སྐད་ཅིག་ལ་མིག་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྔར་གྱི་སྲུང་པོ་དགེ་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་བུ་མོས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྙད་པས། མི་བདེན་ཟེར། བདེན་ཏེ་ལྟོས་ཤིག བལྟས་པས་ཤེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ད་བཟོད་པར་མཛོད། དགེ་དོན་གྱིས་ང་ལ་མི་དགོས་ཀྱི་བ་ལང་རྫི་འདི་མཆོད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ནས། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཏེ་མགུ་བར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་རང་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྔོན་རང་གི་རྩེ་རོགས་ངང་པ་དཀར་པོ་གཅིག་ཡོད་པ། དེའི་སྐེར་ཡི་གེ་བཏགས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་འཚོལ་དུ་བཏང་ངོ་། དེ་ཉིད་སོང་སོང་བ་ལས་མཐར་རྒྱལ་བུའི་ཐད་ཀར་སླེབས་སོ། །དགེ་དོན་གྱིས་ངོ་ཤེས་ཏེ་ངང་པའི་སྐེ་ནས་ཡི་གེ་བླངས་ཏེ་ ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་དྲང་པོར་བྲིས་ནས་ངང་པའི་སྐེར་བཏགས་ནས་ཕྱིར་བཏང་ངོ་། །

ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བླངས་ཏེ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་དགའ། འོན་ཀྱང་སྡིག་དོན་གྱི་བྱ་ངན་ལས་ཡན་ལག་བྲེགས་ཏེ་ཁྲི་མུན་དུ་བཙུག་གོ །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བུ་མོ་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་བྱིན། དགེ་དོན་དང་བཅས་ལྷ་རྣ་ཙ་སྟིའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསྐྱལ། དེར་ཡང་བསུ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་བུས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ། དགའ་བའི་གཏམ་བཤད་ནས་ནུ་བོ་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པས། སྡིག་ཅན་དེ་ལྟར་བྱས་ཞེས་གསུངས། ཡབ། དེ་བདག་ལ་སྩོལ་ཅིག་གསོལ་བས། ནུ་བོ་དོང་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ལྷུགས་བཀྲོལ། ནུ་བོས་ཀྱང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ས་འོག་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཕུ་བོ་ལ་གཏད། དེ་ནས་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཁྲུས་བྱས། གོས་གསར་པ་གྱོན། ནོར་བུ་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད། དེའི་ཉིན་འབྲས་སྣ་ལུ་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་བབས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་གོས་དང་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་

གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་བཀོད། ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྷག་པར་དགའ་བདེས་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཤེས་དཀའ་མིང་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དོན།

བག་ཡོད།	：	སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་ཡ་རབས།
སྔ་ལྟས།	：	ཕྱིར་ཅི་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ད་ལྟ་མངོན་པ་ལ་ཟེར།
ཕུ་བོ།	：	གཅེན་པོ། ཨ་ཇོ།
བཟོད་ཐབས་མེད་པ།	：	བཟོད་མི་ཐུབ་པ། སྲན་མི་ཐུབ་པ།
ཕོངས་པའི་སྐྱེ་བོ།	：	ནོར་མེད་དབུལ་བའི་མི། དམུལ་པ་ཅན།
གསོལ།	：	ཟས།
ནན་གྱིས་གསོལ།	：	ཡང་ཡང་ཟས་པ།
གནང་བ་སྦྱིན།	：	ཆ་ཚོག་པའི་བཀའ་སྩལ་པ།
རྒྱ་མཚོའི་ས་མཁན།	：	སྔར་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་སྐྱོང་བའི་མི། ལམ་རྒྱུས་ཆུ་རྒྱུས་ཡོད་མཁན་གྱི་དེད་དཔོན།
གྲུ་རྫོགས་པ།	：	གྲུའི་ནང་དུ་ཆུ་སླེབ་པ།
བྱིང་བ།	：	ཆུའི་ནང་དུ་ནུབ་པ།
བྲན།	：	གཡོག་པོ།
བྲན་མོ།	：	གཡོག་མོ།
སྲུང་པོ།	：	སྲུང་མཁན།

ཁྲིམ་ཐབ། ༔ ཆུང་མ། མནའ་མ། བག་མ།

གཤེར་བ་ན། ༔ བཙིར་བ་ན།

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་བྲིས།

༡༽ མདྷ་ནྡྷ་ཛྙ་ལ་བཙུན་མོ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན།

༢༽ བུ་དགེ་དོན་དང་སྡིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད།

༣༽ རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་བུ་དགེ་དོན་གྱིས་རྫོགས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བྱིན།

༤༽ དགེ་དོན་ནོར་བུ་ཁུར་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་སླེབས།

༥༽ དགེ་དོན་གྱི་མིག་གཉིས་གང་དང་གང་བྱས་ནས་སླར་ཡང་བྱུང་།

༦༽ སྡིག་དོན་གྱི་རྐང་ལག་སུས་ཅིའི་ཕྱིར་བཅད།

༧༽ མཐར་སྡིག་དོན་གྱི་རྐང་ལག་སླར་མཐུད་དམ་མ་མཐུད།

ཁག་གསུམ་པ། རེའུ་མིག་ནང་གི་བརྗོད་པ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིས།

ཁྱེད་རང་འདི་	ཅི་ལ་	ཙ་ན་ངས་སྲུང་བས་ཆོག
ཁྱེད་འདིར་	ནས	གཤེར་བ་ན།
ཁྱོད་	དེ་ལ་	ལ་དམོད་པོར།
བུ་མོས་	དུབ་	བྱོན།
དགེ་དོན་གྱིས་བདེན་པ་	བྱས་	ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཞག་བདུན་སོང་།
སྡིག་ཅན་དེ་ལྟར་	མིག་	ཞེས་གསུངས།

ཁག་བཞི་པ།　　　　　　རང་ཚིག་ཐོག་ན་འབྲི་རྒྱུ།

ཀ༽ དགེ་དོན་སྤྱོད་པ་ཡ་རབས་ཡོད་པའི་སྐོར་རང་ཚིག་ཐོག་ནས་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་བྲིས།

ཁ༽ སྡིག་དོན་རང་འདོད་ཅན་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་བྲིས

ཁག་ལྔ་པ།　　　　　　གྲངས་ཀྱི་མཚོན་བརྗོད་ཤེས་པར་གྱིས།

གཅིག་ལ། ཿ　རི་བོང་།　ཟླ་བ།　གཟུགས།　འོད་དཀར་ཅན།　བསེ་རུ།

གཉིས་ལ། ཿ　བགྲོད་པ།　མཆེ་མ།　ཐབས་ཤེས།　ལག་པ།　མིག　ཟུང་།

གསུམ་ལ། ཿ　འཛིན་རྟེན།　ཚ་བ།　མེ།　ཡོན་ཏན།　སྲིད་པ།

བཞི་ལ། ཿ　རྒྱ་མཚོ།　ཆུ་བོ།　རིག་བྱེད།　བདུད།　སྡེ་པ།　ཆུ་གཏེར།

ལྔ་ལ། ཿ　འདོད་ཡོན།　ཉེར་སྤྱོད།　དབང་པོ།　མདའ།　འབྱུང་བ།

དྲུག་ལ། ཿ　རོ།　དུས།　རྒྱན།　བཟང་པོ།

བདུན་ལ། ཿ　རིན་ཆེན།　ས་འཛིན།　ཐུབ་པ།　གཟའ།

བརྒྱད་ལ། ཿ　བཀྲ་ཤིས།　ལྷ།　ཀླུ།　ཉེ་བའི་སྲས།

སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ།

ནང་པའི་དགོན་པ་མང་ཆེ་བའི་སྒོ་མཆོར་དུ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བྲིས་ཏེ་ཡོད། དེ་ནི་རི་མོའི་ལམ་ནས་མི་ཀུན་ལ་འཁོར་བའི་གནས་ཚུལ་དང་ཐར་པར་འགྲོ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་ནང་བཞིན་གྱི་རི་མོ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཞལ་བཞུགས་ཡོད་དུས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་དང་། ཡུལ་སྒྲ་སྒྲོག་(ཨཕ་ག་ནསྟྷན)གི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏ་ཡ་ན་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྙིང་ཉེ་བའི་མཛའ་བོ་ཡིན་པས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྟགས་བསྐུར་རེས་མཛད་པས། ཐེངས་གཅིག་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏ་ཡ་ནས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་གོས་ཤིག་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་བསྐུར། དེའི་རྟགས་ལན་དེ་ལས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ནོར་རྫས་ཤིག་བསྐུར་རྒྱུ་མ་རྙེད་ནས་རྒྱལ་བློན་ཀུན་ཐུགས་ཁྲལ་མཛད་པས། བློན་པོ་བློ་ལྡན་གཅིག་གིས་སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་ཏེ་བསྐུར་ན། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ནོར་རྫས་མེད་ནའང་ཚིག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་མཉེས་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་མཇལ་དུ་སོང་། དེ་ནས་གནས་ཚུལ་ཀུན་ཞུས། སྟོན་པས་སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་འདི་ཇི་ལྟར་འབྲི་དགོས་སྐོར་ཞལ་བཀོད་མཛད། དེ་རྗེས་རི་མོ་བ་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་འདི་བྲིས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ཀྱང་དེ་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏ་ཡ་ན་ལ་བསྐུར། དེ་མཇལ་པ་ཙམ་གྱིས་ཨུ་ཏ་ཡ་ནས་འཁོར་བ་དང་ཐར་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཏེ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནང་བཞིན་གཞན་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོས་སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་འདིའི་གནད་དོན་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བཞི་ཅི་རིགས་པར་ཐོབ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དགོན་པ་ཚང་མའི་སྒོ་མཆོར་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་འབྲི་བའི་སྲོལ་དར་རྒྱས་དང་ཡིན། དཔེ་རིས་ཀྱི་མཚོན་དོན།

འཁོར་ལོ་འདིའི་དཀྱིལ་དུ། བྱ། སྦྲུལ། ཕག་གསུམ་གྱིས། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་དང་

གཏི་མུག་གསུམ་མཚོན། བྱ་དང་སྦྲུལ་གཉིས་ཕག་གི་ཁ་ནས་འཐོན་པ་ནི། ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུ་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་བྱའི་རིགས་ནི་འདོད་ཆགས་ཆེ། སྦྲུལ་གྱི་རིགས་ནི་ཞེ་སྡང་ཆེ། ཕག་གི་རིགས་ནི་གཏི་མུག་ཆེ་བ་ཡིན། དེའི་མཐའ་བསྐོར་ནས་གཡས་ཕྱོགས་ན་ལམ་དཀར་པོ་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ལམ་ནག་པོ་བྲིས་པ་ནི། ཆོས་དགེ་བའི་ལས་བཟང་པོ་བྱེད་མཁན་ཀུན་ཤི་བའི་རྗེང་ན་བར་སྲིད་པར་ལམ་དཀར་པོ་ཐོབ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་མི་རྩི། ཆོས་དགེ་བ་མི་བྱེད། སྡིག་པ་གསོག་མཁན་ཀུན་ཤི་བའི་རྗེང་ན་ངན་འགྲོར་

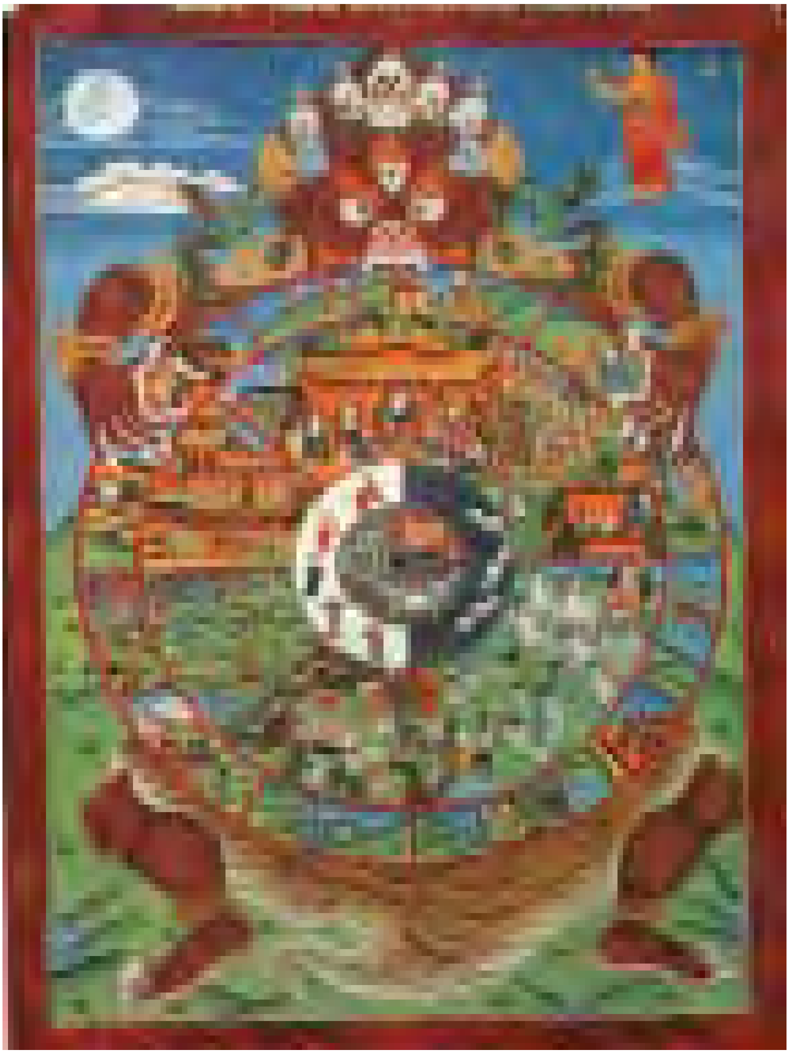

འགྲོ་བའི་བར་སྲིད་པར་ལམ་ནག་པོ་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་མཐའ་ན་ཁང་རྩེ་དྲུག་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡིན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནི། ལྷ། མི། ལྷ་མ་ཡིན། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་བཅས་ཡིན།

ལྷ་ཀུན་ནི་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་ཧ་ཅང་གི་བྱད་གཟུགས་མཛེས་པོ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་བྱད་གཟུགས་དང་མཐུ་སྟོབས་ལྷ་ནང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཕྲག་དོག་ཆེ་བས་ལྷ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་འཐབ་པ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ནས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཀུན་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ། མི་ནི་ཤེས་རབ་གསལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ཡིན། ལྷ། མི། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་གསུམ་ལ་བདེ་འགྲོ་ཟེར།

དུད་འགྲོ་ཀུན་ནི་གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་ཆེ། དེས་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མེད། དེ་ར་བརྟེན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་དང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཚེ་བར་བྱེད། དུད་འགྲོ་ལ་བྱིང་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བའི་རིགས་གཉིས་ཡོད། ཡི་དྭགས་ནི་མགྲིན་པ་དང་རྐང་ལག་ཕྲ་བ། མགོ་དང་གྲོད་པ་ཆེ་བ་དེ་ལ་ལྟོགས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དམྱལ་བ་ནི། ངན་སོང་གི་གནས་ཐ་ཤོས་ཡིན། དེ་ལ་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་དང་། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། ཉེ་ཚེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བ་བཅས་དམྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་པ་ཀུན་ལ་ཚ་བ་དང་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་མི་ཐུབ་པ་ཡོད། དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ལ་ངན་སོང་གསུམ་ཟེར།

དེའི་མཐའ་བསྐོར་ན་ཁང་རྩེ་ཆུང་ཆུང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བྲིས་ཡོད། དེ་ཡང་ ༡༽ མ་རིག་པ་ནི་རྒན་མོ་ཞར་བ། ༢༽ འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་རྫ་མཁན། ༣༽ རྣམ་ཤེས་ནི་སྤྲེའུ་ཤིང་སྡོང་ལ་འཛེགས་པ། ༤༽ མིང་གཟུགས་ནི་གྲུ་གཟིངས། ༥༽ སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁང་པ་སྟོང་པ། ༦༽ རེག་པ་ནི་ཕོ་མོ་འོ་བྱེད་པ། ༧༽ ཚོར་བ་ནི་མིག་ལ་མདའ་ཟུག་པ། ༨༽ སྲེད་པ་ནི་ཆང་འཐུང་བ། ༩༽ ལེན་པ་ནི་ཤིང་ཏོག་ལེན་པ། ༡༠༽ སྲིད་པ་ནི་བུད་མེད་སྦྲུམ་མ། སྐྱེ་བ་ནི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་བ། རྒ་ཤི་ནི་རོ་འཁུར་མཁན་ལྟ་བུ་ཡོད།

དེ་དག་གི་གོ་དོན་ནི། དེ་ཡང་མི་ཤེས་མ་རིག་པ་ནི། རྒན་མོ་ཞར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཞར་བས་གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་མི་མཐོང་བ་ནང་བཞིན་མ་རིག་པ་དེས་ཀྱང་རྫོངས་པའི་

དབང་གིས་ལས་བཟང་ངན་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་ལ་འཇུག ཇ་མ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཇ་མཁན་གྱིས་བཟོ་བ་ནང་བཞིན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་མཛེས་མི་མཛེས་དང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཀུན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་། སྤྲེའུ་ནི་སྤྱོད་མི་ཚུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ལྕུང་མའི་ཡལ་ག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཕར་མཆོང་ཚུར་མཆོང་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མི་གནས་པར་བྱ་བྱེད་ཀུན་ལ་གཡོ་ཞིང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲོ་མ་གྲུབ་དུས་ཀྱི་མཚོའི་ནང་གི་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་བཟོ་བཀོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ན་དེ་མཚོན།

ཁང་པ་སྟོང་པ་ལ་སྒོ་སྐར་ཁྱུང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བདག་པོ་ནང་དུ་སྡོད་མཁན་མེད་པ་ནང་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས་མའི་མངལ་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྡེ་གྲུབ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་བདག་པོ་ལྟ་བུའི་མིག་སོགས་རྣམ་ཤེས་ལྡེ་ད་དུང་སླེབས་མེད། ཕོ་མོས་འོ་བྱེད་པ་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་དང་གཅིག་གི་མཆུ་སྦྱོར་དུས་རེག་བྱ་འཇམ་རྩུབ་སོགས་ལ་རེག་པ་ནང་བཞིན་ཆེ་འདིའི་ལུས། དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཚོར་བ་ནི་མིག་ལ་མདའ་ཟུག་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྔར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ། རེག་བྱ་ཚ་གྲང་འཇམ་རྩུབ་སོགས་རེག་མ་ཐག་ཏུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད།

ཆང་འཐུང་མཁན་ཅི་ཙམ་བཏུངས་ཀྱང་མ་ངོམས་པར་ད་དུང་འཐུང་འདོད་མང་དུ་འཕེལ་བ་ལྟར་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲེད་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། འཁྲུལ་སྣང་གི་བདེ་བ་ལ་ངོམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལེན་པ་ནི། ཅ་ལ་པོ་ཁྲུར་ནས་ཤིང་ཏོག་མང་པོ་འཐུ་བ་ནང་བཞིན་སྲེད་པ་མང་སྟེ་འང་འཕེལ་ཏེ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་ལག་ཏུ་ལོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

བུད་མེད་སྦྲུམ་མ་བུ་འགྲོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནང་བཞིན་སྲེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་

བསགས་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་མེད་ལས་ཕྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ནང་བཞིན་བར་སྲིད་པ་དེ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཕྱིར་བཙས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རོ་ཁུར་ཏེ་དུར་ཁྲོད་དུ་སྐྱེལ་བ་ནང་བཞིན་སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་པ་ནས་མཐར་འཆི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྒ་ཤི་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚོན་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེའང་རྒ་བ་ནི་ན་ཚོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་འཆི་བ་ནི་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ལ་བྱའོ།།

སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་འདི་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་ཁས་བཟུང་ཞིང་རྐང་ལག་བཞིས་བཙེར་བ་ནི། འཁོར་བའི་ནང་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་མ་འཆི་གསོན་པོར་འདོད་པའི་རང་དབང་སུ་ལའང་མེད་པར་འཆི་བདག་གི་དབང་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།

འཁོར་ལོ་འདིའི་ཐོད་ཀྱི་བར་སྣང་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཕྱག་མཛུབ་བཀྱངས་ཏེ་ཟླ་བ་ལ་བརྡ་བྱས་པ་དེ་ནི། སེམས་འཁོར་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཉམས་སུ་བླང་ན་ཐར་པ་འཐོབ་ཀྱི་སེམས་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་ཏེ་ལས་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཚེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་རྫོགས་ཚུལ།

གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་མགྱོགས་ན་ཚེ་གཉིས་དང་འགོར་ན་ཚེ་གསུམ་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མི་ལྷ་བུ་གཅིག་གིས་ཚེ་སྔོད་ལ་ལྷར་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤིག་མ་རིག་པའི་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསགས་ན། དེའི་བག་ཆགས་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ཅིང་འཆི་དུས་བརྒྱད་པ་སྲེད་པ་དང་དགུ་པ་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལྷ་རུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཐོག་མ་མ་རིག་པ།

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བརྒྱད་པ་སྲེད་པ་དང་དགུ་པ་ལེན་པ་བཅུ་པ་སྲིད་པ་བཅས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་ཆེ་འདི་ལ་རྫོགས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས། ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད། དྲུག་པ་རེག་པ། བདུན་པ་ཚོར་བ། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་རྒ་ཤི་བཅས་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་ལྔའི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

སྲིད་པ། ཿ འཁོར་བ། འཇིག་རྟེན།

འབྲས་བུ་བཞི། ཿ རྒྱུན་བཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའམ་གོ་འཕང་།

འོ་བྱེད་པ། ཿ འུམ་གཏོང་བ། ཁ་དང་ཁ་སྦྱོར་བ།

སྦྲུམ་མ། ཿ བསྒོམ་བུ་མ། ཕྲུ་གུ་ལུས་ནང་དུ་ཆགས་ཡོད་པ།

བསླབ་པ་གསུམ། ཿ བསླབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། བསླབ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན། བསླབ་པ་ཤེས་རབ།

ཉམས་སུ་བླང་བ། ཿ ལག་ལེན་བྱེད་པ།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གསལ་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དག་ཆ་ངེས་པར་གྱིས།

རྟེན་འབྲེལ། ཀུན་ནས་བསླངས། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། སྦྲུམ་མ། ཅེལ་པོ། ཁང་རྩེ། དུར་ཁྲོད། བཅས་པ། མིང་གཟུགས། གྲུ་གཟིངས། སྡོད་མི་ཚུགས་པ། བདེ་སྡུག

ལྟོགས་སྐོམ། ཡི་དྭགས། ལོངས་སྤྱོད།

ཁག་གསུམ་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་བྲིས།

༡༽ སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་།

༢༽ རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་གང་ཡིན།

༣༽ མ་རིག་པ། མིང་གཟུགས། ཚོར་བ། སྲིད་པ་དང་རྒ་ཤི་བཅས་ཀྱི་དཔེ་རིས་གང་
གང་ཡིན།

༤༽ དམྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་གང་ཡིན།

༥༽ ཡི་དྭགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡོད།

༦༽ སྟོན་པའི་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱིས་ཟླ་བ་ལ་བརྡ་མཛད་པ་དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན།

༧༽ ཕག་དང་བྱ་སྦྲུལ་གསུམ་གྱིས་གང་གང་མཚོན།

ཁག་བཞི་པ། སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་འདི་དང་འདྲ་བ་རང་གི་འབྲི་དེབ་ནང་དུ་བྲིས་ཏེ་འགྲོ་
བ་རིགས་དྲུག་གི་སྐོར་བྲིས།

ཁག་ལྔ་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཚེ་ཅམ་ནང་རྫོགས་ཐུབ། རྫོགས་ཚུལ་བྲིས།

ཀ༽ ཚེ་གཅིག་ལ།

ཁ༽ ཚེ་གཉིས་ལ།

ག༽ ཚེ་གསུམ་ལ།

ང༽ ཚེ་བཞི་ལ།

ལ་དྭགས་སུ་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ཚུལ།

ལ་དྭགས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཨིས་ལཱམ་ཆོས་ལུགས་ལ་རྗེས་མཁན་གཉིས་ཀ་དང་། མ་ཤི་ཀ་པའང་ཉུང་ཤས་ཡོད། ཨིས་ལཱམ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཆེ་བ་དག་ལས་གཅིག་ཡིན། ཨིས་ལཱམ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་མཁན་ནི་ཧ་ཟ་རཏསླད་ས་ལམ་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་སྐྱེ་ལོ་ ༥༧༥ ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཨ་རབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མཀྐཱ་རུ་བལྟམས། ༨༩༠སྤྱི་''ཟླ་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་ཁོང་ལ་ཁོ་དཱ་ཡིས་མུ་སུལ་མཱན་གྱི་ཆོས་ཀོ་རཱན་གྱི་བཀའ་འབབ་འགོ་ཚུགས། ལོ་དེའི་ཨ་གསྟ་ཀྱི་ཚེས་ ༨ ཉིན་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཁོ་དཱའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྨང་གདན་འཛུགས་མཁན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་མཛད། ཁོ་དཱའི་བཀའ་འཕྲིན་རྣམས་ཁོང་ལ་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཙམ་བར་མ་ཆད་པར་བབས། དེ་རྣམས་ཀོ་རཱན་གྱི་ནང་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་མུ་སུལ་མཱན་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན། ཧ་ཟ་རད་མུཏསླད་ཁོང་རང་གི་གསུང་རྣམས་ལ་ནི་ཧ་དཱི་ས་ཞུ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ནང་ལ་རྩ་བའི་བསླབ་བྱ་ལྔ་ཡོད༔

༡༽ ཁོ་དཱ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཧ་ཟ་རཏ་མུཏསླད་ཁོ་དཱའི་འཕྲིན་སྐྱེལ་བ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པ།

༢༽ ཁོ་དཱའི་དྲུང་དུ་རྒྱུན་ལྟར་ཉིན་རེ་ར་དུས་ལྔ། ནི་མཟ་ཞེས་ཕྱག་འབུལ་བྱེད་དགོས་པ།

༣༽ ལོ་འཁོར་ནང་རམ་ཟན་གྱི་ཟླའི་ནང་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་ཉིན་མོའི་བཟའ་བཏུང་སྤང་དགོས་པ།

༤༽ ལོ་ལྟར་རང་གི་ཡོང་སྒོ་དང་ཁེ་བཟང་གི་བརྒྱ་ཐོག་ནས་ཕྱེད་དང་གསུམ་དབུལ་ཕོངས་འོས་པ་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་དགོས་པ།

༥༽ བུ་ལོན་དང་བྲལ་ནས་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་རང་གི་མི་ཚེའི་ནང་ལན་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་ཧྫ་ཀྱི་གནས་མཇལ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་

ཚང་མས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ། སྤྱོད་པ་ཡ་རབས་དང་། ལས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དག་གཏོང་བ་ཡིན་ཙིང་། ཧ་ཟ་རཏ་མུཧ་མད་ཀྱིས་རང་གིས་ཞལ་བཞེས་བཞིན་བསླབ་བྱ་འདི་དག་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་

བཞག་པ་ཡིན། ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་ནང་ཕོ་མོ་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཡོན་ཏན་བསླབ་འོས་པ་དང་། རང་གི་རྩོལ་བས་འབད་པའི་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོག་པ་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཡོད་དོ། །

ཧ་ཟ་རཏ་མུཧ་མད་ཀྱིས་གོས་ལ་ལྷན་པ་འདེབས་པ། འོ་མ་འཛོ་བ་དང་། ཁྱིམ་ས་སྦྱུད་པ། རང་གི་ཞབས་ལྷམ་ཆད་པ་འཚེམ་པ་དང་། ཁྲིམ་དུ་དངོས་ཟོག་ཉོ་རུ་བསྐྱོད་པ་སོགས་ཁང་

པའི་ལས་ཀུན་རང་གིས་མཛད། རང་ལྟོགས་རི་ར་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ནའང་མགྲོན་པོར་རྩེ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་མུ་སུལ་མྱུན་སུ་ཞིག་གིས་མི་སུ་ཞིག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཉུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་ན། ཁོ་དྲ་ཡིས་མི་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཉུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཁྱེད་རྣམས་ལས་སྤྱོད་པ་ཡ་རབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མི་བཟང་ཤོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་གི་ཁྱིམ་མཚེས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་འབྲེལ་བཟང་པོར་པོར་དགོས་པ་དང་། ཁར་གཞི་ཟ་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཁྱིམ་མཚེས་སུ་ལྟོགས་རི་ར་སྡོད་མཁན་མི་འདུག་གམ། ལྟ་དགོས་པ་ཡིན། ལོང་བ་དང་ལམ་ནོར་བ་དག་ལ་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས།

ཁོང་གྲོངས་ནས་ལོ་གཅིག་བརྒྱ་ཙམ་ན་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཡོ་རུབ། ཨེ་ཤི་ཡ་དང་ཨཕ་རི་ཀ་སོགས་སུའང་དར། ལ་དྭགས་སུ་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་དུས་སྐབས་འདི་ཙམ་ལ་སླེབས་ཏན་ཏན་མི་མངོན་ཡང་ཀཤྨི་ར་གྱི་རྒྱལ་རབས་མཁན་ཕལ་ཆེར་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལ་དྭགས་སུ་ཐོག་མར་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་སྨི་ར་ས་ཡིད་ཨ་ལི་ཧམ་ད་ནིས་འཁྱོངས་པར་འདོད། ཁོང་ནི་ ༡༧༨༩ ལོར་ཀཤྨི་ར་ནས་ལ་དྭགས་ལ་བསྐྱོད། དེ་ནས་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་སྤེལ་བར་ཧོར་ཡུལ་སིང་ཀུང་བར་དུ་བསྐྱོད། དེ་ལ་དཔྱད་ན་ལ་དྭགས་སུ་ཨིས་ལཱམ་གྱི་ཆོས་སླེབས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་སོང་། སྨི་ར་ས་ཡིད་ཨ་ལི་ཧམ་ད་ནི་ལ་ཤཧ་དྣན་ཡང་ཞུ་བ་ཡིན། ཁོང་སྦལ་ཏིའི་ཡུལ་དུའང་བྱོན་པར་གྲགས་ཤིང་དེ་ར་མས་ཇིད་རྙིང་པ་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་གིས་བརྩིགས་ཡོད་པར་བཤད།

གླེའི་མུས་ལིམ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་སྒྲོལ་ལྟར་ན་ཤེལ་དུ་ཡོད་པའི་མས་ཇིད་ཤཧ་ཧམ་དྣན་གྱིས་བཞེངས་པས་མས་ཇིད་ཀྱི་ཆེ་བ་སྨྱར་ནས་ཨས་ཏ་ན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་དུས་ཤེལ་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་སའང་ཡིན་ནོ། །ཁོང་གི་རྗེས་སུ་དེ་ཡི་ཚ་བོ་ས་ཡིད་ནུར་བཁྱེབ་བོད་རིགས་དང་སྦལ་ཏི་ཡུལ་དུ་སླེབས་ནས་སྦལ་ཏི་གྲངས་མང་ཞིག་ཨིས་ལམ་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྒྱུར།

དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་ནུར་བཞག་པ་ཟེར་བ་ཡིན། དེང་སང་སྦལ་ཏི་ཡུལ་དུ་ནུར་བཞག་པ་འབུམ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་ལ། ལ་དྭགས་སུའང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།

ས་ཡིད་ནུར་བཞག་གྱི་ལོ་ལྔའི་རྗེས་སུ་ ༡༥༠༥ ཡི་ནང་ཨི་རག་པ་ཤི་ཡ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་མྲི་ར་ཤ་མས་ཨུལླ་དྡི་ན་བོད་རིགས་དང་སྦལ་ཏི་ཡུལ་དུ་སླེབས། སྦལ་ཏིའི་མི་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་ཤི་ཡ་ཆོས་ལུགས་ལ་འཇུག་བཅུག སྦལ་ཏི་ཡུལ་དུ་ཤི་ཡ་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་དང་། དཀར་འཁྲིལ་དུ་ཤི་ཡ་མང་པོ་ཡོད་པའང་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།

སྦལ་ཏི་རྣམས་དང་ལ་དྭགས་ཀྱི་མི་རྣམས་མི་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་སྐད། ཆས་གོས། བཟའ་བཏུང་དང་ཤེས་རིག་སོགས་འདྲ་ཞིང་སྔོན་དུས་ཡུལ་ཁམས་གཉིས་ཀའི་བར་མཐུན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ལུས་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྐར་མདོའི་ཇོ་བོའི་སྲས་མོ་རྒྱལ་ཁ་ཏུན་མདུན་མར་བླངས། ཇོ་བོས་དེ་དང་མཉམ་དུ་རོལ་མོ་མཁན་ཁ་ཤས་ལ་དྭགས་ལ་བཛྫངས། དེ་རྣམས་ལ་ཕྱི་དབང་དང་གླེ་རུ་ས་གཞི་སྐྱལ་ཏེ་མཁར་མོན་དུ་བསྐོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་རབས་མཁན་དག་གིས་བཤད་ཚུལ་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཁོང་གི་སྲས་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དུས་ལ་སྦལ་ཏི་ཏ་ལམ་ཞིག་ལ་ཆུ་ཤོད་ཕྱོགས་སུ་ས་གཞི་སྐྱལ་ཏེ་གཞི་ཆགས་བཅུག་པར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་དེ་ཕྱོགས་སུ་མི་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཡིན།

ཆུ་ཤོད་ཀྱི་ཨི་མམ་བ་ཊྚ་དང་གླེའི་ཛ་མྨ་མས་ཇཱི་ད་གཉིས་ནི་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་བརྩིགས། དེ་ནས་མས་ཇཱི་ད་དེ་གཉིས་སུ་བླ་མ་སྟག་ཚང་གི་ཕྱག་པེར་དང་ཞབས་ལྗམ་སོགས་ད་བར་བཞག་ཡོད་པར་བཤད།

དེ་ལྟར་ལ་དྭགས་སུ་ཨིས་ལམ་ཆོས་ལུགས་པའི་མི་གྲངས་རིམ་པའི་མང་དུ་སོང་བ་ཡིན། གང་ཡིན་ཀྱང་སྔོན་ནས་ད་བར་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་འཛིང་འཐབ་སོང་བའི་སྐོར་འཆད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། མཐུན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཞིག་ལུས་པ་ནི་དཔེ་རུ་འོས་པ་བྱུང་ཡོད་དོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་དོན།

ཡིས་ལྷམ། ཿ མུ་སུལ་མྷན་གྱི་ཆོས་ལུགས།

སྲོལ་གཏོད་མཁན། ཿ འགྲོ་འཛུགས་མཛད་མཁན།

སྦྱིན་པ། ཿ གཞན་ལ་ནོར་སོགས་གཏོང་བ།

ཞལ་བཞེས། ཿ ཁས་བླངས། དམ་བཅའ། ཁ་ཆད།

རྒྱལ་རབས་མཁན། ཿ རྒྱལ་རབས་ལ་མཁས་པ།

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ ལ་དྭགས་སུ་ཡིས་ལྷམ་དུས་ཇི་ཙམ་ལ་སླེབས།

༢༽ ས་ཡིད་ཨ་ལི་ཤ་ཧམ་དནི་ལ་དྭགས་ནས་གང་དུ་བསྐྱོད།

༣༽ སྦལ་ཏི་ཡུལ་དུ་ནུར་བཁཤ་ནས་བསྐྱོད།

༤༽ ཤི་ཡ་ཆོས་ལུགས་སྦལ་ཏི་ཡུལ་དུ་སྤེལ་མཁན་སུ་ཡིན།

ཁག་གསུམ་པ། སློབ་ཚན་ནང་ནས་ཚིག་བདམས་ཏེ་འོག་གི་སྟོང་པ་ཀུན་སྐོངས།

ཆོས་ལུགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’ཁྲིམ་མཆེས’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’པོར་དགོས་པ་དང་། འཛམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’བག་མར་བླངས། སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དུས་ལ’’’’’’’’’’’’’’’’ཧ་ལམ་ཞིག’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’’བཙུག་པར་མཛད། མཱི་ར་ས་ཡིད་ཨི་ཧམ་དྷ་ནི་ལ’’’’’’’’’’’’’’ཡང་ཞུ་བ་ཡིན།

རི་འི་སེམས་ཅན།

ལ་དྭགས་ཀྱི་རི་ཀུན་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་གཉན། དགེ་བའམ་སྐྱིན། གཙོད་དང་ཤ་ཕོ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཀུན་ནི་ལ་དྭགས་ཀྱི་རི་ཡུལ་གང་སོང་སར་ཡོང་། བར་སྐབས་ཤིག་ལ་རི་དྭགས་འདི་ཀུན་མང་པོ་བསད་པས་དཀོན་པོ་མ་གདོགས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། ལོ་ཁ་ཅིག་གི་སྔོན་ནས་གཞུང་གིས་ལིངས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་སྒྲེལ། དེ་ཡིས་བྱས་ཏེ་རི་དྭགས་འདི་ཀུན་གང་སོང་སར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ནས་ད་ལྟ་ཁྱུ་ཁྱུར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། རི་དྭགས་ནི་རི་འི་རྒྱན་བཟང་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཞི་བའི་རྟགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། རི་ཀུན་ན་རི་དྭགས་མཐོང་བ་དང་མི་ཀུན་གྱི་སེམས་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་སྐྱིད་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་འཆར་རྒྱུ་ཡོད། སྡིག་ཅན་ལིངས་པ་ཀུན་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤ་ཟ་འདོད་དང་པགས་པ་གོན་འདོད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན།

དགེ་བཿ

དགེ་བ་ནི་ལ་དྭགས་ཀྱི་རི་མཐོན་པོ་ཀུན་དང་བྲག་བཟང་ཀུན་ལ་ཡོང་། ལ་དྭགས་པས་དགེ་བ་ལ་སྐྱིན་ཡང་ཟེར། ཁོ་ཡི་དབྱིབས་ནི་ར་ལྟར་ལ་སྤུ་མདོག་སེར་སྨུག་དང་བྲང་དང་གྲོད་པ་ཀུན་དཀར་པོ་ཡོང་། དེའི་ར་ཙོ་ཚིགས་མང་པོ་ཅན་རྒྱབ་ལ་གུག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཞོག་ཚོམ་རིང་པོ་ཡོང་། དེ་ཀུན་ནི་བྲག་གཟར་པོ་ཀུན་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པས་རྒྱུན་དུ་བྲག་བཟང་དཀྱིལ་ལ་སྡོད། སྐྱིན་མོ་ལ་ལྷན་མོ་ཟེར། ཕོ་ལས་གཟུགས་ཚུང་བ་དང་དཔྱིད་དུས་ཤར་བ་ན་རེ་ཙ་རེ་འམ་མཆེ་མ་ཡང་སྐྱེ། འདི་ནི་གཅན་གཟན་དང་། ལིངས་པའི་འཇིགས་པ་ནས་ཐར་ཕྱིར་ཉིན་གང་བྲག་བཟང་དཀྱིལ་དུ་དམ་སོ་གཏོང་གིན་སྡོད་ཡོང་། ས་སྲིབ་པ་དང་རྩྭ་ཟ་བར་ཕྱི་ལ་ཐོན། མཚན་གང་རྩྭ་ཟོས་ཚུ་བཏུངས་ཏེ་བྲག་བཟང་དུ་ལོག་འགྲོ་བ་ཡིན། རི་དྭགས་འདི་ལ་བཙན་ས་བཟུང་ནས་བསད་པས་གཅན་གཟན་དང་ལིངས་པས་གནོད་ཆེར་སྐྱོལ་མ་བཏུབ་པར་བདེ་བར་འཚོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཙོད༔

གཙོད་ནི་བྱང་ཐང་ཕྱོགས་སུ་མང་བ་ཡོང་། ཁོ་སྐྱང་ཐང་དང་ཐང་ག་ཀུན་ལ་གཉལ་གྱིན་འཚོ་བའི་རི་དྭགས་ཤིག་ཡིན། ཁོའི་སྤུ་མདོག་སྐྱ་དམར་ལ་བྲང་འོག་དང་སྒྲོ་འོག་ཀུན་དཀར་པོ་ཡོང་། དེའི་ར་ཙོ་ཕྲ་ལ་རིང་ཞིང་གཅུས་འཁོར་ལྷ་བུའི་ཆེགས་ཡོད་པ་དང་། སུག་ལག་ཀུན་ཡང་ཕྲ་མོ་རིང་པོ་ཡོང་། གཙོད་མོ་ལ་ལོ་རེར་གཙོད་ཕྲུག་རེ་འམ་མཆེ་མ་ཡང་སྐྱེ། འདི་ནི་བཙོ་ལྔ་ཉི་ཤུའི་ཁྱུར་བསྡད་དེ་ཐང་དང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩྭ་དང་ལོ་མ་ཀུན་ཟ། དེ་ནི་སྤྱང་པོ་དང་བང་རྩལ་ཅན་ཡོད་པས་ཆུ་ཚོད་རེའི་ནང་གི་ལོ་མི་ཏར་དྲུག་ཅུ་ཙམ་རྒྱུག་ཐུབ། གཙོད་ཀྱི་ཁྲུ་ལུ་ཧ་ཅང་འཇམ་པོ་དང་དྲོན་མོ་ཡོང་།

དེ་ཡང་གཙོད་ཕོའི་མཛིང་འཁོར་ལ་མ་གདོགས་མི་ཡོང་། གཙོད་ཁྲུལ་གོང་ཆེན་པོ་བྱེད། སྔར་ཡིན་ན་ཕད་དང་སྐྱེ་མོའི་ཁ་བཙེམས་པའི་སྐུད་པ་དཀྲོལ་ཕྱིར་གཙོད་ཀྱི་ར་ཙོ་ཆུང་ངུ་རེ་ཀད་པར་འདོགས་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ལ་གཅན། འཕར་བ་དང་སྤྱང་ཁྲུ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་འཚེ་བྱེད།

ཤ་ཕོ་ཤ་མོ༔

གཞན་ཡང་ལ་དྭགས་ཀྱི་རི་ལུང་གང་སར་ཤ་ཕོ་དང་ཤ་མོ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་། རི་དྭགས་འདིའི་གྲས་ནི་ལ་དྭགས་ཡོངས་སུ་མང་ཤོས་ཡོད། གཟུགས་དབྱིབས་ནི་ར་ལྷར་ལ་སུག་ལག་ཀུན་ཕྲ་མོ་དང་རིང་པོ་རི་འདབས་ཀྱི་ཐང་ཀུན་ལ་ཁྱུར་བསྡད་དེ་རྩྭ་ཟ། ཆུ་མིག་ཀུན་ལ་ཆུ་འཐུང་བར་འབབ། ཤ་མོ་ལ་ལོ་རེ་ལ་རེ་འུ་རེ་སྐྱེ།

སུ་སུར་མཆེ་མ་ཡང་སྐྱེ། སྤྱིར་ཡིན་ན་རི་དྭགས་འདིའི་རིགས་ལིངས་པ་ཀུན་གྱིས་མང་ཆེ་བ་གསོད་པ་ཡིན། ཅི་ལ་ཞེ་ན། འདིའི་རིགས་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་མོའི་རི་ལུང་གང་སར་ཡོད་པས་སོ། གཟིག གཅན། འཕར་བ། གཡི་དང་སྤྱང་ཁྱུས་ཀྱང་རི་དྭགས་འདི་ཀུན་མང་ཆེ་བ་གསོད་པ་ཡིན། འདི་ཁྱུར་བསྡད་དེ་རྩྭ་ཟ་དུས་ཤ་ཕོ་གཅིག་ས་གནས་མཐོ་ས་ཞིག་ཏུ་བསྡད་ནས་ལིངས་པ་དང་གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་ལ་བྱ་ར་བྱེད། གལ་ཏེ་འཇིགས་སྣང་བྱུང་བ་དང་དེས་རི་དྭགས་གཞན་ཀུན་ལ་བརྡ་སྤྲོད། དེ་ནས་ཚང་མ་བྲོས་ཏེ་ས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོའོ།།

འཕྱི་བ༔

ལ་དྭགས་ཀྱི་ཕུ་ལྷགས་ཀུན་ལ་འཕྱི་བ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ཁོའི་དབྱིབས་ནི་ཁྱི་གུའི་གཟུགས་ལྷར་ལ་གཟུགས་པོ་རྒྱགས་པ་དང་ལྟི་ད་ཅན། རྣ་བ་ཆུང་ཆུང་སུག་ལག་ཐུང་ཐུང་ཡོད་།

ཁོ་ཡི་སྤུ་མདོག་སེར་སྐྱ་ལ་བྲང་དཀར་པོ། ཁ་སྤུ་རིང་པོ་ཡོད། དེའི་ཚང་ནི་ཆུ་དང་ཉེ་བའི་རི་འདབས་དང་སྤང་ཀུན་ལ་ཁུང་བུ་རིང་པོར་འདྲུས་ནས་བྱེད། ཁོས་རི་རྩྭ་འབོལ་མོའི་རིགས་ཟ། དཔྱིད་ཀ་ཕུ་ལྗགས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་ལྡང་པ་འབོལ་མོ་ཡང་ཟ། ལོ་རེའི་ནང་འཕྱི་ཕྲུག་བཞི་ལྔ་རེ་སྐྱེབས་ལ་སྐྱེ། ཁོ་ཡར་ལངས་ཏེ་ལག་པས་རྩྭ་ཟ། མི་དང་གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་བྱུང་བ་ན། ཕེ་རི་དིག་དིག་ཟེར་བཞིན་སྐད་རྒྱབ། དེ་དུས་ཚང་གི་ཕྱི་ལ་ཡོད་པའི་འཕྱི་བ་ཚང་མ་ཚང་ནང་དུ་འཛུལ། འཕྱི་བ་ལ་སྤྲང་ཁྲུ། འཕར་བ་དང་ཁྲིས་གནོད་འཚེ་བྱེད། སླག་གིས་ཀྱང་ འཕྱི་བ་གསོད། གྲང་འབབ་པར་ཉེ་བ་ནས་ཁོ་རྩྭ་མ་ཟ་བར་ཆུ་ཁོ་ན་བཏུངས་ཏེ། ཁོག་པ་དང་ནང་རོལ་རྒྱུ་མ་ཀུན་གཙང་མ་བྱེད། དེ་ནས་གྲང་བབས་པ་དང་རྩྭ་སྐམ་པོ་འཇམ་པོ་གདན་ལ་བཏིང་། ལུས་ལའང་གོན་ཏེ་མ་བུ་ཚང་མ་ས་ཁུང་དུ་དགུན་གང་ཉལ་བ་ཡིན། དཔྱིད་དུས་ཤར་བ་དང་ས་ཁུང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་རྩྭ་ཆུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་འཚོའོ།།

རི་བོང༔

ལ་དྭགས་ཀྱི་ཐང་དང་རྫ་གསེབ་ཀུན་ཏུ་རི་བོང་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ཁོའི་རྣ་མཆོག་གྲོང་གྲོང་རིང་པོ་དང་ལག་པ་ཐུང་ཐུང་གཟུགས་པོར་སྤུ་འཇམ་པོ་ཡོད། ཁོས་རྩྭ་དང་ལོ་མ་འབོལ་

མོའི་རིགས་ཟ། རི་བོང་མོ་ལ་ལོ་རེའི་ནང་ཕྲུག་གུ་བཞི་ལྔ་རེ་སྐྱེ་བས་ལ་སྐྱེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྤུ་མེད་གཅེར་བུ་དང་། མིག་ཡང་མ་འབྱེད་པ་ཡོད་། ཉིན་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ཤ་མའི་འོ་མ་དང་དེ་ནས་རྩྭ་ཞིན་དུ་འགོལ་མོའི་རིགས་ཟ། དེ་ནི་བང་རྩལ་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོ་རྒྱུག་དུས་མཚོངས་བང་གཏོང་། དེ་ནི་བསྐྱུམ་འཕྲུ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་མཆོང་ཐུབ། དེ་ལ་སྤྱང་ཁྱི་དང་གླག་གིས་གནོད་པ་བྱེད། ཁོའི་ལག་པ་ཐུང་ཐུང་ཡོད་པས་གྱེན་ལ་མ་གཏོགས་ཐུར་ལ་རྒྱུག་མི་ཐུབ། ཁོ་ལ་དགྲ་བྱུང་བ་དང་ཕ་བོང་ངམ་རྫ་གསེབ་ཏུ་ཡིབ། ཁོའི་རྣ་བ་བོང་བུ་ལྟར་ཡོད་པས་རི་བོང་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

གོང་མོ་དང་སྲེག་པཿ

ལ་དྭགས་ཀྱི་ཕུ་དང་རི་མཐོ་ས་ཀུན་ལ་རི་བྱ་ (གོང་མོ་) ཡང་མང་པོ་ཡོད་། འདི་ནི་མཛེས་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་ཡི་གཤོག་པ་ཀུན་ཁྲ་བོ་དང་ཁ་མཆུ་དང་རྐང་པ་ཀུན་དམར་པོ་ཡོད་། བྱ་འདི་ཁྱུར་བསྡད་དེ་འབྲུ་སྣ་དང་འབུ་སྲིན་སོགས་ཟ། དེ་བཞིན་དུ་ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བྱ་སྲེག་པ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་། སྲེག་པ་ནི་རི་བྱ་གོང་མོ་ལྟར་ལ་གཟུགས་བོངས་ཆུང་། བྱ་འདི་གཉིས་གཟུགས་པོ་ལྕིད་ཅན་ཡིན་པས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་ཐག་རིང་པོར་འཕུར་མི་ཐུབ། བྱ་འདི་གཉིས་ཀས་རྫ་གསེབ་ཏུ་སྒོ་ང་མང་པོ་བཏང་ནས་བྱ་ཕྲུག་གཏོན། རི་བྱ་དང་སྲེག་པ་ལ། ཞྭ་སྤྲེ་མོང་། ཁྲ་དང་གླག་གིས་གནོད་པ་བྱེད། ཡིངས་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྙི་སོགས་བཙུགས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤ་ཟ། ད་ལྟ་ནི་གཞུང་གིས་འཚོ་བ་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཀག་ཁྲིམས་སྲི་ལ་ཡོད་

པས་བདེ་བར་འཚོ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། གཤམ་གསལ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མིང་གི་དག་ཆ་ཞིས་པར་གྱིས།

གཉན། དགོ་བའམ་སྐྱིན། གཙོད། ཞ་ཕོ། འཕྱི་བ།

རི་བོང་། སྤྱང་ཁུ། རི་བྱ། སྲེག་པ། སྲེ་མོང་།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ རི་བྱ་དང་སྲེག་པ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་།

༢༽ འཕྱི་བས་དགུན་སྐྱིབ་དུས་གང་བྱེད།

༣། གཙོད་ཟེར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དམ།
༤། དགོ་བ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན། དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།
༥། གོང་མོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད།

ཁག་གསུམ་པ། གཉན་ཟེར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེའི་སྐོར་ལ་རང་ཚིག་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིག་ཕྲེང་༧༥བྲིས།

ཁག་བཞི་པ། གསམ་གསལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀུན་ཤེས་པར་གྱིས།

ཁྲུང་ཁྲུང་། - མཇུག་ནག མགྲིན་རིང་།
བྱ། - འདབ་ཆགས། སྒོང་སྐྱེས། ཚངས་སྐྱེས། ཡན་ལག་དྲུག་པ།
བྱ་ཕོ། - ཟངས་ཟེ་ཅན། ནོར་བུའི་མགྲིན་པ་ཅན། མཚན་མོ་རིག་པ།

ཁག་ལྔ་པ། གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་ཤེས་པར་གྱིས།

དགུ་ལ། ཿ རྩ། སྲིན་པོ། གཏེར།
བཅུ་ལ། ཿ ཁྲོ་བོ། འཁོར་བ། ཕྱོགས། སྟོབས། སོར་མོ།
བཅུ་གཅིག་ལ། ཿ བདེ་བྱེད། བདེ་འབྱུང་། དབང་ཕྱུག བྱེད་པ།
བཅུ་གཉིས་ལ། ཿ རྟེན་འབྲེལ། ཁྱིམ།
བཅུ་གསུམ་ལ། ཿ འདོད་པ། གདུགས། སྨྱོས་བྱེད།
བཅུ་བཞི་ལ། ཿ སྲིད་པ། ཤེད་བུ། མ་ནུ།
བཅོ་ལྔ་། ཿ ཚེས། ཉིན་ཞག

ལག་བཟོ།

བཟོ་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྔའི་ནང་ཚན་རྩད་ཆེ་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྐལ་ལྡན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ནི་བཟོ་རིག་པའོ་ཞེས་པ་ལྟར། རང་ལ་བཟོ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཡང་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། མ་ཚད་རང་ལའང་གཞན་གྱི་རྩེ་བ་དང་བཀུར་སྟི་བཟང་པོ་འཐོབ། དེ་ལྟ་བུའི་བཟོ་ལ་ལུས་བཟོ། ངག་བཟོ་དང་། ཡིད་བཟོ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཟོའི་རིགས། གར། རི་མོ། རྩིག་བཟོ། ཤིང་བཟོ། ལྕགས་བཟོ་དང་དེང་སང་གི་འཕྲུལ་འཁོར་བཟོ་བ་སོགས་ཚང་མ་ཡིན། ངག་བཟོ་ནི། འདོན་པའི་དབྱངས། གླུ་ལེན་ཚུལ། གསུང་མགུར་དང་གཞན་ཡང་གླུ་སོགས་གདངས་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་ཡིན། ཡིད་བཟོ་ནི། མི་རང་རང་གི་བསམ་པ་ངན་པ་ཀུན་མེད་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཟང་པོ་ཀུན་ཡིན། ངག་བཟོ་དང་ལུས་བཟོ་གཉིས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡང་ཡིད་ཡིན་པས། མདོར་ན་རིག་གནས་ལྔ་པོ་ཡིད་བཟོའི་ནང་དུ་བསྡུ་བ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཚད་རིག་པའི་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་པོ་ཡང་བཟོའི་ནང་དུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གར་ལ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གར་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་གར་གཉིས་ཡོད། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གར་ནི་རང་རེའི་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་མཆོད་དག་གི་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཀུན་གྱིས་འཆམས་མཛད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནང་བཞིན་གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤམས་ཏེ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གར་མཛད་པ་དེ་འང་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་པའི་གར་ནི། བདུན། ཟླ་གང་། ལོ་གསར་དང་དགའ་སྟོན་ཀུན་གྱི་སྐབས་ཕོ་མོ་ཚང་མས་གར་རྩེ་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བོད་པའི་བྲོ་དང་། བྱང་ཐང་པའི་ཞབས་བྲོ་སོགས་ཀྱང་ཡིན།

རི་མོ་བྲིས་ཏེ་སྐུ་སོགས་བཞེངས་བ་ལ་ཐིག་འདེབས་དགོས། ཐིག་བཏབས་ཏེ་དཔེ་ཚའི་ནང་དུ་བཤད་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་མ་གཏོགས་གང་བྱུང་འབྲི་མི་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དབྱངས་ནི་གསུང་མགུར་དང་གླུ་གཞས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་གདངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུག་སྙན་པོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཀུན་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་གར་སོགས་དང་དབྱངས་སྙན་པོའི་སྒོ་ནང་གླུ་ལེན་པ་དང་འདོན་པ་འདོན་པ་ལའང་དང་པོ་ཀུན་སློང་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་དགོས་པས་ཡིད་བཟོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་དར་ཡོད་པའི་བཟོ་ལས་ཚང་མ་གོང་གི་བཟོ་གསུམ་པོའི་ནང་དུ་ཅི་རིགས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན།

ལུས་བཟོ་ལ་མཆོག་དང་དམན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། ལུས་བཟོ་མཆོག་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱི་བྲང་དགོན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ནང་རྟེན་སྐུ་འདྲ། ལྡེབ་རིས། ཞལ་ཐང་། མཆོད་རྟེན། མ་ཎི་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་རབ་དང་། ལྕགས་རག་འཁར་བ་གསུམ་འབྲིང་དང་། འཇིམ་པ། རྡོ་དང་ཤིང་གསུམ་སྐུ་འདྲ་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་བཟོ་བའི་རྒྱུ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་འདྲ་སོགས་ཆུང་བ་སོར་གཅིག་ནས་ཆེ་བ་ཡིཏ་བདུན་ཙུ་བར་བཞེངས་ཐུབ། མ་ཚད་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཡང་བཞེངས་ཐུབ་པ་ཡིན། རང་ཅག་གི་ལ་དྭགས་སུ་རྫོན་གྱི་གསེར་མགར་མཁས་པས་བཞེངས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཤོས་ནི་ཤེལ་གྱི་མཁར་དུ་བཞུགས་ཡོད།

ཉེ་ཐུབ་དཔོན་ངག་དབང་ཚེ་རིང་གིས་བཞེངས་པའི་ཁྲི་རྩེ་དགོན་གྱི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ། ཧེ་མི་དགོན་གྱི་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གཉིས་ཀ་ནི་ད་བར་ལ་དྭགས་སུ་འཛམ་པ་ལ་བཞེངས་པའི་སྐུ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། རྡོ་ལ་བཞེངས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཤོས་ནི་དངུལ་འབིགས་སུ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ནང་དུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ལྟ་བུ་ཡིན། ཐང་ག་ལ་བཞེངས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཤོས་ནི་ཧེ་མི་དགོན་གྱི་གུ་རུའི་སྐུ་ཐང་དང་སྟག་སྟོན་དགོན་གྱི་སྐྱོབ་པའི་སྐུ་ཐང་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ཡང་འཚེམ་གྲུབ། བཏགས་གྲུབ། ལྷན་བཏབ་དང་བྲིས་ཐང་སོགས་ཏ་ལས་ཤིང་ངོ་མཚར་བའི་སྐུ་ཐང་མང་པོ་ལ་དྭགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཀུན་དང་མཁར་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

གཞན་ཡང་རྩིག་པའི་ལྡེབ་རིས་གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལ་བྲིས་ཡོད་པ་ནི་དེ་

མི་དགོན་གྱི་འདུ་ཁང་རྙིང་པ། ཤེལ་མཁར་ཐུབ་པའི་འདུ་ཁང་གི་ལྡེབས་རིས་དང་ཨ་ལྩི་ཆོས་འཁོར་གྱི་རི་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་རི་མོའི་རྒྱལ་གཞན་ལ་ངོམ་མཆོག་པ་མང་པོ་ཡོད། བཟོ་བཀོད་ངོ་མཚར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་དངུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནི། ཏེ་མི་དགོན་གྱི་འདུ་ཁང་

བར་མའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་རིག་པ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དགོན་པ་དང་མཁར་མང་པོར་དངུལ་གདུང་བྱིན་རླབས་ཆེ་ལ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་མང་པོ་རང་གི་བཟོ་བཀོད་ངོམ་བཞིན་བཞུགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གདུང་ཁྱད་པར་ཅན་བཞེངས་མཁན་བཟོ་པ་མཁས་པ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ནང་བཞིན་རང་ཡུལ་གྱི་ཤོག་རྫ་ལ་བྱུས་པའི་མཐིང་

ཤོག་ཐོག་གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་སོགས་ལ་བྲིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབུམ་སོགས་གསུང་རབ་མང་པོ་ལ་དཔེ་དགོས་ཀྱི་དགོན་པ་མང་པོར་བཞུགས་ཡོད། བ་མགོའི་བྱམས་པའི་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པའི་གསེར་དངུལ་ཟངས་ཀྱི་སྣག་ཚ་ལ་བྲིས་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་མེད་པ་དེ་ནི། དཔོན་ཆེན་ནམ་མཁའ་དཔལ་མགོན་གྱིས་བཞེངས་པ་ཡིན། དེ་ནང་བཞིན་སྡེར་གྱི་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་བའི་སྲོལ་ད་བར་མ་ཉམས་པར་ཡོད། ད་དུང་ཡང་དེ་ཀུན་ཉམས་སུ་མ་བཅུག་པར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ལུས་བཟོ་དམན་པ་ནི། རྩིག་བཟོ། ཤིང་བཟོ། གསེར་བཟོ། དངུལ་བཟོ། ལྕགས་བཟོ། བལ་བཟོ། འཚེམ་བཟོ། ལྷམ་བཟོ། སོགས་ཡིན། རྩིག་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གླེའི་དཔལ་མཁར། ཤེལ་གྱི་མཁར་དང་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩིག་བཟོ་ཀུན་ཡིན། གཞན་ཡང་ཀིའུ་བྲག་གི་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་མཆོ་ཐང་རིང་མོ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བརྟན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཞེངས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བདེ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་བས་སྔོན་ལ་བཞེངས་པའི་མཆོ་ཐང་རིང་མོ་དེ་དང་ཛ་ནང་ཐང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོ་ཐང་ཀུན་ནི་སྐམ་བརྩིགས་ཀྱི་རྩིག་བཟོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན།

ཀ་ལག་དང་སེ་མེན་ཊ་ལྷ་བུ་ཁྲིམ་གང་མེད་པར་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་སོང་ཟིན་ཡང་ད་དུང་མ་ཞིག་པར་ལུས་ཐུབ་པ་དེ་ནི་རྩིག་དཔོན་མཁས་པའི་ལག་རྩལ་གྱི་དཔེ་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་བཟོ་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་ཨ་ལྕི་ཆོས་འཁོར་གྱི་གསང་སྔགས་ཤིང་བཟོ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་སོང་ཟིན་ཡང་ད་ལྟའང་ཤིང་བཟོའི་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོམ་བཞིན་ཡོད། གཞན་ཡང་ཧེ་མི་གོན་ཚང་། རི་རྫོང་དགོན་དང་གླེའི་དགོན་པ་སོ་མ་རྟ་ཤིང་ལ་བརྐོས་པའི་པར་ཤིང་མང་པོ་ཡོད།།

དེ་བཞིན་དུ་སྒོ། སྐར་ཁུང་། ཛ། ཆོས་ཁྲི། མཆོད་གཤོམ། ཕག་སྣ། ལྕོ་ཀུལ། ཤིང་བརྩེགས། སྒོ་སྒྲིག། རྒྱ་དྲ། སླངས། ཤེན། ཅོག་ཙེ། ཕྱེ་ཕོར། གཟེམ། པང་ཁ། ཐུད། ཁ་བཟེད།

ཟོ་བ། གཞོང་པ། གཟར་བུ། ཕང་། ལག་ཞུད། སྐོར་རུ། ཐོང་གཤོལ། གཉའ་ཤིང་། ཁྱིམ་བུ། ཅེལ་པོ། ཅོག་ཙེ་འབྲུག་བཀོས་མ་སོགས་ད་ཅང་གི་དགོས་མཁོ་ཆེ་ལ་བཟོ་ཁྱད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད། དེ་ཀུན་བཟོ་བ་པོ་ཤིང་མཁན་ཡང་མཁས་པ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ནང་བཞིན་གསེར་གྱི་མཆོད་རྫས། གསེར་གྱི་གའུ། གསེར་གྱི་ཕྱེ་མ་ལབ། ཨ་ལོང་། སོར་གདུབ། ལག་གདུབ། སོ་འདུས། ཕྱོ་ཚ། དངུལ་གྱི་གའུ་མཁལ་བཟོ་མ། བབ་ལེ་མ། ཐུབ་ཅེ། འཛིན་ཐག འདབས་སྲུང་། ག་གུལ། པད་འདབ། ཧུ་མར། ཛོ་གེན། གན་སེར། སྲུབ་རྩེ་སོགས་གསེར་དངུལ་ལ་གཡུ་བྱུར་གྱི་ཕྲ་རྒྱན་བཀོད་དེ་རི་མོ་དང་ཚགས་དང་པ་ཏྲ་སོགས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བཟོ་བཀོད་ངོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་བཟོ་མཁན་གྱི་གསེར་བཟོ་བ་ཡང་སྔར་ནས་ད་བར་དར་རྒྱས་ངང་ཡོད།

བཟའ་བཏུང་གི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གྲས་ཟངས་བུ། ཐུམ་བུ། ཁྲའུ། སྒོར་མོ། ཆང་རྐྱན། ཇ་ཏིབ། མེ་སླང་། ཁྲ་ཀྲུག གསོལ་དཀར། འདོན་སྐྱོགས། ཆབ་ཐུར། ཐུར་མ། ཏིང་དང་མཆོད་ཀོང་སོགས་ཀྱང་དངུལ་ཟངས་རག་གསུམ་ལ་བཅོས་ཏེ་གསེར་ཚགས་དང་རི་མོ་ངོ་ཚར་ཅན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་བཟོ་ཤེས་པའི་གསེར་མགར་མཁས་པའི་ལག་བཟོའི་རྒྱུན་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་ཡོད།

ལྕགས་བཟོ་ལ་སྟ་རེ། སྟེའུ། རལ་གྲི། གྲི ཏོག་ཙེ། རྨ་ལྕགས། ཁབ་སྒྲོམ། བསངས་ཕོར། གཟོང་དང་རྡེ་བ་སོགས་བཟོ་བ་མ་ཚད་མེ་མདའ་བཟོ་ཤེས་པ་ཡོད། ཟོ་ར་ཕར་གྱི་དམག་གི་སྐབས་ལ་དྭགས་ཀྱི་ལྕགས་བཟོ་པ་ཚང་མས་མེ་སྒྲོགས་ཀྱང་བཅོས། དེང་སང་ནི་ལྕགས་ཀྱི་བཟོ་ཡང་ཡར་རྒྱས་སོང་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་རི་མོ་དང་ཕྲ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱན་པའི་ལྕགས་ཐབ་རེ་ལ་རིན་སྒོར་ ༥༠༠༠༠ ཙམ་བྱེད་པ་ཡང་མང་པོ་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་ཡིན། བལ་ལས། བལ། ལེ་ན། ཁུ་ལུ། རྩིད་པ། རལ་སོགས་ལ་རང་རེའི་ཕོ་མོ་ཚང་མས་རྨེལ་གསེད་བཏངས་ཏེ་ཕང་དང་སྐོར་རུ་སོགས་ལ་སྣལ་མ་བཀལ་ཏེ་ཐགས་མཁན་ཚང་མས་སྣམ་བུ། ཤུལ། རྩུག་ཐུལ། རྩུག་གདན། སྟེའུ། འཕྱར་ལི་དང་ཕད་ཚ་སོགས་འཐག་པ་ཡིན། འཚེམ་བཟོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣམ་བུ་ཀུན་ལ་

རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོན་བཏངས་ཏེ། ཕོ་གོས་མོ་གོས་སོགས་འཚེམ་པོ་པ་ཚང་མས་འཚེམ། དེ་མ་ཚད་སྐྲ་མོ། སྐྲེའུ། ཕད་དང་འཕྱར་ལི་ཡང་འཚེམ། པགས་པའི་ཏི་པི། ཕོ་ཏིབ། གྲུ་ཏིབ། ཕད་ཏིབ། ཀན་ཊོབ། པ་བུ་ཐིག་མ། ཁྲུ་ལུའི་པ་བུ། ལ་པུལ། ཀྲད་ལྷམ། ཤད་སླག་ཐོགས་དང་སྟག་བཀྲ་སོགས་ལྷམ་ཞྭ་མོ་དང་གོས་ཀྱི་རིགས་འཚེམ་པའི་འཚེམ་བཟོ་ལ་དེ་ང་སང་སྔར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

ངག་བཟོ་ལའང་ལུས་བཟོ་ལྟར་མཆོག་དང་དམན་པ་གཉིས་ཡོད། ངག་བཟོ་མཆོག་ནི། ཞལ་འདོན་གདངས་དབྱངས། མགུར་དང་ཚོས་གླུའི་གྲས་ཀུན་ཡིན། ངག་བཟོ་དམན་པ་ནི། གླུའི་རིགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གླུ། བག་སྟོན་གྱི་གླུ། འཁྱིང་གླུ། གཞུང་གླུ། ཆང་གླུ། གཤོན་གླུ། ཚིག་གླུ། གྲོགས་གླུ་དང་ཞབས་བྲོའི་གླུ་སོགས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གླུ་ལེན་མཁན་མཁས་པའི་རྒྱུད་པ་ཡང་ལ་དྭགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཡོད།

གོང་དུ་བཤད་པའི་བཟོ་རིགས་ཕལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ཆ་ཡང་ལ་དྭགས་རང་ནས་འཐོན་པ་ཡིན། སྔོན་དུས་གཤམ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙང་མཐའ་སོགས་ནས་གསེར་བཏོན་པ་དང་། ཟངས་དཀར་ནས་ཆུ་ཟངས། ཕ་མདའ་དང་ལྕགས་ར་ས་སོགས་ནས་ལྕགས། ཨ་ལམ་ཏི་ལད་ནས་ཤིང་དང་སོལ་བ། ཟངས་དཀར་གྱི་རི་སོགས་ནས་ཤོག་བུ་བཟོ་བའི་རྩ་དང་བྱང་ཐང་ནས་བལ། ལི་ན། ཁྲུ་ལུ། རྩེད་པ། རལ་སོགས་འཐོན།

དེ་ལྟ་བུའི་བཟོའི་རིགས་ཀུན་མི་རབས་ནས་མི་རབས། ཕ་ནས་བུ། བུ་ནས་ཚ་བོ། ཚ་བོ་ནས་ཡང་ཚ་སོགས་བརྒྱུད་དེ་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་པ་ཡིན། གོང་གི་བཟོ་དེ་ཀུན་ནི་འཕྲུལ་འཁོར་གཏན་ནས་མ་བཀོལ་བར་ལག་བཟོ་གཙང་གཙང་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་ཚང་མས་ཀྱང་བྱུང་ན་ལག་བཟོ་ཀུན་དང་མ་བྱུང་ནའང་ལག་བཟོ་སྣ་རེ་སྣ་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་ཐབས་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

སྐལ་ལྡན།	༔	བསོད་ནམས་ཅན། བསོད་བདེ་ཅན།
མཛེས་སྡུག	༔	མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ།
གཙོ་བོ།	༔	ཁག་ཆེ་བ། མཆོག དྲག་ཤོས།
ཕལ་པ།	༔	དཀྱུས་མ། སྤྱིར་བཏང་བ།
རག	༔	ར་གན།
འཁར་བ།	༔	མདོག་སེར་ཡམ་ཅན་གྱི་ལིའི་རིགས་ཤིག
འཛིམ་པ།	༔	མར་ཀ་ལག་རས་བལ་ཤོག་བུ་སོགས་བསྲེས་ནས་བྱས་པའི་རྫོག
ཚ་སྣམ་མཆོད་གཤོམ།	༔	མཆོད་རྫས་སོགས་བོར་སའི་སྣམ་ཅོག
རྒྱ་དྲ།	༔	ཤིང་དྲ། དྲ་མིག
སྙན་འཛེབས།	༔	རྣ་བར་སྙན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ།

ཁག་གཉིས་པ། འོག་གི་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ བཟོ་རིག་པ་ཅི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

༢༽ བཟོ་རིག་པ་ལ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཡོད་དེ་གང་གང་ཡིན།

༣༽ ལ་དྭགས་ཀྱི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་བཟོ་ལས་རྩད་ཆེ་བ་རྣམས་ཤོད།

༤༽ རིག་གནས་དང་་བཟོ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཤེས་རིག་སྤྱི་ལ་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཁག་ཅན་ཡིན།

༥༽ ལ་དྭགས་རང་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱུ་ཆ་རྣམས་གང་གང་ཡིན།

ཁག་གསུམ་པ། འོག་གི་བར་སྟོང་ཀུན་སྐོངས།

རང་། ལེགས་པར། འཛིན། སྐྱེ་བོ། ཕན་ཐོགས། རྗེས་སུ།

སྐལ་ལྡན་རྗེས་སུ……………པའི་ཐབས་བཟོ་རིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར……………ལ་བཟོ་……………ཤེས་ན……………གཞན་ཡང……………གཟུང་བ་ལ……………ཆེན་པོ་ཡོད།

ཁག་བཞི་པ། གཤམ་གསལ་ཚིག་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་བྲིས།

ལུས་བཟོ། ངག་བཟོ། ཡིད་བཟོ། གསེར་བཟོ། ལྕགས་བཟོ། རྩིག་ བཟོ། ཤིང་བཟོ།

ཁག་ལྔ་པ། མིང་གཅིག་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཚུལ།

ཀུན་ཁྱབ། ཿ ནམ་མཁའ། ཕྱོགས།

དཀའ་ཐུབ་ཅན། ཿ སྤང་སྤོས། ལྷ་དབང་ཕྱུག

ཁྱུ་མཆོག ཿ གླང་པོ་ཆེ། རྟ། གླང་ཧོ།

མཁའ་འགྲོ ཿ ལྷ། བྱ་ཁྱིའུ། མདའ།

གྲུ་གྲུར་འགྲོ ཿ དུ་བ། སྦྲུལ། ཆུ།

དགུང་། ཿ ནམ་མཁའ། མཚན་དུས།

ངན་སེལ། ཿ རྩ་ཀུ་ཤ། རམ་པ། ཆུ།

གཅོད་བྱེད། ཿ སོ། ལག་པ། ཟོར་བ། གྲི

གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ།

སྔོན་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ (ཨཕ་ག་ནི་སྟན) ཡུལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱན་མེད་འབྱོར་ལྡན་ནམ་ཨི་ནྡྲ་བོ་དྷི་ས་སྲིད་དབང་སྐྱུར་དུས་རྒྱུ་ནོར་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པའི་སྲས་མེད་པས། སྲས་འབྱུང་ཆེད་རྒྱལ་པོས་ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་འབུལ། མར་ངན་སོང་ལ་སྦྱིན་པ་ཞིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྩལ་པས། རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་རྣམས་སྟོངས། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནས་ནོར་བུ་བླང་ཕྱིར་ཚོང་དཔོན་ནོར་བུ་བཟང་པོ་

བཏང་བས། དེས་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་བསྣམས་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་ལོག་སྟེ་བསྐྱོད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་ཞིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། ནོར་བུ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱན་གཅིག་བྱེ། མཚོའི་དཀྱིལ་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ན་འཇའ་འོད་འཁྲིགས་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ། ཆོས་བློན་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ལ། ཡ་གི་ན། འཇའ་འོད་སྤྲིན་ལྟར་འཐིབས་ཏེ་འདུག་པ། ཅི་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲིས་པ་ན། བློན་པོས་ཆོས་རྒྱལ་མཁྱེན། ཡ་གི་ན། དན་ཀོ་ཥའི་མཚོ་ལས་ངོ་མཚར་པདྨའི་

སྡོང་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ཞིག་བཞུགས་ཏེ་འདུག རྒྱལ་པོའི་སྲས་སྐལ་མཛད་ན་འོས་པ་འདུག་ཞུས་པས། ཆོས་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་དན་ཀོ་ཁྲའི་མཚོ་གླིང་དུ་ཕེབས། དེར་མཚོའི་དཀྱིལ་ན་པདྨའི་སྡོང་པོའི་སྟེང་ན་ཁྱེའུ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པ་མཛལ་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱན་ཡ་གཅིག་ཀྱང་བྱེ་བས། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་འཁྲུངས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ཞིན་སྐུ་བསྟོད་འདི་ལྟར་ཕུལ།

ཨེ་མ་ཧོ། མ་བཅོས་སྤྲོས་བྲལ་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །
བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །
པད་སྡོང་ལས་འཁྲུངས་བླ་མ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། །
སྐུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ཕུལ་ཏེ།

ད་ནི་བདག་ལ་སྲས་མེད་པས་སྲས་སྐལ་དུ་བདག་གི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པར་མཛོད་ཅིག ཅེས་ཞུས་པས། གཞོན་ནུས་ཀྱང་སྐལ་བཟང་ཡབ་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་ཆོག་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས། དེས་ན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རྗེས་སུ་སྤྲེ་ལོ་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་བརྟུས་ཏེ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོའི་མཁར་དུ་རྒྱལ་སྲས་མཛད་དེ་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་དབང་ཟླ་བའི་སྲས་མོ་འོད་འཆང་མ་བཙུན་མོར་ཞུས། ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཟས་དང་གོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། དབུལ་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་མེད་པར་མཛད་དོ།།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བཞིན་བཞུགས་པ་ལ་ཐུགས་མ་མཉེས། ཡབ་ཡུམ་ལ་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་ཆོས་ལ་ཕེབས་པ་ན། ཡབ་ཡུམ་དང་བཙུན་མོ་འོད་འཆང་མ་ལ་ཐུགས་མཆེར་བཟོད་མི་

ཐུབ་པ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ནམ་སླེབ་འོང་མིན་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩོལ་བཞིན་བཙུན་མོ་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས།

སྙིང་རྗེ་བའི་གྲོགས་གཅིག་འོད་འཆང་མ། །
སྐྱ་ངན་མ་བྱེད་ང་ལ་གསོན། །
དོ་ནུབ་ཙམ་ཡང་མི་འཆིའི་གདེངས་ནི་མེད། །
རྟག་ཏུ་སྤྱོད་གྲབས་བྱེད་པ་བདུད་ཀྱིས་བསླུས། །

གཞིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་བྱུང་ན་སུ་ལ་རེ། །
དེ་བས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ལྷ་ཆོས་མཛོད། །
སྒྱུ་མའི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པར། །
བདག་གི་བསམ་དོན་ཆོས་བཞིན་འགྲུབ་པ་ལ། །
བར་ཆད་མ་བྱེད་ཆགས་མེད་ཆོས་ལ་ཐོངས། །

གསུངས་ཏེ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་སོ་ས་གླིང་དུ་བསྐྱོད།
དེར་བརྟུལ་བཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་ཅིང་བཞུགས། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་འགྲོགས། མཁའ་འགྲོ་མ་བདུད་འདུལ་མ་དང་ཞི་བ་འཚོས་གསང་བའི་དབང་བསྐུར། མ་སྲིང་མཁའ་འགྲོ་ཚང་མ་དབང་དུ་འདུས། དེ་ནས་ལ་དྭགས་བཟང་དཀར་གྱི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་བརྟལ་དུ་ཕེབས། དེར་ཚན་དུ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས་པས་ཀུན་དགའ་བོས་ཁྱེད་ཀྱི་མཁན་པོ་ངས་མི་འོང་། དེས་ན་ཨ་སུ་རའི་བྲག་ཕུག་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པྲ་ཧ་སྟི་བཞུགས་ཏེ་ཡོད། དེར་ཕེབས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛོད་ཞུས་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་མཛད། དེ་ནས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་སིངྷ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྒྱུ། པདྨ་གསུང་། ཡང་དག་ཐུགས།

བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན། ཕུར་པ་འཕྲིན་ལས། མ་མོ་རྦོད་གཏོང་། འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད། སྨོད་པ་དྲག་སྔགས་བཅས་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་སྐུར་ཟབ་མོ་ཞུས་ཏེ་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་གྲུབ་པ་ཐོབ།

དེ་ནས་ཟ་ཧོར་དུ་ཕེབས། ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ལྷ་ལྕམ་མནྡཱ་ར་ཝ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་བཞེས་པས། རྒྱལ་པོས་བཟུང་སྟེ་མེ་ལ་བསྲེགས། དེར་མེར་བླུགས་པའི་མར་རྣམས་མཚོ་དང་ཤིང་རྣམས་པདྨའི་སྡོང་པོར་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་གུ་རུ་ཟིལ་པ་འཁྲོམ་མེར་བཞུགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཞིན་ཏུ་འགྱོད་དེ་ཕྱགས་པ་ཞུས། ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་ལྷ་ལྕམ་མནྡཱ་ར་ཝ་བཅས་ཕུལ། དེར་ལོ་མང་རིང་མི་མངས་ཀུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བཞིན་བཞུགས།

སླར་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ན་བདུད་བློན་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་མེར་བསྲེགས་ཕུལ་ཀྱང་མེས་མ་འཚིགས་པའི་གྲུབ་རྟགས་བསྟན། མཚན་དུ་པདྨ་རྒྱལ་པོ་གསོལ།

མ་ག་དྷ་རུ་སུ་སྟེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་རྩོད་པ་བརྩད་ནས་གུ་རུ་རྒྱལ་བས། མཚན་དུ་གུ་རུ་སེངྒེ་སྒྲ་སྒྲོགས་གསོལ། དེ་ནས་འབྲུག་ཡུལ་སྤ་གྲོ་སྟག་ཚང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་བློན་འཁོར་བཅས་ཆོས་ལ་བཀོད།

བརྒྱ་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཏུ་བོད་ལ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་སཏྭ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༧༠༩ལོར་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དབུ་བཙུགས་ཏེ་བོད་དང་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ལྗོངས་རྣམས་སུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། གཞུང་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ ཆོས་རྒྱལ་སྲུན་མེད་འཁོར་ལྷན་ཅིའི་ཕྱིར་དབུལ་པོར་གྱུར།

༢༽ རྒྱལ་པོའི་སྲུན་གཉིས་ཀ་ཅི་ལྟར་བྱེ།

༣༽ རྒྱལ་སྲིད་སྐྱངས་ཏེ་ཁོང་གང་དུ་ཕེབས།

༤༽ གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཅི་མཛད།

༥༽ སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་པོ་གང་གང་ཡིན

ཁག་གཉིས་པ། གཞུང་གསལ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་བྲིས།

ངོ་ནུབ་ཙམ་ཡང་མི་འཆིའི་གདེངས་ནི་མེད། །

རྟག་ཏུ་སྡོད་ཐབས་བྱེད་པ་བདུད་ཀྱིས་བསླུས། །

གཞིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་བྱུང་ན་སུ་ལ་རེ། །

དེ་བས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ལྷ་ཆོས་མཛོད། །

ཁག་གསུམ་པ། གུ་རུའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་པདྨ་བཀའ་ཐང་ཡིན་པས། དེར་ལྟོས།

གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་གཅིག་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་༧གོང་ས་༧ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི། ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་ཡུམ་བདེ་སྐྱིད་ཚེ་རིང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ ༡༩༣༥ སྤྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་དང་ཕྱེད་ཐོག་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། ༡༩༤༠ ལོར་ལྷ་སར་གདན་ཞུས་ཏེ་བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་

མཆོག་དང་། སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྷ་བུའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨང་དང་པོའི་མཚན་རྟགས་བསྣམས།

༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས། ༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་ཐེངས་དང་པོ་ཕེབས། ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་མིས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་རྐྱེན་རྒྱལ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་དགོས་

བྱུང་། ད་ལྟ་ད་རམ་ས་ལ་ར་བཞུགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་གངས་ཅན་བོད་ལ་རང་དབང་སླར་ཡང་ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་འགངས་ཅན་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན།

ཁོང་ལ་ ༡༩༨༩ ལོར་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ (Nobel Peace Prize) ཕུལ། ལེགས་བཤད་བློ་གསལ་མིག་འབྱེད་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བརྩམས། ལྷག་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་མི་ཚང་མ་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་དགོངས་ཀྱིས་ཨང་རེ་ཟིའི་སྐད་དུ་ད་བར་དེབ་ ༣༥ ཙམ་བརྩམས་པར་མཛད། ཁོང་གིས་ ༡༩༩༦ བར་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཐེངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ སྩལ། ད་ལྟ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེའི་ལམ་བཟང་བསྟན་དང་སྟོན་བཞིན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འཚོ་ཞིང་བཞུགས་ཡོད་པའོ། །

ཁོར་ཡུག

༼༧རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས། ལྟགས་རྩོམ་འདིའི་ནང་དུ་ཁོར་ཡུག་ལ་ད་བར་མི་ཚང་མས་སྣང་དག་མ་བྱས་པར་ལྷུང་སྟོང་ཀུན་ཚོད་མེད་བཅད། ཆུ་མིག གྲོག་པོ་དང་གཙང་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་ལ་མི་གཙང་བ་བཀང་། རི་དྭགས་དང་། བྱ་བྱིའུ་ཀུན་བསད་དེ་ཟོས་པ་དང་། བཟོ་གྲྭ་ཁང་མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་དེ་ཀུན་གྱི་དུ་བ་ངན་པས་བར་སྣང་གང་། དེའི་དབང་གིས་མཚོ་དང་ཆུ་མིག་ཀུན་གྱི་དྭངས་ཤིང་བསིལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉམས། མཐོ་ལ་མཛེས་པའི་གངས་རི་ཀུན་ཀྱང་ཞུས་ཏེ་སྟོངས། ནམ་མཁའི་རང་གྲུབ་བླ་བྲེ་ལའང་ཨོ་ཁུང་བུད། སྟར་གྱི་ས་གཞི་གཙང་མ་ཀུན་ལ་དེང་སང་འགྱིག་ཤོག ཤོག་ཆད། ལྷན་ཆད། པབ་ཆད། རས་ཆད་དང་ཁྲིམ་ས་གང་། དེའི་དབང་གིས་མི་ཀུན་ལ་སྔོན་མ་བྱུང་བའི་ནད་ཡམས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན། ད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་བྱུང་བའི་ཐབས་སུ་ལྟུང་མ། ཀུ་ཤུ། ཙུ་ལི། སྟར་ག་དང་མེ་ཏོག་སོགས་ཡུལ་གང་སོང་དུ་མང་པོ་བས་མང་པོ་འཛུགས་ན་ཁོར་ཡུག་གཙང་མར་གྱུར་ཏེ། དབུགས་ལེན་པ་ལ་རླུང་པོ་གཙང་མ་དང་ལུས་ལ་ཕན་པའི་ཤིང་ཏོག་འདྲ་མི་འདྲ་དང་། དབྱར་ཚད་པ་ཆེ་དུས་སུ་གྲིབ་བསིལ། དགུན་གྲང་ངར་ཆེ་དུས་མེ་ཤིང་འཐོབ་ཐུབ་པས། དགོན་པ། སློབ་གྲྭ། ཁང་པ། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་སོགས་གང་སོང་ས་ར་ལྟུང་མ་སོགས་འཛུགས་དགོས་པ་དང་། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་འདེབས་དགོས་པ་དང་། གཙང་མར་བཞག་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་སྩལ་པའོ།།༽

༄ ཐོག་མ་མེད་ནས་རྟག་ཏུ་གོམས་པ་ཡི། །
རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་བློ་ཡི་མཐུ་བརྟས་པས།།

སྐྱེ་མཐུན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁོར་ཡུག་ཁྱོན།།
འབྱུང་བ་སྦྲགས་བཙོག་མནོལ་བས་བསླད་པར་གྱུར། །

མཚོ་དང་མཚེའུ་དྭངས་བསིལ་ཡོན་ཏན་ཉམས།།
མཁའ་རླུང་དུག་ཅན་རྫས་རིགས་དུ་མས་ཁྱབ།།
མཁའ་དབྱིངས་རང་གྲུབ་བླ་རེ་ར་བུ་ག་བརྡོལ།།
སྔོན་མེད་ནད་རིགས་དུ་མས་འགྲོ་མང་མནར།།

སྲིད་པ་ཆགས་པའི་གངས་རི་མཐོ་བརྗིད་རྣམས།།
དབུ་འཕང་སྨད་ཅིང་རིམ་གྱིས་ཆུ་རུ་བཞུར།།
འཕེལ་འགྲིབ་བྲལ་བར་གྲགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་།།
རང་བཞིན་ལས་འདས་གླིང་ཕྲན་དལ་གྱིས་བྱིངས།།

མི་ཆུ་རླུང་གི་འཇིགས་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ།།
ཚ་དྲོད་འབར་བས་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་བསྐམས།།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བ་ཚྭའི་ནུས་པ་ཉམས།།
ནགས་ཚལ་སྟོང་པས་སྔོན་མེད་རླུང་འཚུབ་ལྡང་།།

གང་དག་ནོར་གྱི་འབྱོར་པས་མ་ཡོངས་ཀྱང་།།
གཙང་མའི་རླུང་ཙམ་རྔུབ་པའི་སྐལ་བས་དབེན།།
ཆར་དང་ཆུ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་དག་བྱེད་ཀྱི།།
ནུས་པ་ཉམས་ཏེ་བརྟན་གཞིར་རྫས་སུ་ཟད།།

མི་ཕྱུགས་སྐམ་གཤེར་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀུན།།
ལུས་ལ་གདུག་ཅན་ནད་རིགས་དུ་མས་གཟིར།།

སེམས་ལ་བྲིང་འཐིབ་རྨོངས་པས་རབ་ནོན་ཏེ།།
ལུས་སེམས་བདེ་ལ་སྒྲིད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྲ།།
གཞན་ཡང་བཅོས་མའི་ཛུས་སྒྲོར་ཆེས་སྒྲིད་ཅིང་།།
འདོད་ཇམ་དབང་གིས་འཕྲུལ་གྱི་ཁ་ཕན་སླད།།
རྩེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་གཅོད་བྲེགས་ལ་སོགས་པས།།
འབྱུང་བ་ས་ཡི་ཟུངས་བཅུད་བརླགས་པར་བྱས།།
༅ ཐུབ་པ་མཆོག་ཉིད་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་བལྟམས།།
ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་བདུད་བཅོམ་བྱང་ཆུབ་བརྙེས།།
ལྗོན་པ་ཟུང་གི་དྲུང་དུ་མྱ་ངན་འདས།།
འདི་ལྟར་ཐུབ་པས་ལྗོན་པར་གཙིགས་སུ་མཛད།།
ལྗོན་ཤིང་བཟང་པོས་རླུང་ཁམས་གཙང་བར་བྱེད།།
ལྗོན་པས་སྲོག་རླུང་གཏོང་ལེན་རིམ་འདེགས་བྱེད།།
ལྗོན་པས་མིག་དང་ཡིད་ལ་སིམ་པ་སྐྱེར།།
གྲིབ་བསིལ་སྣུམ་པོ་ཀུན་གྱི་ངལ་གསོའི་གནས།།
གཞན་ཡང་ལྗོན་པས་ཆར་ཆུ་འདྲེན་པར་བྱེད།།
ལྗོན་པས་ས་ཡི་ཟུངས་ནི་འཛིན་པར་བྱེད།།
དཔག་བསམ་ཤིང་ཞེས་འདོད་པ་ཀུན་སྐྱེར་བའི།།
དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན།།

རི་དྭགས་ཇོན་དང་ཉ་རིགས་འཛིན་པ་སོགས།།
རྩེད་འཇོ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་གཞན་སྲོག་ལ།།

བག་ཚ་མེད་པར་འཚེ་བ་རྩོམ་བྱེད་པ།།
སྲོག་ལྡན་སྲི་ཡི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པའི་ལས།།

དེས་ན་སྣོད་བཅུད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཚུལ།།
རྟག་ཏུ་ཡིད་བཅང་ཀུན་ཕན་དགེ་བློའི་ངང་།།
རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པའི་འབྱུང་གནས་རྣམས།།
གཅེས་བཟུང་བསྲི་ཚགས་བརྩོན་པ་ལྷོད་མི་བྱ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གི་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

རང་གཅེས་འཛིན།	༔	རང་དང་རང་ལ་གཅེས་པ་ཚོར་བ། རང་འདོད་ཆེ་བ།
རྟག་ཏུ།	༔	དུས་རྒྱུན། ཞག་དང་།
བློ་ཡི་མཐུ་བརྟས།	༔	བསམ་བློའི་ནུས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བ། བསམ་བློ་ཤུགས་ཆེར་རྒྱས་པ།
བརྟས་པ།	༔	རྒྱས་པ།
མནོལ་བ།	༔	རྫས་རྩོག་པོ་ལུས་ལ་འགོས་ཏེ་ནད་ངན་པ་འབྱུར་བ།
མཁའ་རླུང་།	༔	ནམ་མཁའི་རླུང་པོ།
མཁའ་དབྱིངས།	༔	ནམ་མཁའ། ལྷ་ལམ། ཀུན་གསལ།
རང་སྲུབ་རླ་ཐྲེ།	༔	ཨོ་ཛོན། (ozone)
བྱ་ག	༔	ཨེ་ཁྱུང་།
སྲིད་པ་ཆགས་པ།	༔	འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ།
གླིང་ཕྲན།	༔	གླིང་ཚུང་ཚུང་།

བྱིངས། ༔ ཆུའི་ནང་དུ་ནུབ་པ། འདམ་ནང་དུ་བྱིང་བ།

འབྱོར་པས་མ་ཕོངས་པ། ༔ རྒྱུ་ནོར་མང་པོ་ཡོད་པ། ཕྱུག་པོ།

སྐལ་བས་དབེན། ༔ བསོད་བདེ་མེད་པ། བསོད་ནམས་མེད་པ།

གདུག་ཅན་ནད་རིགས། ༔ ནད་ངན་པ་ཨེཊ་ལྷ་བྲུ།

དུ་མས་གཟིར། ༔ མང་པོས་མནར་བ།

བྱིང་འཐིབ། ༔ སེམས་དྭངས་མ་མེད་པ། འཐིབ་འཐིབ།

གོ་སྐབས་ཕྲ། ༔ སྐབས་དཀོན་མོ།

གཙོད་བྲིགས། ༔ གཙོད་གཏུབ།

ཟུངས་བཙུད། ༔ ནུས་མཐུ། ནུས་ཤུགས།

ཟུང་། ༔ གཉིས།

གཙིགས་སུ་མཛད། ༔ རྩ་ཆེན་པོ་མཛད་པ།

རམ་བདེགས། ༔ རོགས་རམ།

སིམ་པ། ༔ བདེ་བ།

གྲིབ་གསིལ་སྐྱུམ་པོ། ༔ གྲིབ་བསིལ་ཆེན་མོ། གྲིབ་མ་ཡངས་པོ།

བག་ཚ་བ་མེད་པར། ༔ སྣང་དག་མེད་པ།

འཆི་བ། ༔ གནོད་སྐྱེལ།

ཡིད་བཅང་། ༔ སེམས་ལ་བོར་བ།

དགེ་བློ། ༔ དགེ་བའི་བསམ་བློ། བསམ་པ་བཟང་པོ།

ཁག་གཉིས་པ། བར་སྟོང་ཀུན་བསྐངས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་ཆ་ཚང་མཛོད།

ཀ༽ མཚོ་དང……………དྭངས་བསིལ……………ཉམས།།

………………དུག་ཅན………………………དུ་མས་ཁྲབ།།

མཁའ་དབྱིངས་རང་གྲུབ…………བུ་ག…………།།

སྔོན………ནད………དུ་མས……………མནར།།

ཁ༽ ཐུབ་པ………ལྗོན་པའི……………………བལྟམས།།

ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ……………བྱང་ཆུབ……………།།

………………ཟུང་གི………………མྱ་ངན་འདས།།

འདི་ལྟར………………ལྗོན་པར………………མཛད།།

ཁག་གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

1༽ རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྣམས་ལ་གང་བྱེད་དགོས།

2༽ ལྗོན་པས་བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད།

3༽ མཚོ་དང་མཚེའུ་དྭངས་བསིལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གང་གིས་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཉམས།

4༽ སྔོན་མེད་ནད་རིགས་དུ་མས་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་མནར།

5༽ ནོར་ཕྱུག་པོ་ཡོད་ཀྱང་རླུང་པོ་གཙང་མ་རྔུབ་རྒྱུ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད།

6༽ རྩེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཀུན་གཅོད་བྲེགས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད།

7༽ ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་གང་དང་གང་མཛད།

ཁག་བཞི་པ།

དེས་ན་སྣོད་བཅུད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཚུལ།།

ཧྲག་ཏུ་ཡིད་བཅང་ཀུན་ཕན་དགེ་བློའི་ངང་།།
རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པའི་འབྱུང་གནས་རྣམས།།
གཅེས་བཟུང་བསྲི་ཚགས་བརྩོན་པ་ལྷོད་མེད་བྱ།།

གསུངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གང་ཡིན་པར་མངོན་འདུག རང་ཚིག་ཐོས་ནས་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་བྲིས།།

ཟུར་བརྗོད།

ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་སྐོར་གྱི་བཀའ་སློབ་འདི་ནི། ༧རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་བརྩམས་པར་མཛད་པའི་སྟོད་བཅུད་རྟེན་འབྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་ཉུང་ངུའི་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པ་ཞེས་པའི་གསུང་རྩོམ་ནས་བདམས་བསྒྲིགས་ཞུས་པ་ཡིན།།

ཁག་ལྔ་པ།   མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་འདུག་ཚུལ།

ཚར་ལྔན། ༔ སྤྲིན། དབྱར།
ཆུ་སྐྱེས། ༔ མེ་ཏོག་པདྨ། ཉྭ་བ། གཟའ་ལྷག་པ། གཟའ་པ་སངས།
འཛིགས་བྱེད། ༔ ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ།
འདུག་བྱེད། ༔ ལག་པ། སྒོ།
རྗེས་སྐྱེས། ༔ ནུ་བོ། གཟའ་སྤེན་པ།
ཉི་མའི་བུ། ༔ གཟའ་སྤེན་པ། གཤིན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ།
གཉིས་སྐྱེས། ༔ སོ། བྱ། བྲམ་ཟེ།
ཧ་ལྡང་ཅན། ༔ ཉི་མ། བརྒྱ་བྱིན།
ཐིག་ལེའི་ལུས། ༔ གཟིག སྦྲུལ། གཅན།

བཀྲ་ཤིས་རབ་རྒྱས།

མཁས་དབང་བཀྲ་ཤིས་རབ་རྒྱས་ནི་ཡབ་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་རིན་ཆེན་དབང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གསེར་ཁྲི་དྲུག་ཅུ་པའི་གཟིམས་ཁང་དུ་ ༡༨༣༥ ལོར་འཁྲུངས།

ཁོང་ནི་བྱིས་པའི་དུས་ན་རང་གི་ཤེས་རིག་དང་སྐད་ཡིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། ཁོང་གི་ཡབ་ཀྱང་ཆོས་པ་དང་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་མཁྱེན་མཁན་བཞུགས་ཡོད་པས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཀློག་ཆུང་དུས་སུ་ཁོང་རང་གི་ཡབ་ཀྱིས་བསླབས་པར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་ས་གླེའི་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁང་དུ་སློབ་སྦྱོང་མཛད་ཕྱིར་བསྐྱོད། དེར་རིག་གནས་གཞན་ཀུན་ནོར་དང་བོད་ཡིག་དམིགས་བསལ་མཛད་ནས་སྦྱངས་པར་མཛད། དེ་ནས་ཀ་ཤྨཱི་ར་དུ་བསྐྱོད་ནས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་བཞི་པ་ (B.A.) མཛད། དེ་རྗེས་ལ་དྭགས་དོན་རྩའི་བློན་པོ་གཞོན་པ་ཞིང་གཤེགས་༧སྐྱབས་རྗེ་རྒྱལ་སྲས་བ་ཀུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ཡིག་མཛད། བོད་དང་ཕྱི་རྒྱལ་མང་པོར་ཕེབས། ལ་དྭགས་གསར་སྤེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་པོ་མཛད་ནས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཞེས་པའི་གསར་ཤོག་ལོ་མང་རིང་སྤེལ། དུས་དང་བསྟུན་ནས་གླུ་མང་པོ་གསར་རྩོམ་མཛད་དེ་གདངས་དབྱངས་བཅས་རང་གིས་ཀྱང་ལེན་པར་མཛད་ནས་ལ་དྭགས་ལྗོངས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་གླུ་སོགས་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་བརྩམས་པར་མཛད། ཛམྨུ་ཀ་ཤྨཱི་ར་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་ས་བཀུར་སྙིའི་ན་བཟའ་ཞེས་པའི་གཟེངས་རྟགས་དང་གསོལ་རས་ཕུལ། ཁོང་ནི་བོད་སྐད་ཙམ་མ་ཚད་ཨང་རེ་ཟི་དང་ཨུརྡུ་ཡི་སྐད་ཡིག་ལའང་མཁས་པར་བཞུགས།།

དམངས་ལུགས།

༼སྔོན་ངག་མཁན་གྱིས་དམངས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་དཔོན་པོ་དང་གཞུང་དེས་གལ་ཏེ་དྲང་པོ་དང་མི་མང་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་ལས་མ་བྱེད་ཚེ། སྲིད་ཀྱི་གོ་ས་མཐོན་པོར་གནས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱཊ་ཟེར་པའི་མཚོན་ཆ་འཇམ་པོ་བཀོལ་ནས་མེད་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་སོགས་ནི། དམངས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་དང་ནུས་པ་ཡིན་པ་མངོན་པར་བྱས་པའོ།།༽

༄ སྲིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ་རུ།།
སྲིད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་མང་པོ་ཤར།།

སྔོངས་པ་མཚན་མོའི་སྨུན་པ་སེལ་མཁན་ནི།།
ཡ་རབས་དམངས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན།།
གསེར་ལས་ལྷག་པའི་རང་གི་བསམ་བློ་དེ།།
ཝོཊ་ཞེས་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་དུས་སྐབས།།
དྲེགས་པའི་སྲིད་ཛུས་མཁན་གྱི་མི་ཀུན་གྱིས།།
ཝོཊ་སྤུལ་འཛུ་འཛུ་སློལ་བ་དམངས་ལུགས་ཡིན།།
དཀར་ནག་གཉིས་ལ་དབང་བའི་བློན་པོ་ཡིས།།
མི་མང་འཐུས་མིས་བཀོད་པའི་དྲི་བ་ལ།།
མི་ཐེབས་ཀ་མེད་ལན་ཀུན་རྒྱབ་དགོས་དུས།།
ཞལ་ཀུན་ཐག་ཐག་རད་པའང་དམངས་ལུགས་ཡིན།།
མི་མེད་ས་རུ་སྐད་མེད་ཝོཊ་འཕངས་པ།།
མང་དོན་རླུང་ལ་བསྐུར་བའི་རྐོད་པོ་ཡང་།།
མཐོན་པའི་ཁྲི་ནས་རི་ལ་གྲིས་སར་ལྷུང་བ།།
ཝོཊ་ཀྱི་མཚོན་ཆ་འཛམ་པོའི་སྟོབས་འདི་མཚར།།
དམངས་ཀྱི་རིང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་།།
ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ནོར་བུ་མང་པོ་ཡོད།།
ཀུན་ཕན་སེམས་བཟང་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན།།
རིངས་པར་དམངས་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཞུགས།།

བློ་གྲོས་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུ་ངང་པའི་ཚོགས།།
རྣམ་དཔྱོད་སོར་མོའི་དྲ་བ་རབ་ཕྱེས་ཏེ།།

དམངས་ལུགས་འོ་མའི་མཚོ་རུ་ལེགས་ཞུགས་ཏེ།།
མི་མང་ཞབས་ཏོག་ཞུ་བའི་རྒྱལ་རྟེད་སྟུར།།

སྔོན་ཆེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟགས་པ་མཛད།།
ཉེ་སྔོན་གཱུཀྲྀ་ཉེ་ཏ་རུས་སྒྲོལ་ཆེན་གཏད།།
དེ་འདྲའི་ཡ་རབས་དམངས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ།།
དར་ཅིག་རྒྱས་ཤིག་འཛིག་རྟེན་མི་ཡུལ་དུ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་དཀའ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་མཛོད།

སྲིད།	༔	སྲིད་ དུས། དབང་སྒྱུར་གྱི་བྱ་བ།
རྨོངས་པ།	༔	མི་ཤེས་པ།
རིང་ལུགས།	༔	ལུགས་ཚིར།
དྲེགས་པ།	༔	ང་རྒྱལ། ཁེངས་པ།
སྲིད་དུས་མཁན།	༔	སྲིད་དུས་ཀྱི་ལས་མཛད་མཁན།
ཁ་ཐག་ཐག་རིད་པ།	༔	ཁ་སྐམ་པ།
རྒོད་པོ།	༔	མི་དྲག་པོ། གླེ་ལྡན།
མཚར།	༔	ངོ་མཚར་བ། ཡ་མཚན་ཅན།
ཉོར་བུ།	༔	ཅི་བསམ་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ།
རིངས་པ།	༔	མགྱོགས་པ། བྲེལ་བ།
ཉམ་དཔྱོད།	༔	བློ་གྲོས།
དྲ་བ།	༔	སོར་མོའི་བར་གྱི་དྲ་བ།
བསྟགས་པ།	༔	བསྟོད་པ།

ཡ་རབས། ༔ བཟང་པོ།

ཁག་གཉིས་པ། དྲི་བ།

༡༽ ' རྩོམ་མཁན་གྱིས་དམངས་ལུགས་ལ་དཔེ་ཅི་ཞིག་བཞག་འདུག

༢༽ རང་གི་བསམ་བློ་གསེར་ལས་ཇི་ལྟར་ལྷག་པ་ཡིན།

༣༽ སྲིད་དུས་མཁན་གྱིས་འདྲ་འདྲ་སློལ་བ་དམངས་་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་་ཇི་ལྟར་ཡིན།

༤༽ ཞལ་ཀུན་ཐག་ཐག་རད་ནའང་ལན་འདེབས་དགོས་པ་ཅི་ལ་ཡོད།

༥༽ ཕྱོཊ་ལ་མཚོན་ཆ་འཛམ་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར།

༦༽ རིངས་པར་དམངས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཛུག་པའི་དགོས་པ་ཅི་ལ་ཡོད།

༧༽ གཞོན་ནུ་ཀུན་དམངས་ལུགས་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཅི་བྱེད་དགོས།

༨༽ དམངས་ལུགས་ཡ་རབས་ཀྱི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན།

ཁག་གསུམ་པ། སྟོང་པ་ཀུན་སྐོངས་ཤིག

གསེར་ལས་ལྷག་པའི..............................དེ།།

ཕྱོཊ་ཞེས..........འཕེན...................སླེབ་སྐབས།།

མི་མེད.........སྐད་མེད...................འཕངས་པ།།

མང་དོན..........བསྒྱུར་བའི...................ཡང་།།

དམངས་ཀྱི.............རྒྱ་མཚོ...................ནང་།།

....ནོར་བུ་མང་པོ་ཡོད།།

སྔོན་ཆེ..............................བརྡུགས་པ་མཛད།།

ཉེ་སྔོན་གཞྣི་ནེ་ཏ་རུས..............................གཏད།།

ཁག་བཞི་པ། ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ། དཀར་ནག་ལ་དབང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བྱ་བ་ཞི་དྲག་མང་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་ར་བཀོད་པའི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ཀུན་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

ཁག་ལྔ་པ། མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་འཇུག་ཚུལ།

དག་བྱེད།	༔	ཆུ། མེ། རྫ་ཀུ་ཤ། རླུང་།
དལ་འགྲོ	༔	ཆུ། རུས་སྦལ། ངང་པ།
གནམ་ལྕགས།	༔	ཐོག རྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེ།
སྣང་བྱེད།	༔	ཉི་མ། མིག འོད་ཟེར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན།
པདྨ་ཅན།	༔	སྤྱན་རས་གཟིགས། པདྨའི་ལྷུ་མ་ར།
དཔྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ།	༔	ཁུ་བྱུག ཤིང་སྡོང་ཞིག
འཕྲོག་བྱེད།	༔	སེངྒེ། རི་དྭགས། ཉི་མ། རླུང་། རྒྱ་བྱིན།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ།

དཔལ་མགོན་ཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི་འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བའི་རྗེང་ན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་

པེད་རཀྵ་ཡི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་

དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དཔལ་ནཱ་ལནྡྷའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་དུ་གྲགས། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་རྒྱུད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་མང་པོ་བརྩམས་པར་མཛད། ལྷག་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་ལ་འཚོ་བའི་མདོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཛྷ་ཨ་བའི་ཚོ་ག སྨན་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་པ། དངུལ་ཆུའི་སྦྱོར་བ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་མཛད། འཕགས་པ་ལྷ་སོགས་སློབ་མ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་མང་པོ་བྱུང་། མཆོད་རྟེན་དང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་བཞེངས། འོག་ཀླུའི་ཡུལ་ནས

འབུམ་(སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ)མི་ཡུལ་དུ་གདན་ཞུས། ན་རོ་ཛེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱོབ་ཆེད་རྡོའི་དྲ་མིག་གི་ར་བས་བསྐོར། ཕྱོགས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བཀོད་པ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དགུ་བརྒྱ་བར་དུ་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛད་ནས་དགོངས་པ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཤེས་རབ་སྙིང་པོ།

༼སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རང་ཅག་མི་ཀུན་ལ་སྨྲིན་ཡོན་སྤྱང་བླང་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སྐོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་ཤེས་རབ་སྡོང་བུའི་ནང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་ནང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་རང་ཅག་གི་སྤྱང་དགོས་པ་ནི། མནའ་མ་ངན་པ། རྒྱལ་པོ་ངན་པ། ཁྱིམ་མཚེས་ངན་པ། མཛའ་བོ་དང་མཛའ་མོ་ངན་པ་སོགས་དང་། བླང་དགོས་པ་ནི། བྱ་བ་ཀུན་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་རྒྱུ། སྙིང་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་རྒྱུ། ཡོན་ཏན་ལེན་དུས་བརྟག་བར་དོ་ཁུར་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐོར་སོགས་གསལ་པོར་མངོན་བཙུག་པར་མཛད་དེ་ཡིན་ནོ།།༽

༄ ཆུང་མ་ངན་དང་མཛའ་བོ་ངན།།
རྒྱལ་པོ་ངན་དང་ཉེ་དུ་ངན།།
ཁྱིམ་མཚེས་ངན་དང་ཡུལ་ངན་རྣམས།།
ཐག་རིང་དུ་ནི་སྤང་བར་བྱ།།

གྲོགས་པོ་ཚོར་དད་ཆེ་བ་སྤྱོངས།།
ཆུང་མ་ལོག་གཡེམ་དད་ཆེ་སྤྱོངས།།
བཀུར་དཀའ་གསོ་མི་མཁས་པ་ཡི།།
དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སླན་པ་སྤྱོངས།

བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའི་བློ་ལྡན་ཡང་།།
བྱ་བ་གྲོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།
འགྲུབ་འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཟད་ཀྱི།།

མ་གྲུབ་ན་ཡང་མཛེས་པ་ཡིན།།

བྱ་བ་མི་ལྡོགས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་དང་།།

ཚོགས་དང་འཁོན་ཞིང་སྟོབས་ལྡན་དག་ལ་ཀོལ།།

བུད་མེད་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་བྱེད་པ་སྟེ།།

འཆི་བདག་བཞི་པོ་སྣོ་ཡི་དྲུང་ན་སྡོད།།

གང་ཞིག་དགྲ་བོ་དག་ལ་ཡང་།།

གཡོ་མེད་སེམས་ཀྱིས་ཕན་བྱེད་པ།།

དེ་ལ་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།

ཐལ་མོ་སྦྱར་པ་ཉིད་དུ་བྱེད།།

ནོར་རམ་རིག་པ་ལྡན་གྱུར་ན།།

དམན་པ་རྣམས་ནི་དྲེགས་པར་འགྱུར།།

གོ་འཕང་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས།།

མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་འགྱུར།།

བདེ་བའི་རྗེས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ།།

སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ལ་བདེ་བ་ཡིན།།

མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདེ་སྡུག་དག །

འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་བྱེད།།

གང་ལ་བློ་ཡོད་དེ་སྟོབས་ལྡན།།

བློ་མེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

ཅི་ཞིག་སེངྒེ་སྟོབས་དང་ལྡན།།

རི་བོང་གིས་ནི་སྒྲོག་དང་བྲལ།།

ཤེས་རབ་དང་མཉམ་མིག་མེད་དེ།།

རྨོངས་པ་དང་མཉམ་མུན་པ་མེད།།

ནད་འདྲ་བ་ཡི་དགྲ་བོ་མེད།།

འཆི་བ་དང་མཉམ་འཇིགས་པ་མེད།།

༼དུས་ནི་ཡུན་ཐུང་རིག་པའི་རྣམ་པ་མང་།།

ཆེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཅི་ཙམ་མི་ཤེས་པས།།

ངང་པས་ཆུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན།།

གང་ཞིག་གཅེས་པ་དེ་ནི་བརྟེན་པར་བྱ།།༽

གཞུང་ལུགས་དག་ལ་སྦྱང་བྱས་ཀྱང་།།

ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་ན།།

ལག་ན་སྒྲོན་མེ་ཡོད་ཀྱང་ནི།།

ལོང་བས་ལམ་ནི་མཐོང་མི་འགྱུར།།

ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་གསོད་ཀྱང་ནི།།

དགྲ་བོ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་གྱི།།

རང་གི་ཁྲོ་བ་ཉིད་བསད་ན།།

དེ་ནི་དགྲ་བོ་ཉིད་གསོད་ཡིན།།

བདེ་བ་འདོད་ན་རིག་པ་འདོར།།

རིག་པ་འདོད་ན་བདེ་བ་འདོར།།

བདེ་ལྡན་རིག་པ་ག་ལ་འགྲུབ།།

རིག་པ་དོན་གཉེར་ཀ་ལ་བདེ།།

བླ་མ་གང་ཞིག་ཡི་གེ་གཅིག།
སྟེར་བ་ལ་ནི་བརྙས་བྱེད་པ།།
ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་བརྒྱུད་ནས།།
རིགས་ངན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། བར་སྟོང་ཀུན་བསྐངས་ཏེ་བྲིས།

ཆུང་མ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་། །རྒྱལ་པོ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་།།
་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ཡུལ་ངན་རྣམས། །ཐག་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ནི་་་་་་་་་་བྱ།།
དུས་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་རྣམ་པ་མང་། །་་་་་་ཚད་ཀྱང་་་་་་མི་ཤེས་པས།།
ངང་པས་ཆུ་ལས་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་བཞིན། །་་་་་་གཅེས་པ་་་་་བསྡེན་པར་བྱ།།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ རང་ལ་ཡི་གེ་ཀ་ཁ་བུ་གཅིག་སློབ་མཁན་གྱི་བླ་མ་སྟེ། དགེ་རྒན་ལ་བརྙས་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད།

༢༽ རིག་པ་འདོད་ན་གང་འདོར་དགོས།

༣༽ མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ཀུན་ཇི་ལྟ་བུར་འཁོར་བ་ཡིན།

༤༽ དགྲ་བོས་ཐལ་མོ་སུ་ལ་སྦྱོར་རམ།

༥༽ བྱ་བ་ཀུན་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད།

༦༽ ཐག་རིང་དུ་སྤང་དགོས་པ་གང་གང་ཡིན་ནམ།

ཁག་གསུམ་པ། ཚིག་གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

ཚུང་མ། ༔ མནའ་མ།

ནོར་དད་ཆེ་བ། ༔ ནོར་མང་པོ་དགོས་མཁན། རྣབ་ཅན།

རྒོལ་བ། ༔ འཛིང་བ།

ཡིད་བརྟན། ༔ ཡིད་ཆེས་པ། བདེན་ཆེས་པ།

གཞུང་ལུགས། ༔ ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ་དང་མཛོད་སོགས།

བླ་མ། ༔ དགེ་རྒན། སློབ་དཔོན།

ཁག་བཞི་པ། གཤམ་གསལ་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་འགྲེལ་པ་བྲིས།

ཀ༽ གང་ལ་བློ་ཡོད་དེ་སྟོབས་ལྡན།།བློ་མེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།
ཅི་ཞིག་སེངྒེ་སྟོབས་དང་ལྡན།།རི་བོང་གིས་ནི་སྒྲིག་དང་བྲལ།།

ཁ༽ བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའི་བློ་ལྡན་ཡང་།།བྱ་བ་གྲོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།
འགྲུབ་འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཟད་ཀྱི།།མ་གྲུབ་ན་ཡང་མཛེས་པ་ཡིན།།

ག༽ བདེ་བ་འདོད་ན་རིག་པ་འདོར།།རིག་པ་འདོད་ན་བདེ་བ་འདོར།།
བདེ་ལྡན་རིག་པ་ག་ལ་འགྲུབ།།རིག་པ་དོན་གཉེར་ག་ལ་བདེ།།

ཁག་ལྔ་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ངེས་པར་མཛོད།

སེངྒེ། ༔ གདོང་ལྔ་པ། རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ། འཕྲོག་བྱེད། སྐྱེ་རགས་རྒྱལ་པོ།

མཁས་པ། ༔ བློ་ལྡན། དཔྱོད་ལྡན། དྲན་དབང་། མཛངས་པ། རིག་པའི་དཔའ་བོ།

ཁག་དྲུག་པ། མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་འཇུག་ཚུལ།

བློ་བཟང་། ༔ མཁས་པ། འདོད་ལྷའི་བུ། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འབིགས་བྱེད། ཿ མདའ། ཐོག ཙེ་བོ་ཞིག

མིའི་སེནྡེ་། ཿ སངས་རྒྱས། ཁྱབ་འཇུག

མིག་མི་འཛུམ། ཿ སྤྱན་རས་གཟིགས། ཉ། ལྷ། ཁྱབ་འཇུག

གཙང་བྱེད། ཿ མེ། ཀུ་ཤ།

འཚོ་བྱེད། ཿ ཀླུ་བ། མེ། ཆུ། ཆུ་ལྷ།

འཛིན་མ། ཿ ས་གཞི། མནའ་མ།

ཟ་བྱེད། ཿ སྲིན་པོ། མེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེ།

ཀླུ་མཛེས། ཿ ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། མེ་ཏོག་ཀུནྡ།

འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།

འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་ནི། མང་སྐྲོ་ཟེ་ར་བའི་ཡུལ་དུ་ཕ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་དང་མ་ཡེ་ཤེས་ཚེ་དབང་གཉིས་ཀྱི་བུ་རུ་ ༡༩༥༣ ལོར་སྐྱེས། ལོ་བདུན་ལོན་ནས་དབུས་གཞུང་ནང་

པའི་རིག་གནས་ཁང་ཆེན་པོར་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་ཞུགས། དེ་ར་ལོ་བཅུའི་རིང་དུ་མཚན་ཉིད། སྙན་ངག་སུམ། སཾ་སྐྲི་ཏ་དང་། དེ་རྣྲིའི་སྐད་ཡིག་ཀུན་སྦྱངས། ༡༩༧༡ ལོ་ལྷཱ་རྣཱ་ཊ་སྟི་རི་བོད་ཀྱི་ཚེས་མཐོའི་སློབ་གྲྭར་བསྐྱོད་ནས་ ༡༩༧༥ ལོར་ཤཱ་སྟྲཱིའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ནང་ཨང་དང་པོ་བླངས། ༡༩༧༧ ལོར་ཀཱ་ཤཱི་བིད྄ཡཔིཋཡུ་ནི་ཝར་སི་ཊི་ནས་དེ་རྣྲིའི་རིག་བཙོས་ཐོབ་ཨེམ་ཨེ་ （M.A） དང་ ༡༩༨༣ ལོར་སཾསྐྲི་ཏ་ཡུ་ནི་ཝར་སི་ཊི་ནས་ཨཱ་ཙཱརྱའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ནང་ཨང་དང་པོ་བྱུང་། ༡༩༧༨ ནས་བཟུང་ད་བར་དབུས་གཞུང་ནང་པའི་རིག་གནས་ཁང་དུ་རིག་གནས་སློབ་དཔོན་ （Lecture）གྱི་ལས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། རྩོམ་སྒྲིག་སྐྱ་རེངས་སོ་མ། རིག་གཞུང་སྣ་ཚོགས་ཀུན་པོ། བདེ་སྤྲོད་ནོར་བུའི་རྒྱན། ནང་པའི་རྒྱ་སྒོ། བུང་བའི་གླུ་དབྱངས། ཀླཱི་གར་སེ་ཧྣི་རྣམ་རྒྱལ་དང་དགོན་རབས་ཀུན་གསལ་ཉི་སྣང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས། ༡༩༨༩ ནང་བདེ་སྤྲོད་ནོར་བུའི་རྒྱན་ལ་དྭགས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སློབ་ཚན་དུའང་བཞག ཛམྨུ་ཀཤྨཱི་ར་ཤེས་རིག་ལས་སྡེས་རྩོམ་སྒྲིག་སྐྱ་རེངས་སོ་མ་དང་། རིག་གཞུང་སྣ་ཚོགས་ཀུན་པོ་དང་བུང་བའི་གླུ་དབྱངས་ཐོག་གསར་རྩོམ་དེ་བ་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་གསོལ་རས་ཀྱང་གནང་། ཀླཱིས་གར་སེ་ཧྣི་རྣམ་རྒྱལ་ཐོག་ཀླཱིས་གར་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་གསོལ་རས་ཨང་དང་པོ་སྩལ། དེ་ནི་ཛམྨུ་ཀཤྨཱི་ར་ཤེས་རིག་ལས་སྡེས་ལ་དྭགས་པ་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ལ་ཀླཱིས་གར་གྱི་དེ་བ་བྲིས་ནས་སྩལ་པའི་གསོལ་རས་དང་པོ་ཡིན།།

སེམས་དང་ལུས།

༼རྩོམ་པ་པོས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་ཚུན་འཐབ་འཛིང་བཏང་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་མཐར་མེར་བསྲེག་གཏང་རྒྱུའི་རྫས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕན་ཐོགས་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་ན། ལུས་ཀྱིས་སེམས་ལ་ཁྱོད་རང་སྡིག་པ་ཚང་མ་བྱེད་འཇུག་མཁན་ཡིན་པས། ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་སྨྲ་བ་དང་། མཐར་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལས་མ་བྱེད་ན་ཁྱོད་དང་རོ་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ནས། དོན་དུ་མི་ལུས་དོན་ལྡན་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་རང་བས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་བཅུག་པའོ།།༽

༄ སེམས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་ལུས་ལ་འདི་ལྟར་སྨྲས།
ཕན་ཐོགས་ཀྱིས་དཔེན་ལུས་གོག་ཁྱོད་ཉིད་ནི།།
རོ་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱལ་མ་ཐག་ཏུ་ནི།།
མེ་ལ་བསྲེག་གམ་ས་ནང་བསྦུབ་ཐག་ཆོད།།

གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་ལུས་ནི་ཀར་ལངས་ཏེ།།
སེམས་ལ་བལྟས་ཏེ་འཛུམ་འཛུམ་གོད་བཞིན་དུ།།
ས་ནང་བསྦུབ་བམ་མེ་ལ་བསྲེག་ན་ཡང་།།
བཟོད་དཀའི་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་མེད།།

འབྱུང་བཞི་སོ་སོར་བྲལ་བའི་རྗེས་ཉིད་དུ།།
ང་ནི་སྟོང་པའི་ངང་དུ་ཡལ་ནས་འགྲོ།།
སེམས་ཁྱོད་ཏན་ཏན་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་ནི།།
ངན་སོང་གནས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏ་རེ།།

དེ་ནས་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་གྱུར་ནས།།
ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པ་བྱེད་སྐངས་འདི་ལྟར་བརྗོད།།
མ་བྱིན་ལེན་དང་འདོད་པའི་ལོག་པར་གཡེམ།།
གཞན་གྱི་སྲོག་ཀུན་ལུས་ངན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཅད།།

དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་རུ།།
ངན་འགྲོར་ལྷུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་སོ།།
འགྲོ་འདོད་མེད་ཀྱང་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ཡིས།།
འཁྲིད་དུས་ཁྱོད་རང་ཏན་ཏན་འགྲོད་དགོས་ཡོང་།།

སླས་པ་ཐོས་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་ལན་དུ་ནི།།
མ་བྱིན་ལེན་དང་འདོད་པའི་ལོག་པར་གཡེམ།།
འཚེ་བའི་ལས་ངན་ང་ལ་བྱེད་འདུག་མཁན།།
སེམས་ཁྱོད་ཡིན་པ་སུ་ལ་རྒྱུས་ནི་མེད།།

ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་མི་ནུས་པ།།
སེམས་པ་ཁྱོད་ལ་སྒྱོང་དགོས་ངེས་པར་འཆར།།
ཟེར་བཞིན་ལུས་ཀྱིས་མགོ་བོ་ཡར་བཏེགས་ཏེ།།
ད་དུང་སེམས་ཁྱོད་བསམ་མནོ་ལེགས་པར་ཐོངས།།

རང་ལ་ཕོག་པའི་ལས་འགན་དེ་དང་གཅིག།
གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལས་བཟང་དེ་དང་གཉིས།།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མ་བྱེད་ན།།
ཁྱོད་དང་ངོ་ལ་ཁྲུད་པར་ཅི་འདུག་སེམས།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གོ་དཀའ་བ་ཀུན་གྱི་དོན།།

དབེན་པ། ༔ མེད་པ། བྲལ་བ། མི་མེད་དབེན་པའི་གནས།
ངན་སོང་། ༔ ངན་འགྲོ།
ངན་སོང་གི་གནས། ༔ དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོའི་གནས།
འཚེ་བ། ༔ གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ།
རྟག་ཏུ། ༔ རྒྱུན་དུ།

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་བྲིས།།

༡༽ སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གང་དང་གང་སླས།

༣༽ ལུས་ཀྱིས་སེམས་ལ་ལན་གང་བཏངས།

༤༽ ངན་སོང་དུ་འགྲོ་མཁན་སེམས་ཡིན་ནམ་ལུས་ཡིན།

༥༽ མཐར་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ལ་གང་སླས།

ཁག་གསུམ་པ། བར་སྟོང་ཀུན་བསྐངས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་ཆ་ཚང་བྲིས།

ཀ༽ གཏམ........................ལུས........................ལངས་ཏེ།།

................བལྟས.........འཛུམ་འཛུམ.........བཞིན་དུ།།

ས་ནང.................མི་ལ.................ན.........................།།

བཟོད...........ངན་སོང..................སྐྱོང..................མེད།།

ཁ༽ ངན་སོང.........................བཟོད་པར.....................པ།།

སེམས་པ....................སྐྱོང...............ངེས་པར...........།།

.....................ལུས...........མགོ་བོ.............................ཏེ།།

ད་དུང.................བསམ་མནོ.............................གྲོངས།།

ཁག་བཞི་པ། ཚིག་གནད་མཆན་འགྲེལ།

ཀ༽ འཚེ་བའི་ལས་ངན་ང་ལ་བྱེད་འཛུག་མཁན།།

སེམས་ཁྱོད་ཡིན་པ་སུ་ལ་རྒྱུས་ཉེ་མེད།།

གཞན་ལ་འཚེ་བ་དང་གནོད་པ་དང་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་པ་ཀུན་བྱེད་འཛུག་མཁན་ནི་ང་དང་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས། རང་སེམས་གྱོང་པོ་འདི་འདུལ་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། རྩོམ་པ་པོས་སྣན་རྩོམ་འདིའི་ནང་དུ་སེམས་དང་ལུས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། གཙོ་ཆེ་བ་དེས་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་གང་ཡིན་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ༽ ཁྲོད་དང་རོ་ལ་ཁྲིད་པར་ཅི་འདུག་སོམས།།

རང་གིས་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཅི་ཡོད་དེ་དང་གཅིག གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལས་བཟང་པོ་དེ་དང་གཉིས། དེ་གཉིས་མ་བྱེད་པར་ཉིན་ཅི་ཕྱུད་དང་རང་འདོད་རྐྱང་ག་བྱེད་ན། སེམས་དང་རོ་ལ་ཁྲིད་པར་ཅི་འདུག་སྙེ་མ་ཤི་བར་གསོན་པོར་ཡོད་ཀྱང་ཤི་ནས་རོ་རུ་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་བསྟན།

དེས་ན་རང་གིས་བྱེད་འོས་པའི་གཞུང་དང་སྒེར་གྱི་ལས་ཅི་དང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་དཔང་པོར་བཞག་ནས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་དུས་རྒྱུན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སྒོ་ནས་ལས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་རྩོམ་པ་པོས་བསྐུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ།

རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ནི། ༡༠༥༡ བོད་ཟླ་བ་ ༧ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་མྱང་ཚ་དཀར་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྲས་འཁྲུངས་པའི་གཏམ་ཡབ་ཀྱི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་ཐུགས་ལ་དགའ་བ་རྒྱས་པས་ཡབ་ཀྱིས་ཁོང་གི་མཚན་ཐོས་པ་དགའ་ཞེས་བཏགས་

པར་མཛད། དགུང་ལོ་གསུམ་ལོན་དུས་ཡབ་ལ་སྙིང་ཟུག་དྲག་པོ་བྱུང་ནས་གྲོངས་པ་ལ་ཁད་དུས། ཡབ་ཀྱིས་ཁོང་རང་གི་ནུ་བོ་དང་སྲིང་མོ་གཉིས་ལ་ཨ་མ་ཕྱུ་གུ་བུ་མོ་དང་རྒྱ་ནོར་ཅ་ལག་དང་བཅས་གཏད་དེ། ང་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཁོང་

མ་བུ་ཀུན་ལ་སྡུག་མཐོང་མ་ཆུག་གསུངས་ཏེ། ཞལ་ཆེམས་བཞག་ནས་གྲོངས། དེ་ནས་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེ་གཉིས་ཀས་ཁོང་མ་བུ་ཀུན་ལ་སྡུག་པོ་ཚད་མེད་བཏངས། རྒྱ་ནོར་ཡོད་ཚད་ཁྱེར། དེར་བརྟེན་ཡུམ་ལ་ཐུགས་མཆེར་ཚོད་མེད་བྱུང་ནས་བུ་ཐོས་པ་དགའ་བླ་མ་ཁྲ་ལུང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་གཡུང་སྟོན་ཁྲོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཐུ་བསླབ་པར་བཏངས། ཐོས་པ་དགའ་ཡིས་མཐུ་ལེགས་པར་ཤེས། དེ་ནས་ཁོང་རང་གི་ཨ་མའི་ཞིང་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མའི་ཞིང་ཀུན་ལ་སེར་བ་ཕབ་སྟེ་འདོད་མེད་བྱས། དེ་དུས་སེར་བ་ཕོག་སྟེ་བྱ་བྱིའུ་ཡང་གྲངས་མེད་ཤི། དེ་ལྟར་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་སྡིག་པ་མང་པོ་བསགས།། དེ་ནས་ཐུགས་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཞུ་ཕྱིར་བླ་མ་མར་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས། བླ་མས་ཁོང་རང་གཅིག་བུ་ལ་མཁར་དགུ་ཐོག་ཡོད་པ་གཅིག་བརྩིག་ཏུ་བཅུག དེ་མ་ཚད་གཞན་ཡང་མཁར་ཁ་ཤས་བརྩིག་ཏུ་བཅུག དེ་དུས་སྐུ་རྒྱབ་ལ་རྨ་ཆགས་པ་ཐོན། རྣག་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་འཛགས། ཡིན་ཀྱང་བླ་མ་ལ་དད་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་ལོག ཡིད་ཆད་ཆེན་པོ་ལན་དགུ་སྐྱོང་དགོས་བྱུང་།

མཐར་བླ་མ་མར་པས་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་མཛད་པས། ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ། དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་སྙན་ཅིང་འཇེབས་པའི་མགུར་གསུངས་པས་ཀུན་གྱིས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཅིང་ཆོས་ལ་འཇུག དེ་ལྟར་སྐབས་དང་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་མགུར་ཀུན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་ནས་མི་ལའི་མགུར་འབུམ་ཞུ་ཞིང་དེ་བ་དང་དཔེ་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཀུན་ནི་མང་སྐྱེ་འང་སྙན་པོ་དང་སེམས་ལ་ཕན་པོ་ཡོད། ཁོང་གི་མགུར་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཨོལ་མདུད་གྲོལ་བའི་སྙན་ངག་ཡིན་ནོ།།

མཐར་ ༡༡༣༩ ལོ་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུང་མགུར།

༼རྗེ་བཙུན་མི་ལས་མགུར་འདིའི་ནང་དུ་ཕོ་རབ། འབྲིང་། ཐ་མ་གསུམ་དང་མོ་རབ། འབྲིང་། ཐ་མ་བཅས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤེས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་ན་གོ་ས་མཐོན་པོ། རྒྱ་ནོར་ཕྱུག་པོ་དང་དབང་ཆེན་པོ་དང་མཛེས་སྡུག་བཀྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དགོས་དོན་ཆུང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།༽

ཕོ་རབ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཤིག་དགོས།།
ཕོ་རབ་རྣམས་ལ་ཆོས་མེད་ན།
ཕོ་དང་བྱ་རྒྱལ་རྒོད་པོ་འདྲ།།
སྡོད་ས་མཐོ་ཡང་དོན་གོ་ཆུང་།།

ཕོ་འབྲིང་དེ་ལ་ཆོས་ཤིག་དགོས།།
ཕོ་འབྲིང་དེ་ལ་ཆོས་མེད་ན།།
ཕོ་དང་རྒྱ་སྟག་ཁྲ་བོ་འདྲ།།
དཔལ་རྩལ་ཆེ་ཡང་དོན་གོ་ཆུང་།།

ཕོ་ཐ་མ་དེ་ལ་ཆོས་ཤིག་དགོས།།
ཕོ་ཐ་མ་དེ་ལ་ཆོས་མེད་ན།།

ཕོ་དང་ཚོང་བའི་ཕོང་རྒན་འདྲ།།
ཁུར་ཐེག་ཆེ་ཡང་དོན་མེད་ཆུང་།།

མོ་རབ་དེ་ལ་ཚོས་ཤིག་དགོས།།
མོ་རབ་དེ་ལ་ཚོས་མེད་ན།།
མོ་དང་ལྷ་ཁང་ལོགས་བྲིས་འདྲ།།
གཟུགས་བྱད་མཛེས་ཀྱང་དོན་མེད་ཆུང་།།

མོ་འབྲིང་དེ་ལ་ཚོས་ཤིག་དགོས།།
མོ་འབྲིང་དེ་ལ་ཚོས་མེད་ན།།
མོ་དང་བྱི་བ་སྨུག་ཆུང་འདྲ།།
གསོག་སྐྲུང་མཁས་ཀྱང་དོན་མེད་ཆུང་།།

མོ་ཐ་མ་དེ་ལ་ཚོས་ཤིག་དགོས།།
མོ་ཐ་མ་དེ་ལ་ཚོས་མེད་ན།།
མོ་དང་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་འདྲ།།
ཅམ་ཅམ་མང་ཡང་དོན་མེད་ཆུང་།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ གང་ཟག་རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ལ་ཚོས་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་ཁག་ཅན་ཡིན།

༢༽ གལ་ཏེ་ཚོས་མེད་ན་བཀའ་ངལ་ཅི་འོང་།

༣༽ ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྙན་རྩོམ་འདི་སུའི་གསུང་ནས་དྲངས་པ་ཡིན་ནམ།

༤༽ དེང་སང་གི་དུས་དང་བསྟུན་ན་ཚོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་འདུག

ཁག་གཉིས་པ། ཚིག་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

རབ།	ཿ	དྲག་པོ། བཟང་པོ། ལེགས་ཤོས།
འབྲིང་།	ཿ	བཟང་ཤོས་ངན་ཤོས་གཉིས་མིན་གྱི་བར།
ཐ།	ཿ	བཟང་ཤོས་དང་འབྲིང་པའང་མིན་པའི་ཐ་མའོ།།
བྱི་བ་སླུག་ཆུང་།	ཿ	བྱི་བ་མདོག་སླུག་པོ། ཕལ་སྐད་དུ་བྱི་ཙེ་ཡང་ཟེར།
གསོག་སྐྱུང་།	ཿ	ཟས་ནོར་གསོག་འཇོག་བྱེད་པ། ཟས་ནོར་སྲ་བ།

ཁག་གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་སྟོང་ཆ་རྣམས་ངག་ཐོག་ནས་སྐོངས་ཤིག །

ཀ༽ ཕོ་རབ་རྣམས་ལ……………………དགོས།།
ཕོ་རབ་རྣམས་ལ…………………………ན།།
………………………………………རྒོད་པོ་འདྲ།།
སྡོད་ས……………………ཡང་དོན་གོ་ཆུང་།།

ཁ༽ མོ་རབ་རྣམས་ལ………………ཞིག་དགོས།།
མོ་རབ་རྣམས་ལ……………………མེད་ན།།
མོ་དང་ལྷ་ཁང……………………………………།།
གཟུགས་བྱད……………………དོན་གོ་ཆུང་།།

ཁག་བཞི་པ། གཤམ་གསལ་ཚིག་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་བྱོས།།

རབ། འབྲིང་། ཐ་མ། བྱི་བ་སླུག་ཆུང་། རྒྱ་སྟག་ཁྲ་བོ།
ཚོང་པའི་བོང་རྒན། ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ།།

དགེ་བཤེས་བསྟན་དཔལ་ལྷུན།

དགེ་བཤེས་བསྟན་དཔལ་ལྷུན་ནི་ཡབ་ཚེ་རིང་ཆོས་འཕེལ་དང་། ཡུམ་བསམ་གཏན་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ ༡༩༤༤ ལོར་ས་ཕུད་ཨ་ཡུ་རུ་འཁྲུངས། ༡༩༥༡ ལོར་བོད་དུ་བསྐྱོད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ༡༩༥༩ ལོར་བོད་དུ་རྒྱ་མི་སླེབས་པས་ཁོང་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་ཤྲཱི་ལཱནྐ་རུ་བསྐྱོད། དེར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་སློབ་སྦྱོང་མཛད། དེ་རྗེས་

ལྡི་ལིར་ཕེབས། དེ་ར་པྲ་མུ་ཁ་པཏྲི་ཡའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་སྐྱུལ། དེ་ནས་ལ་དྭགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། ༡༩༦༧ ནས་ ༡༩༨༠ བར་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་གྱི་ཞུག་ལས་མཛད། ༡༩༨༡ ནས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་གླེའི་ནང་དུ་ཞིབ་འཇུག་ལས་རོགས་ཀྱི་ཞུག་ལས་མཛད། ཁོང་ནི་རྩོམ་པ་པོ་མཁས་པ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ཞུག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བདེ་བས་རི་མོ་ཡང་ཏ་ལས་པ་བྲི་བ་མཁྱེན། ཁྱེད་རང་གི་སློབ་དེབ་འདི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རི་མོ་ཀུན་ཁོང་གིས་བྲིས། བཅད་ལྷུག་སྙེ་ལ་མའི་རྩོམ་ཡང་འབྲི་བར་མཁྱེན། ད་བར་ཁོང་གིས་ཆགས་རབས་གནད་དོན་ཀུན་ཚང་། ལ་དྭགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། དཔེ་ཐུབ་དགོན་གྱི་ཆགས་རབས། བདེན་པའི་ངོ་རྗོལ་དང་། ཝོ་སུམ་ཙུའི་ཧྲེང་ན་ཞེས་པའི་སྒྲུང་། གྲགས་པ་འབུམ་ལྡེ་ཞེས་པའི་ཟློས་གར་སོགས་མང་དུ་སྙེ་ལ་བར་མཛད། ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་དེབ་ཁ་ཤས་ལ་ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་ས་གསོལ་རས་ཀྱང་ཕུལ།

ཀ་བཤད།

༼ཁོང་གི་ཀ་བཤད་འདིའི་ནང་དུ་ སྔོན་བྱུང་མཐུན་པ་སྤུན་བཞིའི་ལོ་རྒྱུས་ཏ་ཙང་གི་གོ་སླ་མོ་དང་། མཐུན་པ་སྤུན་བཞིས་རྒན་གཞོན་བརྩིས་ཏེ། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱས་ནས་ཡུལ་ལ་བདེ་སྐྱིད་བྱུང་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ རང་རེས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་རྒན་པ་ཀུན་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུ་ན་ཡུལ་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་དང་རང་ལའང་སྐྱིད་པོ་ཡོང་བར་གདམས་པའོ།།༽

༄ ཀཱ་ཤིའི་དྲང་སྲོང་ནགས་ཚལ་ན།།
ཁ་དོག་བཀྲ་བའི་མེ་ཏོག་བཞད།།
ག་བུར་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ།།
ང་ཁྱོད་མེད་པར་ཀུན་ལ་ཁྱབ།།
ཅ་ཅོ་མ་རབས་ཀུན་སྤངས་ཏེ།།

ཆ་ལུགས་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཡིས།།
ཇ་ཆུ་ཀ་ར་འོ་མ་ལ།།
ཉ་མོ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བཞིན་གནས།།
ཏ་ལའི་ལྗོན་ཤིང་དཔང་པོར་བཟུང་།།
ཐ་དད་ཡིན་ཡང་བློ་མཐུན་གྱིས།།
ད་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར།།
ན་ཚོད་རིམ་བཀུར་དགེ་ལ་བརྩོན།།
པ་སངས་རབ་དཀར་དགེ་སེམས་ཀྱིས།།
ཕ་མ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན།།
བ་དན་མཐུན་པ་སྤུན་བཞིའི་གཏམ།།
མ་ལུས་རྒྱལ་ཁམས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།།
ཙ་ཀོར་རི་བོང་སྤྲེལ་གླང་པོའི།།
ཚ་ནས་མཐུན་ལམ་དགེ་བཅུའི་འབྲས།།
ཛ་ལང་འཁོན་འཛིན་འཐབ་རྩོད་ཀུན།།
ཝ་ལེར་ཞི་ནས་བདེ་སྐྱིད་བྱུང་།།

ཞྭ་ལྷར་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་བརྩིས།།
ཟ་མ་མཉམ་ཟའི་མཐུན་འབྲེལ་ལ།།
འ་ཅག་ཀུན་གྱིས་དཔེ་ལེན་ན།།
ཡ་མཚན་དེ་ལས་སྐྱིད་པ་འབྱུང་།།
རྭ་ཙོ་ལྷ་བུའི་གྲོང་པོའི་སེམས།།

ལ་གོར་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བྲུལ།།
ཤ་ཁྲག་འཚོ་བའི་ཟས་སྤངས་ཏེ།།
ས་ཞིང་འབད་པའི་འབྲས་བུར་སྤྱོད།།

ཧ་ཅང་ཕན་པའི་བསླབ་བྱ་འདི།།
ཨ་ལོང་བཞིན་དུ་རྣ་བར་ཚོངས།།
ཧ་གོ་གྱིས་ལ་ལག་ལེན་བྱོས།།
ཨ་མའི་བུ་དང་བུ་མོ་ཀུན།།

སྤྱིང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་དཀའ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་འགྲེལ།

ཀཱ་ཤཱིའི་དྲང་སྲོང་།	༔	ཀཱ་ཤཱི་ནི་གསལ་ལྡན་ཏེ་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་དང་དྲང་སྲོང་ནི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཏེ། སཱར་ནཱཐ་ཀྱི་མིང་ཡིན།
ཁ་དོག་བཀྲ་བ།	༔	ཁ་དོག་མཛེས་པ།
ཅ་ཅོ་མ་རབས།	༔	མ་རབས་ཀྱི་ཀུ་ཅོ། སྐད་ངན།
ཐ་དད།	༔	སོ་སོ། གཅིག་མིན་པ།
བྱང་ཆུབ།	༔	སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཐུགས་སུ་ཆུབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་།
བ་དན།	༔	དར་ཆ་ཆུང་ཆུང་།
ཅ་གེ་ར།	༔	བྱ་སྲེག་པ།
ཛ་ལང་།	༔	སྤྱོད་པ་མ་རབས།

ཕ་ཡིར། ཿ ག་ཡིར། དལ་གྱིས། རིམ་གྱིས།

ཟ་མ། ཿ ཁར་གཞི། འདོན་ཐང་།

པ་སངས། ཿ སྲོད་དང་ཐོ་རངས་ལ་མཐོང་ཐུབ་པའི་སྐར་ཆེན།

ཁག་གཉིས་པ། འོག་གི་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ མཐུན་པ་སྤྱུན་བཞི་གང་གང་ཡིན་དེ་དག་གིས་རྒྱན་གཞོན་གྱི་གོ་རིམ་ཅི་ལྟར་བརྩིས།

༢༽ མཐུན་པ་སྤྱུན་བཞི་པོ་གང་དུ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན།

༣༽ རྒྱན་གཞོན་གྱི་གོ་རིམ་བརྩི་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད།

༤༽ སྤྱུན་བཞི་པོ་དེས་རྒྱན་གཞོན་བརྩི་ཕྱིར་དཔང་པོར་གང་བཟུང་།

ཁག་གསུམ་པ། འོག་གི་བར་སྟོང་ཀུན་སྐོངས།

ཀ༽ ཅ……………རབས……………………………ཏེ།།

……………ཀུན་སྤྱོད……………………ཡིས།།

ཇ་ཆུ……………འོ……………………………།།

………………བཞིན་དུ……………གནས།།

ཁ༽ ཞ…………རྒྱན་གཞོན……………………བརྩིས།།

…………མ་མཉམ་ཟ……………………………ལ།།

འ་ཅག……………དཔེ……………………………ན།།

ཡ……………དེ་ལས……………………འབྱུང་།།

ཁག་བཞི་པ། ཚིགས་བཅད་འདིའི་ནང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཐུན་པ་སྤྱུན་བཞིའི་ལོ་རྒྱུས་རང་ཚིག་ཐོག་ཚིག་ལྷུག་ཏུ་བྲིས།

ཁག་ལྔ་པ། གཤམ་གསལ་ཚིག་ཀུན་ལ་བརྗོད་པ་མཛོད།

ནགས་ཚལ། ཅ་ཅོ། ཀ་ར། འགྲོ་བ། རྒྱལ་ཁམས། ཅ་ཀོར། ཇ་ལང་། ཟ་མ།

འ་ཅག ར྄་ཅོ། ལ་གོར། ཤ་ཁྲག ཧ་ཅང་། ཨ་ཡོང་། ལག་ལེན།

ཁག་དྲུག་པ། མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་འདྲུག་ཚུལ།

འོ་འཛིན།	ཿ	ནུ་མ། བུ་རམ་གྱི་ཤིང་།
ཡིད་སྨུབས།	ཿ	འདོད་ལྷ། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ།
གཡོ་ལྡན།	ཿ	འབབ་ཆུ། གཡོ་སྒྱུ་ཅན།
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས།	ཿ	རྒྱ་མཚོ། ས་གཞི།
ལུས་ཕྲ།	ཿ	མཛེས་མ། གློག
ལེགས་བྱས།	ཿ	དགེ་བ། བསོད་ནམས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།
ཤེས་ལྡན།	ཿ	མི། སེམས་ཅན། མཁས་པ།

ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ།

ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ནི་ ༡༢༨༤ བོད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་ནི་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་སློབ་མར་གྱུར། ཁམས་དང་དབུས་ཕྱོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་ཉམས་གསོ་ཡང་མཛད། དེ་ར་མ་ཟད་གཙང་པོ་མང་པོ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། ༡༣༣༡ ལོར་

པེ་ཅིང་ལ་ཕེབས་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྩལ། ༡༣༣༩ ལོར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་རུ་ཕེབས། དེར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས། བོད་དུ་ཡོག་སྟེ་ཕྱིན་དགོས་པར་བསྐུལ། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསམ་ཡས་སུ་བཞུགས། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ཡོངས་རྫོགས་གཟིགས། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་བརྩམས། དེ་ར་མ་ཟད་རྩིས་ཀྱི་སྐོར། རྩིས་གཞུང་ཀུན་བཏུས་ཞེས་པའི་ཕྱག་དཔེ་དང་གཞན་ཡང་བསླབ་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་བརྩམས། ༡༣༣༨ ལོར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཅི་ལྟར་ཕེབས་པ་ནང་བཞིན་སླར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས། དེར་འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད་ནས་མཐར་རྒྱ་ནག་རང་དུ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་སོ། ཁོང་གི་སློབ་མ་གྲགས་པ་སེངྒེ་ནི་ཞྭ་དམར་པ་སྐུ་སྐྱེས་དང་པོ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་རོག་འདུག

༼བསླབ་བྱ་འདིའི་ནང་དུ་རྩོམ་པ་པོས་འདི་ལྟར་གདམས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་གཞན་ཤུད་པ། དགྲ་ཕྱོགས་སྡོབས་ཆེ་བ། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ། ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ། གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པ། གཟུ་ལུམ་བྱེད་པ། ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ། དོན་མེད་ངག་བཀྱལ་སླབ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ཉམས་ཏེ་ཕྲག་དོག་སྐྱེ་བ་མཐོང་དུས་ཅང་མ་ཟེར་བར་ཁ་རོག་འདུག་ན་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་གཏམ་སླ་དགོས་པར་གདམས་པའོ།།༽

༄ དལ་བ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་རྙེད།།
ཤུད་པ་མོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།
སེམས་ཅན་དམས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

གལ་ཏེ་ཚོར་མེད་ཕྱོགས་ཀུན་དང་།།

མཛའ་བཤེས་ཕྱོགས་ནི་སྟོབས་ཆུང་ལ།།
དགྲ་བོའི་ཕྱོགས་ནི་སྟོབས་ལྡན་ཆེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

མི་རྣམས་ཆོས་མིན་བྱེད་པ་དང་།།
འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་དགའ་ཞིང་།།
ངང་ཚུང་ངོ་ཚ་མེད་པའི་ཚེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

མི་རྣམས་ཁྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་།།
གནོད་སེམས་མང་པོ་རྒྱུ་བ་དང་།།
གཞན་ལ་ཚུལ་མིན་འཇུག་པའི་ཚེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

མི་རྣམས་དད་པ་མེད་པ་དང་།།
ཕ་བཞིན་སྨུ་ཅོར་སྨྲ་བ་དང་།།
སྒྱུ་དང་གཡོ་དག་བྱེད་པའི་ཚེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

མི་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་།།
གཏུམ་ཞིང་གཟུ་ལུམ་བྱེད་པ་དང་།།
བདེན་པའི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ཚེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

མི་རྣམས་ངང་ཚུལ་ངན་པ་དང་།།
ལེགས་པའི་ལྷ་བ་བཙོམ་པ་དང་།།
གཏུམ་ཞིང་སྡང་བར་གྱུར་པའི་ཚེ།།

ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་རྫུན་དུ་སྨྲ།།
དོན་མེད་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་དང་།།
དབྱེན་དང་འཁྱལ་བ་སྨྲ་བའི་ཚེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

ཡ་རབས་ཚུལ་མེད་ཤིན་ཏུ་ཁེངས།།
ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་འཁྱིང་བ་དང་།།
ཕྲག་དོག་བརྐམ་ཆགས་ཚུལ་ཉམས་ཚེ།།
ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

སྤྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

དལ་བ།	ཿ	ཁོམ་པ།
དམས་པ།	ཿ	རྒུད་པ། ཉམས་པ། ཉག་ཕྲ་བ།
མངོན་དགའ་བ།	ཿ	མང་པོ་འཐད་པ། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ།
སྨུ་ཅོར།	ཿ	དོན་མེད་ཀྱི་ཀུ་ཅོ།
རྫྫུ།	ཿ	རང་ལ་རྒྱུ་ནོར་དང་ཡོན་ཏན་སོ་ཊ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མདོག་བྱེད་པ།
གཡོ།	ཿ	རང་གི་སྐྱོན་མངོན་མ་བཙུག་པར་འགེབས་པ།
གཏམ་པ།	ཿ	ཕྲ་བ།
གཟུ་ལུམ།	ཿ	མིན་པ་ལ་ཡིན་ཁུལ་བྱེད་པ། རང་བཟོ། ཧམ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ།
དབྱེན།	ཿ	སོ་སོར་འབྱེད་པ། ཕྲ་མ་གཏོང་བ།

སྨོད་པ། ༔ མང་པོ། སྨོད་པོ། འཕེལ་པོ།

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་བྲིས།

༡༽ སེམས་ཅན་དམས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་གང་བྱེད་དགོས།

༢༽ དགྲ་ཕྱོགས་སྟོབས་ལྡན་གྱུར་ཚེ་ཁ་རོག་འདུག་ན་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཐུབ།

༣༽ མི་རྣམས་བདེན་པའི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ཚེ་གང་བྱེད་དགོས།

༤༽ མི་རྣམས་བཀུམ་ཞིང་སྡང་བར་གྱུར་ཚེ་གང་བྱེད་དགོས།

༥༽ ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ཉམས་ནས་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཁྱིང་ཚེ་ཅི་བྱེད་དགོས།

ཁག་གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་སྟོང་པ་ཀུན་བསྐངས་ཏེ་བྲིས།

ཀ༽ གལ་ཏེ………………………………དང་།།

……………ཕྱོགས……………སྟོབས་ཆུང་ལ།།

དགྲ་བའི…………སྟོབས……………………ཚེ།།

ཁ་རོག…………………ཀྱང………………ཐོབ།།

ཁག་བཞི་པ། གཤམ་གསལ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྲིས།

ཀ༽ མི་རྣམས་ཆོས་མིན་བྱེད་པ་དང་།།

འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་དགའ་ཞིང་།།

དད་ཆུང་ངོ་ཚ་མེད་པའི་ཚེ།།

ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

ཁ༽ ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་རྫུན་དུ་སྨྲ།།

ངོན་མེད་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་དང་།།

དབྱེན་དང་འཁྱལ་བ་སྨྲ་བའི་ཚེ།།

ཁ་རོག་འདུག་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ།།

ཁག་ལྔ་པ།　　མིང་གི་མངོན་བརྗོད།

ཕ　ཿ ཕ་ཅོ།　ས་མྱོས།　ཅེ་སྤྱང་།

དགའ་བ།　ཿ སྤྲོ་བ།　མཉེས་པ།　དགྱེས་པ།　འཐད་པ།

ང་རྒྱལ།　ཿ ཁེངས་པ།　དྲེགས་པ།　རྒྱགས་པ།　ཚྭོམ་པ།

སྟོབས།　ཿ ཤུགས།　ནུས་པ།

མཛའ་བཤེས།　ཿ གཉེན། རྩ་ལག གཉེན་གཤེན། ཉེ་དུ། ཉེ་འབྲེལ། གཉེན་དྲུང་།

སྲས་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ།

ཁོང་ནི་ཡབ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་དང་ཡུམ་འབྱོར་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༨༧༣ ལོར་ཡངས་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་གིས་གནས་བརྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་དོ་རྗེ་བླ་མར་བསྟེན། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། དབང་། ལུང་། ཁྲིད་གསུམ་བཅས་ཁོང་གི་དྲུང་ནས་གསན། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས།

གཞུང་ཆེན་མོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཛད། དེ་རྗེས་ཁམས་སུ་ཕེབས། འཇུ་མི་ཕམ་དང་ཀོང་སྤྲུལ་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་མཁས་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་སྒྲ། སྙན་ངག་དང་མངོན་བརྗོད་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་སླར་ཡང་ལྷ་སར་ཕེབས། དེ་ནས་གྲྭ་ས་རུ་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་སྦྱངས། དེའི་རྗེས་ལ་དྭགས་སུ་ཡོག་སྟེ་ཕེབས། རི་ཁྲོད་དགོན་པ་དང་བསམ་གཏན་གླིང་གཉིས་ལ་ཉམས་གསོ་མཛད། ལྷག་པར་དུ་མགུར་གླུ་དང་། ལྷུགས་རྩོམ་མང་པོ་ཞིག་མཛད། ཁོང་གི་གསུང་ཀུན་པོ་དེ་གཅིག་ནང་བསྡུས་ཏེ་པར་བསྐྲུན་བྱས་ཡོད། ད་དུང་དེའི་ནང་དུ་མ་ཚུད་པའི་ལྷུགས་རྩོམ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་པར་སེམས།

སྒྲ་རིག་པ།

༺མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་རིག་པ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཞིབ་དཔྱད་སོགས་རྩོམ་དགོས་ན་ཟེར་ཙི་དགོས། མཐའ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་འབྲི་དགོས་ནའང་ཡི་གེའི་དག་ཆ་ཏན་ཏན་ཡོང་དགོས་པ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཤེས་པར་གཞུང་ཆེན་མོའི་དོན་ཤེས་པར་རློམ་པ་ནི་མཚན་མོའི་མུན་པ་འདོམ་པས་འཇལ་བ་དང་འདྲ་ལ། དེས་ན་ཐོག་མར་སྒྲ་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པར་གདམས་པའོ།།༻

༄ སྒྲ་རིག་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་དུ།།
མཁས་པས་བརྩམས་པ་མང་ན་ཡང་།།
བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་པཱ་ཎི་པ།།
ཙནྡྲ་པ་དང་ཀ་ལཱ་པ།།
དབྱངས་ཅན་བརྡ་སྤྲོད་བཞི་ཡིན་ལ།།

རང་བཞིན་རྒྱན་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི།།
ངོ་མཚར་མཁས་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན།།
གངས་ཅན་ཡུལ་འདིའི་སྒྲ་རིག་ནི།།
འཛམ་དབྱངས་ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊས།།
རྒྱ་ཡི་སྒྲ་ལ་དཔེ་མཛད་ནས།།
བསྟན་བཅོས་རྣམ་བརྒྱད་མཛད་གྲགས་ཀྱང་།།
བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་དབང་གིས་ནི།།
དྲུག་པོ་མིང་ཡང་མེད་པར་གྱུར།།
དེང་སང་སུམ་ཅུ་པ་དང་ནི།།
རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ།།
སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་དག་གིས་བསྡུས།།
དག་ཡིག་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས།།
བརྡ་སྤྲོད་ཡོན་ཏན་ཀུན་གཞི་སྟེ།།
མཁས་དབང་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས།།
གང་གིས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན།།

གཏན་ལ་འབེབས་ན་སློས་ཅི་དགོས།།
འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག །
བྱེད་ཀྱང་ཚིག་གིས་སྦྱོར་བ་གཅེས།།
འདི་ནི་མཁས་རློངས་འབྱེད་པ་སྟེ།།
དོན་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མི།།

མང་པོ་འདུས་པའི་ནང་དག་ཏུ།།
མཁས་པའི་སྣན་ལ་འདུག་པར་དབང་།།
ཞེས་གསུངས་བརྡ་སྤྲོད་མ་ཤེས་པར།།

ཆོས་དོན་ཤེས་པར་རློམ་པ་རྣམས།།
སྨུན་ནག་འཐོམ་པས་འཇལ་བ་འདྲ།།
མཁས་པ་དག་གི་བཞད་གད་གནས།།
དེ་ཕྱིར་བརྡ་སྤྲོད་ཤིན་ཏུ་གཅེས།།

སྒྲ་ཡི་ཡན་ལག་སྙན་ངག་དང་།།
མངོན་བརྗོད་སྡེབ་སྦྱོར་ཟློས་གར་དང་།།
སྐར་རྩིས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ།།
ཚིག་རྒྱན་བསྟན་བཅོས་དཔྱེ་སེ་གསུངས།།

སྙན་ངག་མངོན་བརྗོད་སྡེབ་སྦྱོར་ནི།།
ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་བྱས་ཏེ།།
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ།།
ཞུགས་ཏེ་རིག་གཞུང་སྤེལ་དགོས་སོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

སྒྲ་རིག་པ།	ཿ	བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་རིག་པ།
རྒྱ་ཡི་སྒྲ།	ཿ	རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་སྐད་བརྡ་སྤྲོད།
རློམ་པ།	ཿ	ཁེངས་པ། ང་རྒྱལ་བྱེད་པ།

བཤད་གད།　　　　　　　ཿ　　ཚོད་ཤོར་བ།

ཚིག་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས།　　ཿསློབ་དཔོན་དཎྜི་ས་བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་མ།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ སྒྲ་རིག་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་གང་དང་གང་ཡིན།

༢༽ ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊས་བོད་ཀྱི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཅི་ཙམ་མཛད།　　　དེང་སང་གང་དང་གང་ཡོད།

༣༽ བརྡ་སྤྲོད་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་ཅི་ལྟར་ཡིན།

༤༽ གང་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་མཁས་པའི་སྙན་ལ་འདུག་པར་དབང་།

༥༽ བརྡ་སྤྲོད་མ་ཤེས་པར་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་རློམ་པ་གང་དང་འདྲ་བ་ཡིན།

ཁག་གསུམ་པ། སྟོང་པ་ཀུན་བསྐངས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་ཆ་ཚང་མཛོད།

ཀ༽ དབྱངས་ཅན……………………………ཡིན་ལ།།

རང……………ཀྱེན……………………རྣམ་འགྱུར་གྱི།།

…………མཚར…………ཏོགས……………ཡིན།།

གངས……………………འདིའི……………སྒྲ………ནི།།

ཁག་བཞི་པ།　བོད་བྲིས།

འཕགས་ཡུལ།　དབྱངས་ཅན།　ངོ་མཚར།　གངས་ཅན།　བསྟན་བཅོས།　འཕེལ་འགྲིབ།　གཏན་འབེབས།　འདོམ་པ།　སྤྱི་ལ་དགོས།　བཤད་གདü

ཁག་ལྔ་པ།　མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་འཇུག་ཚུལ།

ས་ཡི་ཉིང་པོ། ཿ གསེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའ་ཞིག

ས་འཛིན། ཿ རི། རྒྱལ་པོ།

གསེར་མིག་ཅན། ཿ ཉ། འུག་པ

གསེར་ལྡན་མ། ཿ ས་གཞི། གཙང་པོ། སྟོན་གྱི་དུས།

ལྷ་ཡི་ལྷ། ཿ སངས་རྒྱས། བརྒྱ་བྱིན།

ལྷ་ཡི་བླ་མ། ཿ སངས་རྒྱས། དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ།

ཁ་སིལ་བྱེད། ཿ ཟླ་བ། རླུང་། སྤྲིན། ཙནྡན།

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་ནི་གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཡིན། ཁོང་ནི་ས་སྐྱ་རང་དུ་ཡབ་དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་དང་ཡུམ་ནི་ཁྲི་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༨༡ བོད་ཟླ་བ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༢༦ ཉིན་བལྟམས། བྱིས་པའི་དུས་ན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་དབྱངས་གསལ་རྣམས་རང་གི་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱིས་འབྲི་བ་དང་། བྲིས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་གིས་བསུབས་ནས་གོམ་འོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་བྱས། དགུང་ལོ་དགུ་ལོན་དུས་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བསྣམས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའི་དུས་ན་བོད་ཡིག་འབྲི་ཀློག་དང་། བཟོ། གསོ་བ། སྒྲ་དང་ཚད་མ་སོགས་ཐུགས་སུ་ཆུད།

དེ་ཙམ་མ་ཟད་ནང་དོན་རིག་པའི་ཕྱག་དཔེ་ཀུན་ཡང་ཚར་རེ་གཉིས་ཙམ་ཐོས་པས་མཁྱེན། ཁ་ཆེའི་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྔ་དང་གནས་ཆུང་ལྔ་བཅས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར།

འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་སོགས་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་རྩོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕམ་བཙུག་པར་

མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ ༨༣ ཞབས་སྐབས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་ཁྱུན་གྱིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་ཞུས། དེར་རྒྱལ་པོ་དང་མི་མང་མང་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཀོད་པར་མཛད།

ཁོང་ནི་འཆད། རྩོད། རྩོམ་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པས་རྩོམ། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཚད་མ་རིགས་གཏེར་དང་། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ན་སོགས་པོད་ཆེན་པོ་གསུམ་བརྩམས།

ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད།

(ས་པཎ་གྱིས་དམ་པ་སྡིག་པ་དང་འདྲེས་པའི་འདོན་ཐང་མི་འདོན་ཞིང་རང་གི་སྒྲིག་ལ་ཐུག་ཀྱང་རང་བཞིན་བཟང་པོ་མི་འདོར་བ་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་མཁས་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་རང་གིས་བྱས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་སེལ་ནུས་ལ། ཐབས་ཅི་ཙམ་སྡུག་ཀྱང་བླུན་པོ་འདྲུག་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་རྒྱུང་གསྒྲུབ་པ་སོགས་མཁས་པའི་བྱེད་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་སོགས་བསྟན་ཅིང་། རྒྱན་འདི་ཀུན་ནི་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་རྒྱན་ཡིན་ནོ།།

༄ དམ་པ་ཅི་ཙམ་རྒུད་གྱུར་ཀྱང་།།
སྡིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་མི་ཟ།།
སེངྒེ་བཀྲེས་ཀྱང་མི་གཙང་བའི།།
ངན་སྐྱུགས་ཟ་བར་མི་བྱེད་དོ།།

དམ་པ་སྒྲིག་ལ་བབ་ན་ཡང་།།
རང་བཞིན་བཟང་པོ་ག་ལ་འདོར།།
ས་ལེ་སྦྲམ་ནི་བསྲེགས་བཅད་ཀྱང་།།
དེ་ཡི་ཁ་དོག་ཉམས་མི་འགྱུར།།

ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཉེས་པ་དག།
སེལ་བར་ནུས་ཀྱི་བླུན་པོས་མིན།།

ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས་དུག་ཅན་སྦྲུལ།།
གསོད་པར་ནུས་ཀྱི་ཁྲ་ཏས་མིན།།

མཁས་པ་ཧེ་ལྷར་ཐབས་སྡུག་ཀྱང་།།
བླུན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་མི་འགྲོ།།
ཆར་འདོད་བྱེའུ་སྐོམ་ན་ཡང་།།
ས་ལ་བབས་པའི་ཆུ་མི་འཐུང་།།

༄ རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་མི་སེམས་པ།།
དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་ཕྱུགས་དང་མཚུངས།།
བཟའ་བཏུང་འབའ་ཞིག་དུད་འགྲོས་ཀྱང་།།
བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ།།

སྡིག་སྤྱོད་ནགས་ན་གནས་ཀྱང་ཉམས།།
དམ་པ་གྲོང་ན་གནས་ཀྱང་དུལ།།
ནགས་ཀྱི་གཅན་གཟན་ཁྲ་བ་དང་།
རྟ་མཆོག་གྲོང་ན་དུལ་བ་མཐོང་།།

འཁོར་པའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་གཉེན།།
གལ་ཏེ་རྒུད་ན་ཀུན་ཀྱང་དགྲ།།
རིན་ཆེན་གླིང་དུ་རིང་ནས་འདུ།།
མཚོ་སྐམ་པ་ན་སུ་ཡང་སྤོང་།།

༄ ནོར་གྱི་མཆོག་ནི་སྦྱིན་པ་སྟེ།།
བདེ་བའི་མཆོག་ནི་སེམས་སྐྱིད་པ།།

རྒྱན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོས་པ་དེ།།
གྲོགས་པོའི་མཆོག་ནི་མི་བསླུ་བའོ།།

གང་ཞིག་མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ།།
དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མི་ལེན་ན།།
མི་དེ་གདོན་གྱིས་བཏབས་པའམ།།
ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ཡིན།།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

བཀྲིས་པ། ༔ ཧྲོགས་པ།
ས་ལེ་སྦྲམ། ༔ གསེར།
ནམ་མཁའ་ལྡིང་། ༔ བྱ་ཁྱུང་།
ཕྱུགས། ༔ དུད་འགྲོ།
འབྱོར་པ། ༔ རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད།
གདོན། ༔ མི་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤིག །

ཁག་གཉིས་པ། བར་སྟོང་ཀུན་འོག་གི་ཚིག་དག་གིས་སྐོངས།

ཉུས། རྒུད། སྡིག ཟས། ལྡན། ཁྭ་ཏས།

དམ་པ་ཅི་ཙམ---------གྱུར་ཀྱང་།།

---------འདྲེས་པའི་---------མི་ཟ།།

ཞེས་རབ་---------པའི་ཉེས་པ་དག །

སེལ་བར་---------ཀྱི་---------མིན།།

ཁག་གསུམ་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་བྲིས།

༡༽ སེནྡྷེ་བཀྲེས་ཀྱང་མི་གཙང་བ་མི་ཟ་བ་བཞིན་དུ་དམ་པས་གང་བྱེད།

༢༽ ཉེས་པ་ཀུན་སུས་སེལ་ནུས།

༣༽ རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་མི་སེམས་ན་ཅི་དང་མཚུངས།

༤༽ དམ་པ་དང་སྡིག་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད།

༥༽ གལ་ཏེ་རང་ཉིད་རྒུད་ན་དེ་ནས་ཅི་འགྱུར།

༦༽ མཆོག་བཞི་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན་ནམ།

༧༽ མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་མ་ལེན་ན་གང་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཁག་བཞི་པ། འོག་གི་ཚིག་ཀུན་ལ་བརྗོད་པ་བྲིས།

མནར་བ། གདོན། མཆོག རིན་ཆེན་གླིང་། འབྱོར་པ། ནགས། སྤྱོད་པ། ས་ལེ་སྦྲམ། གཙན་གཟན།

ཟུར་བལྟའ་དཔེ་དེབ།

(ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར།)

ཁག་ལྔ་པ། མངོན་བརྗོད་ངེས་པར་ཀྱིས།

ས་ལེ་སྦྲམ། ༔ གསེར། རིན་ཆེན་དང་པོ། ཟོང་མཆོག མདོག་བཟང་། ཏེ་མ། ས་ཟླ།

མཁས་པ། ༔ ཤེས་རབ་ལྡན་པ། རྣམ་དཔྱོད་ཅན། ཤེས་ལྡན། དྲན་དབང་། བློ་ལྡན། མཁྱེན་ལྡན།

ནམ་མཁའ་ལྡིང་། ༔ བྱ་ཁྱུང་། མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོ། ཀླུའི་དགྲ།

ཁྱབ་འཇུག་གི་བཞོན་པ། ༔ སྐར་མིག་བུ། སྐྱ་རེངས་ཀྱི་ནུ་བོ།

སྦྲུལ། ༔ ལྟོ་འཕྱེ། མིག་གིས་ཐོས། ཫང་སྦྲུམ། ལྕེ་

གཉིས་པ།

བྲང་འགྲོ། དུག་འཛིན། འཁྱོག་འགྲོ།

སྐྱོ་བའི་འཕྲིན་ཡིག།

༼རྩོམ་པ་པོ་ཕྲུས་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་གཉེན་དྲུང་དུས་མིན་དུ་ཤི་བ། གྲོགས་པོ་ཀུན་ཚབ་ཚུབ་མང་བ། དགེ་རྒན་གྱི་སྐྱོན་འཚོལ་བ། སྙིང་སྡུག་གི་གྲོགས་ལ་ཆགས་པ། རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་མི་ནུས་པ་དང་ཟུང་འཇུག་ལམ་བཟང་སྒོམ་མི་ནུས་ཤིང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་སྤྱོད་ཚུལ། གཞན་གྱི་གནས་སྣངས་དང་བྱེད་སྣངས་ཀུན་གཟིགས་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བཞིན་རྩོམ་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།༽

སྐྱེ་ར་ནི་འཛམ་གླིང་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད།།
སྒོས་སུ་དེ་ང་སང་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད།།
ཡང་སྒོས་ཉེ་འབྲེལ་དུས་མིན་འཆི་བ་ཡི།།
སྣང་ཚུལ་འདི་ལ་བསམ་ནས་གདིང་ནས་སྐྱོ།།

སྐྱེ་ར་ནི་འཛམ་གླིང་མི་རྣམས་བློ་འགྱུར་ཆེ།།
སྒོས་སུ་མང་ཡུལ་མི་རྣམས་བློ་ན་ཐུང་།།
ཡང་སྒོས་སྐལ་མཉམ་གྲོགས་རྣམས་ཚབ་ཚུབ་མང་།
སྣང་ཚུལ་འདི་ལ་བསམ་ནས་བདག་ཡིད་སྐྱོ།།

སྐྱེ་ར་ནི་མི་རྣམས་གཞན་སྐྱོན་རྟོག་ལ་མཁས།།
སྒོས་སུ་ཆོས་མཛད་སྐྱོན་ལ་ཆེས་ཆེར་རྟོག།
ཡང་སྒོས་བཤེས་གཉེན་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པ་ཡི།།
ཚུལ་འདི་བསམ་བཞིན་ཁོ་བོ་ཡིད་རབ་སྐྱོ།།

སྐྱེ་ར་ནི་རང་བློ་མི་ཤེས་དྲ་བས་བསྡམས།།
སྒོས་སུ་ཆོས་མིན་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འཕེལ།།
ཡང་སྒོས་འདོད་ཡོན་བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་སློན།
རང་གི་བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་བསམ་བཞིན་སྐྱོ།།

སྤྱིར་ནི་ཚེ་འདིའི་བདེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན།།
སྒོས་སུ་ཉེ་དུ་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་ལ་ཞེན།།
ཡང་སྒོས་སྙིང་སྡུག་གྲོགས་ལ་གཏིང་ནས་ཆགས།།
རང་གི་བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་བསམ་བཞིན་སྐྱོ།།

སྤྱིར་ན་རང་ལུས་དགེ་ལ་འབད་མི་ནུས།།
སྒོས་སུ་ཕྱུག་སྐོར་འབྲི་མཆོད་བྱེད་མི་ནུས།།
ཡང་སྒོས་རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་མི་ནུས་པའི།།
རང་གི་ལུས་འདི་དོན་མེད་འདའ་བས་སྐྱོ།།

སྤྱིར་ནི་ངག་གི་དགེ་ལ་འབད་མི་ནུས།།
སྒོས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་མི་ནུས།།
ཡང་སྒོས་བླ་མར་གསོལ་འདེབས་མི་ནུས་པའི།།
རང་གི་ངག་ལ་བསམ་བཞིན་ཡིད་རབ་སྐྱོ།།

སྤྱིར་ན་བློ་ཁ་ཆོས་ལ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་།།
སྒོས་སུ་མདོ་སྔགས་ལམ་བཟང་སྒོམ་མི་ནུས།།
ཡང་སྒོས་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ལམ་བཟང་མཆོག།
སྒོམ་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་འདིས་ཡིད་རབ་སྐྱོ།།

ཚུལ་འདི་རང་གཞན་སྤྱོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ།།
རྐྱེན་བྱས་རང་བློ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བའི་སྐབས།།
བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་དེས།།
གནས་ཚུལ་ཞུ་ཕྱིར་མི་མང་ཡོངས་ལ་ཕུལ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

སྤྱིར།	༔	སྤྱིར་བཏང་།
སྒོས།	༔	དམིགས་བསལ།
ཡང་སྒོས།	༔	དེས་ཀྱང་དམིགས་བསལ།
ཉེ་འབྲེལ།	༔	གཉེན་དུང་པོ་དང་མཛའ་བོ་ངོ་ཤེས།
སྣང་ཚུལ།	༔	མཐོང་ཚུལ།
བློ་ན་ཐུང་།	༔	བསམ་བློ་རྒྱུང་རིང་པོར་གཏོང་མི་ཐུབ་པ།
སྐྱོན་རྗོག་པ།	༔	སྐྱོན་ལ་ལྟ་བ།
བཤེས་གཉེན།	༔	སློབ་དཔོན། དགེ་རྒན།
ཚེས་ཚེར།	༔	མང་སྐྱེའང་།
ཁོ་བོ།	༔	ང་། བདག
ཉེ་དུ།	༔	གཉེན་དུང་།
གྲོགས་མཆེད།	༔	མཛའ་བོ། ངོ་ཤེས།
སྙིང་སྡུག་གྲོགས	༔	མནའ་མ། བཟའ་ཟླ། ཆུང་མ།
རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན།	༔	ཀང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ལག་གཉིས་མཉམ་བཞག ཚིགས་པ་དྲང་པོར་བསྲང་བ། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་གུག་པ། དཔུང་པ་གཉིས་བྱ་རྒོད་ཀྱི་གཤོག་པ་ལྟར་བརྐྱང་བ། མིག་གཉིས་སྣ་རྩེར་ཕབ་པ་དང་། ལྕེའི་མགོ་ཀན་ལ་སྦྱར་བ་དང་བདུན་ནོ།།

ཁག་གཉིས་པ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་བྲིས།

༡༽ རྐྱེན་གང་དང་གང་བྱུང་ནས་རྩོམ་པ་པོ་ཐུགས་སྐྱོ།

༢༽ གཞན་སྐྱོན་རྟོག་པ་ལ་སུ་མཁས།

༣༽ འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སློན་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད།

༤༽ ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ན་ཆོས་སྒྲུབ་ཐུབ་བམ་མི་ཐུབ།

༥༽ རང་གི་ངག་ལ་བསམ་བཞིན་ཐུགས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོ།

༦༽ ལུས་ཀྱིས་གང་བྱེད་མ་ནུས་པར་འདའ་བས་སྐྱོ།

ཁག་གསུམ་པ། དྲི་བ་འདི་ལ་འོག་གི་ལན་གང་འོས་པ་འདུག་རྟགས་ ☑ འདི་ཐོངས།

༡༽ གང་བསམ་བཞིན་རྩོམ་པ་པོ་ཡིད་རབ་ཏུ་སྐྱོ།

ཀ༽ ངག་གི་དགེ་བ་ལ་འབད་མ་ནུས་པ།

ཁ༽ ཉེ་འབྲེལ་དུས་མིན་དུ་ཤི་བ།

ག༽ རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་མི་ནུས་པ།

ང༽ བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པ།

དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ། ད་དུང་ཡང་ཁོང་གི་རྩོམ་སྙན་པོ་དང་བསླབ་བྱ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གསུང་འབུམ་ནང་ཡོད་པས་དེ་ར་ལྟོས།

ཁག་བཞི་པ། མིང་གི་མངོན་བརྗོད།

འཛམ་བུ་གླིང་། ༔ འཇིག་རྟེན། སའི་གོ་ལ།

ཉེ་འབྲེལ། ༔ གཉེན། གཉེན་དྲུང་། ཉེ་དུ། གཉེན་བཤེས།

དགེ་བ། ༔ རྣམ་དཀར། བསོད་ནམས། དཀར་པོའི་ལས།

མི་དགེ་བ། ༔ ནག་པོའི་ལས། སྡིག་པ། བསོད་ནམས་མིན་པ། ལྷུང་བྱེད།

ཀསྨཱི་ར།

ནེའུ་གསིང་ཨིནྡ྄ར་ནི་ལའི་རྫུ་ལ་བརྩེགས་ལ།།
རབ་དཀར་ཁ་བ་མུཀྟཀ་ཏོག་གིས་སྤྲས།།
རྣམ་མང་འདབ་སྟོང་བྲུར་བུར་སྤྲུངས་པ་འདི།།
རྒྱལ་ཀུན་དགྱེས་ཕྱིར་བཞམས་པའི་མཚྭལ་འདྲ།།

འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཛེས་ཆོས་མ་ལུས་པ།།
བྱེད་པོས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ།།
ཞེས་པར་བསྟོད་ནས་ནོར་འཛིན་འདིའི་སྟེང་དུ།།
ཟླ་བྲལ་དགའ་བའི་ཚལ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྐྲུན།།

གནའ་དུས་དགྲ་བཅོམ་ཉི་མ་གུང་པ་ཡིས།།
བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཞིང་ཀེ་སར་མང་དུ་སྤེལ།།
ཡིད་འོང་མཚོ་དང་མཚེ་འུས་རབ་ཕྱུག་པ།།
གནམ་སྔོན་བཞུས་ནས་གཏམས་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས།།

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡིད་ཀྱི་ནི།།
བརྟན་པ་འགྲོག་བྱེད་མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་དང་།།
པདྨ་ལ་སོགས་འདབ་སྟོང་སྣ་ཚོགས་པ།།
ལྷ་ལམ་རྒྱུ་སྐར་ཕབ་ནས་བཀྲམ་དང་མཚུངས།།

ཙམྤ་ཀ་ཏི་ནི་ཤཱད་ཤཱ་ལི་མར།།
ལ་སོགས་སྐྱེད་ཚལ་ཀཤྨི་ར་དུ་མང་།།
སོ་ན་མཐ་འགྱུལ་ནི་མ་ཐ་སོགས། །
གངས་རིས་བརྒྱན་པའི་ཡིད་འགྲོག་རི་བོ་མང་།།

ཛ་མ་མས་ཛིད་ཤང་ཀར་ཨཱ་ཙཱརྱ།།
མུས་ལིམ་ཏིརྠའི་ཆོས་ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས།།
པམ་ནི་པུར་གྱི་པུཥ་ཏ་རི་ནི།།
གྲུབ་ཆེན་ནཱ་རོའི་གྲུབ་ཕུག་ཁྱད་དུ་འཕགས།།

ཙཱར་ནི་ཅེ་ནཱར་གྱིས་བརྒྱན་ཊལ་འཇི་ལ་ནི།།
སྤང་གོང་མཚོ་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་ན་ཡང་།།
ཤེ་ཀ་ར་ཞེས་གྲུ་ཆུང་ཡིད་འོང་བ།།
རྒྱུ་བ་དེ་ནི་སྤང་གོང་མཚོ་ལ་མེད།།

ཀུ་ཤུ་སྟར་ག་འབྲས་ལྡན་ཤིང་སྡོང་གིས།།
ཡོངས་སུ་གཏམས་པ་ཀཤྨི་ར་གྱི་ལྗོངས།།
འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ནི།།
བརྟན་པ་འགྲོག་བྱེད་པདྨའི་ལྡུམ་ར་འདྲ།།

འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། མིང་ཚིག་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན།

ནེའུ་གསིང་། ཿ སྤང་དང་ཆུ་མིག་ཡོད་པའི་གནས།

ཨིནྡ྄ར་ནཱི་ལ། ཿ ནོར་བུ་དབང་སྔོན།

མུཀྟ་ཀ། ཿ མུ་ཏིག

འདབ་སྟོང་། ཿ མེ་ཏོག་པདྨ་སོགས།

རྒྱལ་ཀུན། ཿ སངས་རྒྱས་རྣམས།

བྱེད་པོ། ཿ བྱེད་མཁན། བཟོ་མཁན།

བསྐྲད་ནས། ཿ བསྐྲད་བཏགས་ཏེ།

ནོར་འཛིན། ཿ ས་གཞི།

ཟླ་བྲལ། ཿ འགྲན་ཟླ་མེད་པ། མ་བདེ་མོ།

གནའ་དུས། ཿ སྔོན་གྱི་དུས།

ཀེ་སར། ཿ གུར་ཀུམ།

མཚེའུ། ཿ མཚོ་ཆུང་ཆུང་།

གཏམས་པ། ཿ བཀང་བ།

ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་བྱེད། ཿ མང་སྐྱེ་འང་ཡིད་དུ་འོང་བ། མ་བདེ་མོ།།

ལྟ་ལམ། ཿ ནམ་མཁའ།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ རྒྱལ་ཀུན་དགྱེས་ཕྱིར་བཤམས་པའི་མཛྲལ་ལྟ་བུ་གང་ཡོད་དམ།

༢༽ གནའ་དུས་ཀེ་སར་མང་པོ་སྱུས་སྐྱེ་ལ།

༣༽ ཀཤྨི་ར་དུ་ཡོད་ཡིད་པའི་འཕྲོག་རི་བོ་གང་གང་ཡིན།

༤༽ སྨུས་ལིམ་གྱི་ཆོས་ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་གང་ཡིན།

༥༽ འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་མཁན་གང་ཡིན།

༦༽ སྤང་གོང་མཚོ་དང་ ཌལ་ཛེ་ལ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད།

ཁག་གསུམ་པ། བར་སྟོང་ཀུན་བསྐངས་ཏེ་འོག་གི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་ཆ་ཚང་མཛོད།

ཀ༽ འཛིག་རྟེན་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་མ་ལུས་པ།།
་་་་་་་་་་་་་་་་གཅིག་ཏུ་་་་་་་ཁ་ཆེའི་ཡུལ།།
ཞེས་པར་་་་་་་་་་་་་་་་ནོར་འཛིན་་་་་་་།།
ཟླ་བྲལ་དགའ་བའི་་་་་་་་་རབ་ཏུ་་་་་་་།།

ཁ༽ ཀུ་ཤུ་་་་་་་་་་་་་་འབྲས་ལྡན་་་་་་་་་་་་་་སྡོང་གིས།།
ཡོངས་སུ་་་་་་་་་་་་་་ཀཤྨི་ར་་་་་་་་་་་་་་་ལྗོངས།།
་་་་་་་་་་་་་་་སྐྱེ་བོ་་་་་་་་་་་་་་་་་་སེམས་ཀྱི་ནི།།
བརྟན་པ་་་་་་་་་་་་་་་་་པདྨའི་་་་་་་་་་་་་་་་འདྲ།།

ཁག་བཞི་པ། འོག་གི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དག་ཆ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་མཛོད།

ནེའུ་གསིང་། འདབ་སྟོང་ཅན། བྱུར་བུར། མཛེས་ཆོས། ནོར་འཛིན། ཟླ་བྲལ།
ལྷ་ལམ། རྒྱུ་སྐར། འབྲས་ལྡན། བརྟན་པ་འཕྲོག་བྱེད། ལྗོངས། ཤི་ཀ་ར།

རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

༼མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་དུ་ཆོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། མི་མང་གི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཞི་དྲག་ཅི་ཞིག་མཛད་དགོས་ཡོད། འཁོར་འབངས་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་དགོས་ཡོད། དེ་ཀུན་གྱི་སྐོར་ལ་དཔེ་དོན་མང་པོའི་སྒོ་ནས་སྙན་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་མང་པོ་སྩལ་ཡོད། འོག་གི་སྙན་ཚོམ་འདིའི་ནང་དུ་མཁས་པས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནའང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་བྱེད་དགོས་པ། གྲོགས་པོ་བཟང་པོ་བསྟེན་དགོས་པ། བྱམས་དང་གཡོ་སྒྱུ་གང་ཡིན་ཡང་མང་ཉུང་རན་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མི་ལྡོག་པའི་ལས་ལ་འཇུག་མི་དགོས་ཤིང་། རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་མང་པོའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་དེ་བདམ་དགོས་པ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ལ་དགེ་རྒན་མཁས་པ་བསྟེན་དགོས་པ་ཁག་ཅན་ཡིན་པར་གསལ་པོར་བསྟན་ནོ།།༽

རི་བོང་ཅན་སྲས་ཀུན་དཀྲིགས་ལྟར།།
བླུན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་།།
བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ།།
མཁས་པས་རང་གིས་བརྟགས་ནས་བྱེད།།

བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་ལྡན་བློ་གྲོས་ཆེ་རྣམས་ལ།།
ལྷ་ཡང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་ན་མི་ལྟ་ཅི།།
ཁོང་བཟང་གཡོ་མེད་ཀླན་ཀ་མི་འཚོལ་བའི།།
གྲོགས་པོ་བཟང་པོར་ལྷ་ཡང་དགའ་བ་སྐྱེ།།

གྲོགས་བཟང་དང་བཅས་ཐབས་མཁས་བློ་ལྡན་པས།།
རླུང་མེད་མེ་བཞིན་དུས་སུ་བརྩམས་བྱས་ན།།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་དཔལ་རྣམས་མ་ལུས་པ།།
ཡིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་མཆིས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར།།

ཏ་ཅང་བྲམས་པ་ཆེ་དྲགས་ན།།
ཐ་མར་འཁོན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྲོ།།
ཏ་ཅང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་དྲགས་ན།།
ཐ་མར་རང་ཉིད་བརླག་པ་མང་།།

ཟས་དང་སྨན་གྱི་ཚོད་བཞིན་དུ།།
བྲོ་བ་གང་དང་ཅི་ལ་ཡང་།།
དུས་དང་བསྟུན་པའི་ཚོད་ཤེས་ན།།
ཀུད་པ་ཆེན་པོས་མནར་མི་འགྱུར།།

བྲོ་བ་མི་ལྡོགས་རྩོམ་པ་བྱེད་པ་དང་།།
ཚོགས་དང་འཁོན་ཞིང་སྡོབས་ལྡན་དག་ལ་རྒོལ།།
བུད་མེད་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་བྱེད་པ་སྟེ།།
འཆི་བདག་དྲུང་ན་སྡོད་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས།།

༄ རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ།།
གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན།
རང་དབང་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་ལ།།
འབད་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་བདེ།།
དུས་ནི་ཡུན་ཐུང་རིག་པའི་རྣམ་པ་མང་།།
ཚེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཇི་ཙམ་མི་ཤེས་པས།།

ངང་པས་ཆུ་ནང་ནས་ནི་འོ་མ་བཞིན།།
གང་ཞིག་གཅེས་པ་དེ་ནི་བསྟེན་པར་གྱིས།།

རིག་པའི་གནས་དང་དམ་པའི་གཞུང་།།
མ་ཐོས་བར་དུ་ཞེས་མི་འགྱུར།།
ཐོས་པས་བླང་དོར་གནས་ཀུན་ལ།།
བློ་གྲོས་མིག་བཟང་འབྱེད་པར་བྱེད།།

ཡང་དག་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ།།
བསྟེན་པར་མ་བྱས་རིག་པ་དེ།།
འཕྱོན་མ་ཡི་ནི་བུ་བཞིན་དུ།།
ཁུངས་བཙུན་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ།།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གོ་དཀའ་བ་ཀུན་གྱི་དཀའ་གནད་མཆན་འགྲེལ།

གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་།	༑	མ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ།
ཁོང་བཟང་།	༑	སེམས་རྒྱུད་བཟང་པོ།
ལྷན་ཀ	༑	སྣད་ཀ ཇོད་གཞི།
བརླག་པ།	༑	ཉམས་པ། སྟོར་བ།
རྒུད་པ།	༑	ཉམས་རྒུད།
ཚོགས་དང་འཁོན།	༑	མི་མངས་དང་འཁོན་པ། མང་པོ་དང་འཁོན་པ།
ཡིད་བརྟན།	༑	བདེན་ཆེས་པ། ཡིད་ཆེས་པ།

འཆི་བདག་དུང་ན་སྡོད་པ། ཿ འཆི་བདག་གི་དུང་དུ་སྡོད་པ་ནང་བཞིན་ཧག་ཏུ་ཧི་གས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།

རིག་པའི་རྣམ་གྲངས། ཿ ཤེས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱ་མང་པོ།

གང་ཞིག་གཅེས་པ། ཿ གང་ཞིག་རང་ལ་ཁག་ཅན་ཡིན་པ།

འཕྲོན་མ། ཿ སླད་ཚོང་མ། གཞན་ཚོང་མ།

ཅལ་སྒྲ། ཿ ཚུའི་ནང་དུ་ཅལ་ཞེས་པའི་སྐད་འབྱུང་བ།

ཁག་གཉིས་པ། གཞམ་གྱི་དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ བླུན་པོ་དང་མཁས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད།

༢༽ གྲོགས་པོ་བཟང་པོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས།

༣༽ ཧ་ཅང་བྱམས་པ་དང་ཧ་ཅང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད།

༤༽ རྒུད་པ་ཆེན་པོས་མི་མནར་བའི་དོན་དུ་གང་བྱེད་དགོས།

༥༽ འཆི་བདག་དུང་ན་སྡོད་པ་བཞི་པོ་གང་གང་ཡིན།

༦༽ རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་ན་རང་གིས་ཅི་བྱེད་དགོས།

༧༽ བློ་གྲོས་མིག་བཟང་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཐུབ།

༨༽ མཁས་པ་མ་བསྟེན་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད།

ཁག་གསུམ་པ། ཚིག་འགྲེལ་བྲིས།

ཚིགས་བཅད། ༢ ༧ ༨ ༡༠ བཅས་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་རང་ཚིག་ཐོག་ནས་བྲིས།།

དམངས་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ།

རྒྱ་གར་དམངས་གཞུང་ཆེན་པོར། །
སློབ་གྲྭ་ཀ་ལེཛ་མང་པོ། །
ཨེམ་ཨེ་པི་ཨེཆ་ཌི་སོགས། །
གང་ལྟོགས་བསླབ་ས་འདུག་པ། །
སྐྱོད་དང་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ། །
ང་དང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་། །
ཀུན་ལ་སྦྱང་བར་སྐྱོད་ཡིན། །

རྒྱ་གར་དམངས་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ། །
ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་གདན་ས། །
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གཉེན་པོར། །
བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་གསུང་ཟབ། །
སྐྱོད་དང་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ། །
ང་དང་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི། །
སེམས་བཟང་བསླབ་པ་སྐྱོད་ཡིན། །

རྒྱ་གར་དམངས་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ། །
མཁས་པ་མང་པོའི་གདན་ས། །
ཨ་ཤོ་ཀ་གཱན་དྷཱི་ནེ་ཧ་རུ། །
སུ་བྷཱཤ་ཨམ་བེཌ་ཊེ་གོར། །
ང་དང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི། །
སྤྱོད་བཟང་བསླབ་པ་སྐྱོད་ཡིན། །

རྒྱ་གར་དམངས་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ། །

ཆོས་ལུགས་མང་པོའི་དགའ་ཚལ། །

ཧིནྡུ་མུས་ལིམ་སི་ཁ་དང་། །

ནང་པ་ཨི་སླ་པླར་སི། །

སྐྱིད་དང་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ། །

ཡུལ་གྱི་ལ་རྒྱའི་དོན་ལ། །

ཁ་གཅིག་སེམས་གཅིག་འགྱུར་ཡིན། །

རྒྱ་གར་དམངས་གཞུང་ཆེན་པོར། །

དགྲ་བོའི་ཉེན་ཁ་མང་པོ། །

ཕྱི་དགྲ་ནང་དགྲ་སྲིད་དགྲ །

དགྲ་བོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས། །

སྐྱིད་དང་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ། །

ང་དང་དམག་རྩལ་སྦྱངས་ཏེ། །

རང་ཡུལ་བསྲུང་བར་སྐྱིད་ཡིན།

རྒྱ་གར་དམངས་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ། །

མེ་ཏོག་ཚོས་སྣའི་ལྡུམ་ར། །

སྐད་རིགས་ཤེས་རིག་མི་གཅིག །

སྣ་ཚོགས་དྲི་ལྡན་མེ་ཏོག །

སྐྱིད་དང་གཞོནནུ་ཕོམོ། །

ང་དང་གཅིག་ཏུ་འགྲིལ་ཏེ། །

རྒྱལ་ཁབ་བཞིང་བར་སྐྱོད་ཡིན། །

རྒྱ་གར་ཆེན་པོའི་བྱང་ན། །
གངས་སྡོངས་སྐྱིད་པའི་ཡུལ་ལྗུང་། །
ཁ་འབབ་སེང་ཆུ་འབྲུང་མཁན། །
དཔའ་བོའི་རང་ཡུལ་ལ་དྭགས། །
སྐྱོད་དང་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ། །
ང་དང་སྒྱུ་རྩལ་སྦྱངས་ཏེ། །
དཔའ་རྩལ་བསྟན་པར་སྐྱོད་ཡིན། །

འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ།

སྦྱོང་ཚན།

ཁག་དང་པོ། ཚིག་གི་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད།

རིག་པ་གནས་ལྔ་།	༔	སྒྲ། གསོ་བ། ཚད་མ། བཟོ་དང་ནང་དོན་རིག་པ།
དུས་གསུམ།	༔	འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག
གཉེན་པོ།	༔	འཛོམས་བྱེད།
ཨ་ཤོ་ཀ	༔	ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད།
གྷནྡྷི།	༔	བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྷནྡྷི།
ནེ་ཧ་རུ།	༔	ཡབ་མོ་ཏི་ལཱལ་ནེ་ཧ་རུའི་སྲས། རང་དབང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་སྲིད་བློན་དང་པོ།

ཊེ་གོར། ༔ ར་ཕིནྡྲ྄་ནཱཐ་ཊེ་གོར། བངྒལ་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག

ཨམ་པེ་ཊ། ༔ ཊཀྟར་ཨམ་པེ་ཊ་ཀཱར། རྒྱ་གར་དམངས་གཞུང་ཆེན་པོའི་རྩ་ཁྲིམས་མཛད་པ་པོ།

སུ་བྷཱ་ཥ། ༔ སུ་བྷཱ་ཥ་ཙནྡྲ། རྒྱ་གར་ལ་རང་དབང་ལེན་ཕྱིར་དྲག་པོའི་དམག་་དཔུང་འགོ་མ་འཛུགས་མཁན་གྱི་དཔའ་བོ་ཞིག

ཉེན་ཁ། ༔ གནོད་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་གཞི།

ཁག་གཉིས་པ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཐོབ།

༡༽ སློམ་རྩོམ་འདི་ནས་རྩོམ་པ་པོའི་ཐུགས་འདོད་གང་ཡོད་པ་མངོན་ཐུབ།

༢༽ སློན་རྩོམ་འདི་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས། སྲིད། རིག་གཞུང་། སློན་ངག་དང་ཁྲིམས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སུ་དང་སུ་ཡིན་པར་ཏ་གོ་ཐུབ།

༣༽ རང་ཡུལ་ཡར་རྒྱས་བྱེ་ཆེད་མི་རིགས་ཚང་མ་གཅིག་འགྲིལ་མཛད་དགོས་འདུག་གམ།

༤༽ ལ་དྭགས་པ་ཚང་མ་སེནྒེ་ཁ་འབབ་ཀྱི་དལ་འགྲོར་ལོངས་སྤྱོད་མཁན་དཔའ་བོ་ཡིན་ན་དཔལ་རྩལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་དགོས།

༥༽ མཁས་པ་མང་པོའི་གདན་ས་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

ཁག་གསུམ་པ། གཤམ་གསལ་གྱི་ཚིག་ཀུན་ལ་བརྗོད་པ་མཛོད།